

Katsastusalan kilpailun lisääminen

Selvityksen julkistus
29.9.2008

Tämä esitys on tiivistelmä McKinsey & Companyn tekemästä katsauksesta Suomen katsastusmarkkinoihin sekä analyysistä AKE:n esittämien muutosvaihtoehtojen oletetuista vaikutuksista katsastuksen hintaan, laatuun, palveluiden saatavuuteen sekä yrittäjien toimintaedellytyksiin.

Lopullinen raportti ilmestyy AKE:n tutkimussarjassa viikolla 41. Julkistamistilaisuudessa esitetty aineisto löytyy AKE:n tutkimussivuilta osoitteesta <http://www.ake.fi/tutkimukset2008>.

Agenda

Aika	Aihe	Esittäjät
9:00	Avaussanat	Ylijohtaja Kari Wihlman, AKE
9:10	Tutkimusprosessi ja muutosehdotukset	Toimialajohtaja Björn Ziessler, AKE
9:20	Suomen katsastusmarkkinat	Toimialajohtaja Björn Ziessler, AKE; Lari Hämäläinen, McKinsey & Company
9:45	Vertailu kansainvälisiin markkinoihin	Toimialajohtaja Björn Ziessler, AKE
9:55	Muutosehdotusten vaikutukset	Toimialajohtaja Björn Ziessler, AKE; Antti Törmänen, McKinsey & Company
10:40	Katsastusmarkkinoiden muutosskenaariot	Toimialajohtaja Björn Ziessler, AKE; Lari Hämäläinen, McKinsey & Company
11:10	Mahdolliset lisätoimenpiteet	Toimialajohtaja Björn Ziessler, AKE; Lari Hämäläinen, McKinsey & Company
11:30	Prosessin jatko	Ylijohtaja Kari Wihlman, AKE
11:40	Kysymyksiä	
12:00	Tilaisuus loppuu	

Tiivistelmä tuloksista

Suomen autokatsastus on kehittynyt kuluttajille tärkeimpien kriteereiden, palveluiden sekä laadun, suhteen positiivisesti markkinoiden avautumisen jälkeen 1994. Markkinat ovat kuitenkin vielä keskittyneet, ja uuden yrityksen perustaminen on vaikeaa, mikä on vähentänyt kilpailua ja mahdollistanut hintojen nousun. Pitkällä aikavälillä (v. 1994 - 2008) hintojen nousu (17 eurosta 48 euroon) voidaan selittää kustannusten kasvamisella ja saatavuuden paranemisella. Lyhyemmällä aikavälillä (v. 2002 - 2008) hintojen noususta (28 eurosta 48 euroon) vain noin puolet selittyy näin.

Kansainvälisesti Suomen markkinat sijoittuvat määräaikaikatsastusten hintavertailussa keskikastiin. Suurta eroa muihin vapautuneisiin markkinoihin ei ole. Kuluttajien kokonaiskustannukset ovat Suomessa kuitenkin melko korkeat tiheään katsastusvälin ja lisämittausten (esim. OBD) vuoksi. Lisäksi Suomessa on tiukat koulutus- ja tilavaatimukset eikä kevyen ja raskaan liikenteen katsastuksia ole eriytetty.

AKE:n esittämien muutosehdotuksien analysoimiseen käytetyt kriteerit olivat vaikutukset katsastuksen hintaan, katsastusyrittäjien liiketoimintaan, palvelujen laatuun ja turvallisuuteen sekä saatavuuteen. Muutosehdotuksista analysoidut vaikutukset ovat seuraavat:

- Raskaan ja (määräaikaisen) kevyen katsastuksen eriyttäminen:* Katsastusmuotojen eriyttäminen voisi laskea kevyen katsastuksen hintoja keskimäärin noin 5 euroa, mutta nostaa raskaan kaluston katsastuksen hintaa jopa 80 euroa (70 %) ja vähentää asemien määrää 45 - 65 %. Vaikka raskaan kaluston palvelut vähenisivätkin, asiakkaille ei koituisi tästä kuitenkaan huomattavasti haittaa, koska katsastuspalvelut ovat maantieteellisesti keskittyneet.
- Sallitun välimatkan pidentäminen kevyen ja raskaan katsastuksen välille:* Kustannusvaikutukset samankaltaisia kuin kevyen ja raskaan liikenteen eriyttämisellä, mutta laskeneiden kustannusten siirtyminen hintaan on epävarmaa vähäisen kilpailun lisääntymisen vuoksi.
- Katsastusten salliminen korjaamoille ja vahinkotarkastajille:* Merkittävä hinnanalennus (15 - 30 euroa) ja kuluttajatytyväisyyden parantuminen mahdollisia, mutta samalla saatettaisiin menettää katsastajien riippumattomuus ja laadun tasaisuus.
- Koulutusvaatimusten muuttaminen:* Lisäisi katsastusyriyten työvoimanjoustoa sekä helpottaisi uusien yritysten perustamista. Arvioitu kevyen katsastuksen kustannusvaikutus olisi -3 euroa mahdollisen työntekijämäärän lisääntymisen (+66 %) ja halvempien palkkakustannusten ansiosta. Kustannusvaikutus ilmenisi pitkällä aikavälillä niin, että työnantajien neuvotteluvoima paranisi. Lyhyellä aikavälillä työehtosopimukset estävät nopean laskun.
- Ajoratavaatimusten lieventäminen:* Vähentäisi uusien yritysten markkinoille tulon esteitä liikepaikkojen osalta, mikäli myös kevyt ja raskas katsastus eriytettäisiin. Suora vaikutus kustannuksiin on pieni.

Kun muutosehdotusten hintavaikutusta arvioidaan, niitä on tarkasteltava yhdessä. Suurimmat kevyen katsastuksen hintavaikutukset voitaisiin arvioidemme mukaan saavuttaa eriyttämällä kevyt ja raskas katsastus sekä lieventämällä koulutus- ja ajoratavaatimuksia (hinta 50 - 60 euroa katsastusta kohden). Markkinoiden rakenne kuitenkin muuttuisi, nyky-yrittäjien kannattavuus heikkenisi sekä raskaan kaluston katsastusasemat vähenisivät ja hinnat nousisivat:

- Skenaario 1 (koulutus- ja ajoratavaatimusten muuttaminen):* Kustannusten on arvioitu laskevan 0 - 5 euroa pitkällä aikavälillä. Kilpailutilanne ei kuitenkaan merkittävästi muuttuisi uusien yrittäjien investointi- ja koulutustarpeiden vuoksi, mikä hillitsisi varsinaista hintojen laskua.
- Skenaario 2 (koulutus, ajorata, välimatkan pidentäminen):* Ehdotus mahdollistaisi nyky-yrittäjille 0 - 9 euroa halvemmat kustannukset, mutta asettaisi uudet yrittäjät eriarvoiseen asemaan raskaan kaluston katsastusvelvoitteen vuoksi. Onkin epävarmaa, muuttuisiko kilpailutilanne uusien yrittäjien korkeiden kustannusten johdosta. Markkinahinnan arvioidaan tasapainottuvan 60 - 70 euroon.
- Skenaario 3 (koulutus, ajorata, kevyen ja raskaan eriyttäminen):* Skenaario mahdollistaisi merkittävän kilpailun lisääntymisen, koska markkinoille tulo olisi helpompaa ja kustannukset laskisivat 5 - 11 euroa. Hinnan on arvioitu olevan pitkällä aikavälillä 50 - 60 euroa. Nyky-yrittäjien asema voisi kuitenkin heikentyä tilapäisesti, raskaan kaluston asemaverkko harvenisi ja hinnat kallistuisivat (ks. edellä oleva muutosehdotus).

Tarkasteltujen ehdotuksien lisäksi voidaan harkita sekä uusien autojen katsastustiheyden harventamista että aktiivisen hintatiedottamisen aloittamista. Molemmat vaihtoehdot mitä todennäköisimmin alentaisivat kuluttajien kokonaiskustannuksia sekä lisääisivät katsastustoimialan kilpailua.

Executive Summary

The Finnish car inspection market was opened for competition in 1994. Since then there has been a significant increase in the number of stations. Consumers have benefited from the development as new stations have opened and the quality of services increased, two attributes that are valued the most by consumers. Still, the market today is consolidated and competition among the stations low in most regions. The price increase from 17 EUR per inspection in 1994 to 48 EUR in 2008 can be mostly explained by the increased number of stations, rising costs and new legislative requirements. However, the short-term increase (2002-2008) from 28 EUR to 48 EUR cannot be completely explained by these factors.

Basic periodic inspection prices in Finland are average for Europe. Taking into account the additional OBD and emission tests as well as the current inspection frequency, however, Finland ranks among the most expensive countries. Finland also has one of the strictest regulatory regimes in Europe due to high education and facility requirements as well as the mandatory coupling of light and heavy inspections.

AKE's change proposals were evaluated based on the impact on price, service availability, companies, and safety and quality. Our perspective on the potential impact is as follows:

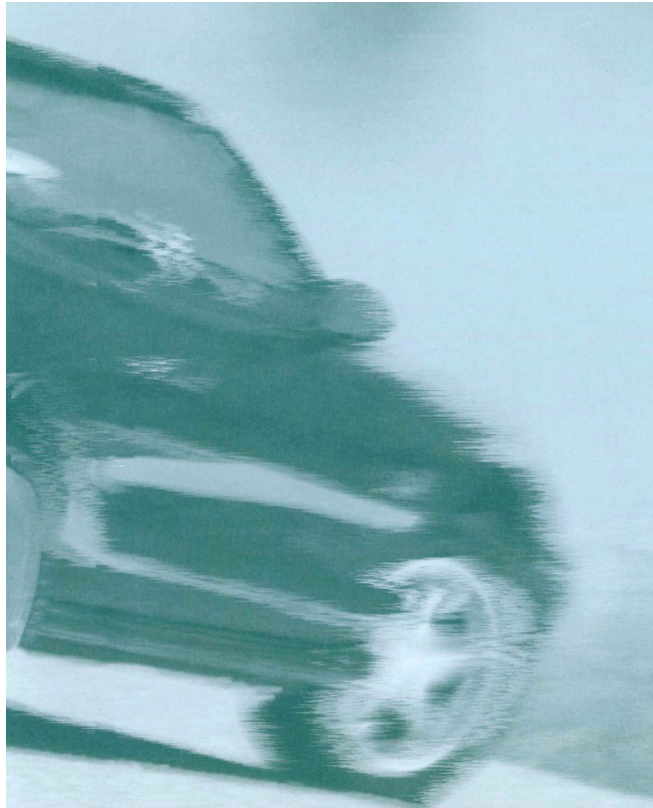
- *Separating light and heavy inspections:* Light inspection prices could be reduced by 5 EUR on average. However, the number of heavy inspection stations could be reduced by 45-65% and prices increased by up to 80 EUR (70%). The negative effect of reduced number of stations would be limited to most customers due to the geographic concentration of heavy inspections.
- *Increasing the allowed distance between heavy and light stations:* Cost reduction for new stations (similar to the previous option). Price reductions unlikely in the short term as competitive situation would not change.
- *Allowing inspections for car repair shops:* Prices could be reduced significantly (15-30 EUR) and consumers would benefit from time synergies between car repairs and inspections. As a side effect, the proposal could cause more variance in inspection quality and loss of objectiveness during the process.
- *Reducing the educational requirements:* The proposal would benefit companies by increasing the amount of employees available by 66%. The long-term price effect is estimated to be -3 EUR per inspection. In the short term, the collective labor agreements would prevent significant wage reductions.
- *Reducing the test track requirements:* Small price reduction (1-2 EUR per inspection) possible as a result of lower rents. Increased competition would help new entrepreneurs to find attractive locations.

To evaluate the full effect of the proposals for change, three sample scenarios were created. The largest effect, excluding the repair shop proposal, would come from separating light and heavy inspections and reducing the educational and test track requirements (expected new price: 50-60 EUR per inspection). The drawbacks could be lower profitability for existing companies and a reduced number of heavy inspection stations:

- *Scenario 1 (reducing educational and test track requirements):* Costs could be reduced by 0-5 EUR in the long term. However, the competitive situation is not likely to change due to high investments and heavy inspection education requirements.
- *Scenario 2 (education, test track, increased distance):* Existing companies would benefit from reduced costs (0-9 EUR), but new businesses would be in an unequal position due to higher costs and less attractive business locations. Also, competition would not increase significantly. The long-term price expected to settle at 60-70 EUR.
- *Scenario 3 (education, test track, light and heavy separation):* The scenario is expected to significantly increase competition and reduce light inspection costs by approximately 5-15 EUR. The long-term price expected to settle at 50-60 EUR. The drawbacks of the scenario would be that existing companies would not be as competitive in the short term; the number of heavy inspection stations would drop by 45-65% and prices for heavy inspection would rise by up to 70%.

In addition to the analyzed change proposals, AKE could catalyze increased competition and reduce consumer prices by lowering the inspection frequency for new cars and by informing consumers of inspection prices.

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

AKEn tehtävät

- Katsastustoiminnan kehittäminen, valvonta ja ohjeistus
- Ajoneuvojen tekninen hyväksyntä
- Ajoneuvojen rekisteröinti ja vuotuinen verotus
- Autokoulujen valvonta
- Kuljettajantutkintojen järjestäminen, kehittäminen, valvonta ja ohjeistus
- Liikenneyrittäjäkoulutuksen valvonta
- Digitaalisten ajopiirturikorttien hallinta
- Ajokorttien rekisteröinti
- Kansainvälisten kuljetuslupien myöntäminen
- Ajoneuvoliikenteen tietopalvelu ja tutkimus
- Rekisterinpito

Katsastus on lakisääteinen velvollisuus

- Katsastusta tehdään liikenneturvallisuuden takia
- Katsastuksesta säädetään Ajoneuvolaissa (1090/2002) sekä Valtioneuvoston asetuksessa liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta (1245/2002)
 - mm. katsastamaton auto on käyttökiellossa
- Yksityiskäytössä olevat henkilöauto pitää katsastaa Suomessa ensimmäisen kerran kolmantena vuotena käyttöönoton jälkeen, sen jälkeen yksi välivuosi ja sen jälkeen vuosittain (3,2,1,1,1)
- Raskaat ajoneuvot on katsastettava vuosittain
- Hyväksytyjä katsastuksia vuosittain
 - määräaikaikatsastuksia 2,2 miljoonaa
 - muita katsastuksia 140 000
- Katsastustoimipaikkoja noin 260

AKEn rooli katsastuksessa

- Myöntää katsastustoimipaikkojen toimiluvat
- Ohjeistaa ja neuvoo katsastustointia
- Valvoo katsastustoimen laatua ja saatavuutta
 - mm. toiminnan suoritus, laatujärjestelmä, arkistointi, ohjeistus, mittaus- ym. laitteiden toiminta, riippumattomuus, vakavaraisuus ja arvosteluperusteiden noudattaminen
- Valvoo katsastuksen koulutusta ja järjestää tutkinnot

Selvityksen taustaa

- AKE tilasi liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä syksyllä 2007 selvityksen hintakehityksen syistä sekä markkinoiden nykytilasta.
- AKE laati keväällä 2008 selvityksen perusteella listan toimenpide-ehdotuksia katsastusmarkkinoiden lainsäädännön ajantasaistamiseksi, yrittäjien kustannusten vähentämiseksi ja kilpailun lisäämiseksi.
- Katsastusalan ja sidosryhmien kommenttien jälkeen liikenne- ja viestintäministeriö antoi AKElle lisätoimeksiannon
 - Arvioida tarkemmin muutosvaihtoehtojen vaikutusta katsastusmarkkinoihin ja
 - Laatia toteuttamiskelpoiset säädösmuutosehdotukset vuoden 2008 loppuun mennessä

Selvityksen taustaa (jatkuu)

- Muutosvaihtoehtojen objektiivisen arvioinnin takaamiseksi AKE pyysi ulkopuolista tahoa tekemään selvityksen muutosehdotusten vaikutuksista syyskuussa 2008
- Tavoitteena selvitykselle määriteltiin:
 - Kuvata Suomen katsastusmarkkinoiden kehitystä, nykytilaa ja vertailla markkinoiden rakennetta muihin maihin
 - Määritellä kriteerit, joilla arvioida esitettyjä muutosvaihtoehtoja
 - Arvioida muutosvaihtoehtojen vaikutusta katsastusmarkkinoihin

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

Osapuolten roolit

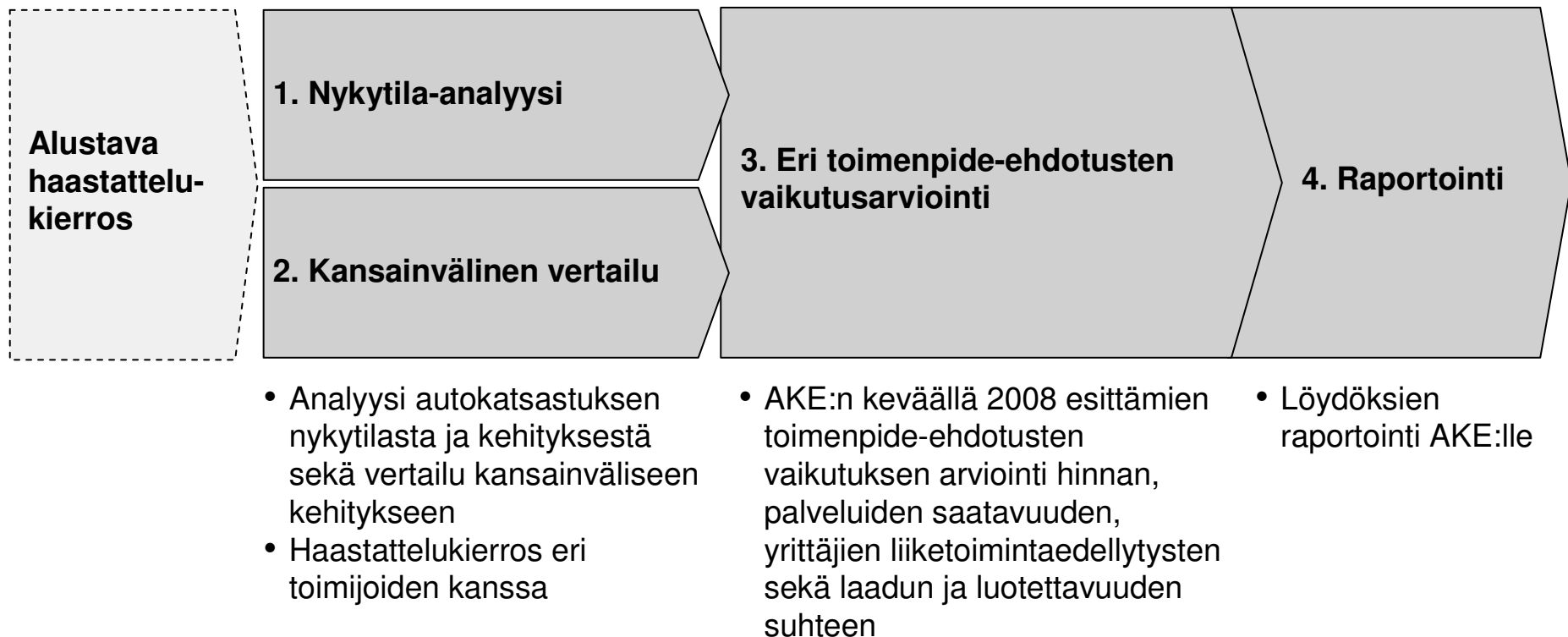
Ajoneuvohallinto- keskus (AKE)

- Muutosehdotusten valmistelu ja esittäminen
- Suositusten tekeminen Suomen katsastusmarkkinoiden kehittämiseksi
- Vastuu selvitykseen sisältyvien toimintavaihtoehtojen ja muiden suositusten perusteella tehdyistä päätöksistä

McKinsey & Company

- Katsastusmarkkinoiden nykytilan ja esitettyjen muutosehdotusten vaikutuksien objektiivinen arviointi
- McKinsey & Company ei ole esittänyt eri toimintavaihtoehtojen preferenssijärjestystä eikä suosituksia

Projektin kulku

Tarkastellut muutosehdotukset ja esitetyt perusteet

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään	Mahdollistetaan pelkästään kevyen katsastuksen toimintaan erikoistuneiden yritysten ja asemien alalle tulo
	2	Katsastuslupa kevyen kaluston määräaikaishatsastuksiin eriytetään	Sallitaan määräaikaishatsastuksia tekevät asemat ja ylläpidetään raskaiden asemien liiketoimintaa erikoishatsastuksien avulla
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen	Optimoidaan nykyistä raskaan kaluston toimipaikkaverkkoa kuitenkin kasvattamatta katsastusmatkoja
Riippumattomuus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille	Mahdollistetaan kuluttajaystävällinen ja todennäköisesti nykyistä halvempi katsastus
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille	Kasvatetaan potentiaalisten katsastajien ja yrittäjien määrää
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi	Lisätään työvoiman ja potentiaalisten katsastusyrittäjien määrää palvelutason parantamiseksi ja kustannusten laskemiseksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen	Parannetaan katsastuksen saatavuutta erityisesti tiheään asutuilla alueilla

Katsastusyrietykset

A-Katsastus, Juha Tukiainen, Hannu Pellikka, Petri Kalmi

Herttoniemen Autokatsastus, Juha Ovaska

Itä-Suomen Katsastus, Jouni Pursiainen

K1 Katsastajat, Marko Aavikko

Katsastus Kovalainen, Mikko Kovalainen

Kehän Katsastus, Klaus Liusvaara

Kunnon katsastus, Markku Kukkonen

Korjaamot

Autotalo Hartikainen, Kari Natunen

Korjaamoyrittäjä

Muut yrittäjät

Suomen Vahinkotarkastus, Matti Aarnio

Diagno, Arto Lehtinen

Raskone, Tapani Riihijärvi

Transpoint, Matias Lehtomäki

Kuljetusyrittäjä A

Kuljetusyrittäjä B

Viranomaiset

Kilpailuvirasto, Juhani Jokinen

Kuluttajavirasto, Anja Peltonen

Poliisi, Jari Pajunen

Vegvesen (Norja), Finn Larstuen

Järjestöt

AEL, Pauli Lappalainen

Autoalan Keskusliitto, Pentti Rantala

Autokatsastajat, Olli Virtanen

Autokatsastajat, Pekka Jääskeläinen

Autoliitto, Pasi Nieminen

Autotuoajat ry, Pekka Puputti

Katsastusmiehet RY, Jukka Malinen

Suomen kulj. ja logist., Iiro Lehtonen

Toimihenkilöunioni, Jari-Pekka Suokas

Yksityisten katsastustoim. Liitto, Matti Ojala

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

Katsastusliiketoiminta – Markkinoiden toimintaan vaikuttavat kiinteä kysyntä sekä säädellyt tuotannontekijät

Markkinapuitteet – Lainsäädäntö asettaa selkeät puitteet yrittäjien toiminnalle	Katsastusliiketoiminta Katsastusyrietykset laajentuneet merkittävästi sekä parantaneet palvelua ja kannattavuutta viime vuosina	Kysyntä – Katsastusmarkkinat tarjonnasta riippumattomat ja joustamattomat
• Lainsäädännön tiukkeneminen – Lainsäädäntö tiukentunut markkinoiden avautumisen jälkeen • Minimivaatimukset – Lainsäädäntö asettaa minimivaatimukset työntekijöiden koulutukselle, toimitiloille, sekä liiketoimintamallille ja rajoittaa näin alalle tuloa	 • Hintojen nousu selittyy vain osin kustannuksilla – Kustannusten ja saatavuuden kasvu nostaneet nostaneet hintoja pitkällä aikavälillä (1994-2008). Lyhyen välin (2002-2008) kasvua ei tuotannontekijöillä pystytä perustelemaan • Yhtiöiden liikevoitto merkittävä – Katsastusalan yritykset hyvin kannattavia (liikevoitto 23%) • Kuluttajat hyötäneet markkinoiden avautuessa – Kuluttajien arvostamat tekijät, palvelu ja saatavuus, parantuneet merkittävästi • Alueellisesti keskittyneet markkinat – Katsastusmarkkinat ovat voimakkaasti keskittyneet läpi Suomen	• Pakollinen toimenpide, kysyntä stabiili – Katsastus laissa määritelty kerran vuodessa tapahtuva pakollinen toimenpide • Kuluttajien hintatietoisuus ja -herkkyys alhainen – Paikan ja palvelun merkitys suurin katsastuspalvelua ostettaessa

Kuinka lisätä kilpailua hintaa alentavasti Suomen autokatsastusmarkkinoilla vaikuttamatta negatiivisesti parantuneeseen palveluun, laatuun, ja saatavuuteen?

Katsastusmarkkinat – Markkinoiden ominaispiirteet ovat stabiili rakenne, hyvä kannattavuus sekä rajoitetut markkinoille tulon edellytykset

Rakenne – Stabiili, vahvojen yhtiöiden hallitsema markkina

Kriteeri

- Markkinaosuudet
- HHI indeksi*
- Kasvu

Tilanne

- Kahdella yhtiöllä yli 80% markkinasta
- Voimakkaasti keskittyneet markkinat läpi suomen (ka. 4,482)
- Katsastusten määrä kasvanut keskimäärin vain 1.8%/a 1994-2008

Kannattavuus hyvällä tasolla

- Toiminnan kannattavuus

- Alan keskimääräinen liikevoitto 23%
- Oman pääoman tuotto >20% (K1 25%, Herttoniemen autokatsastus 38%)

Kilpailuedellytykset – Rajoitetut markkinoille tulon edellytykset

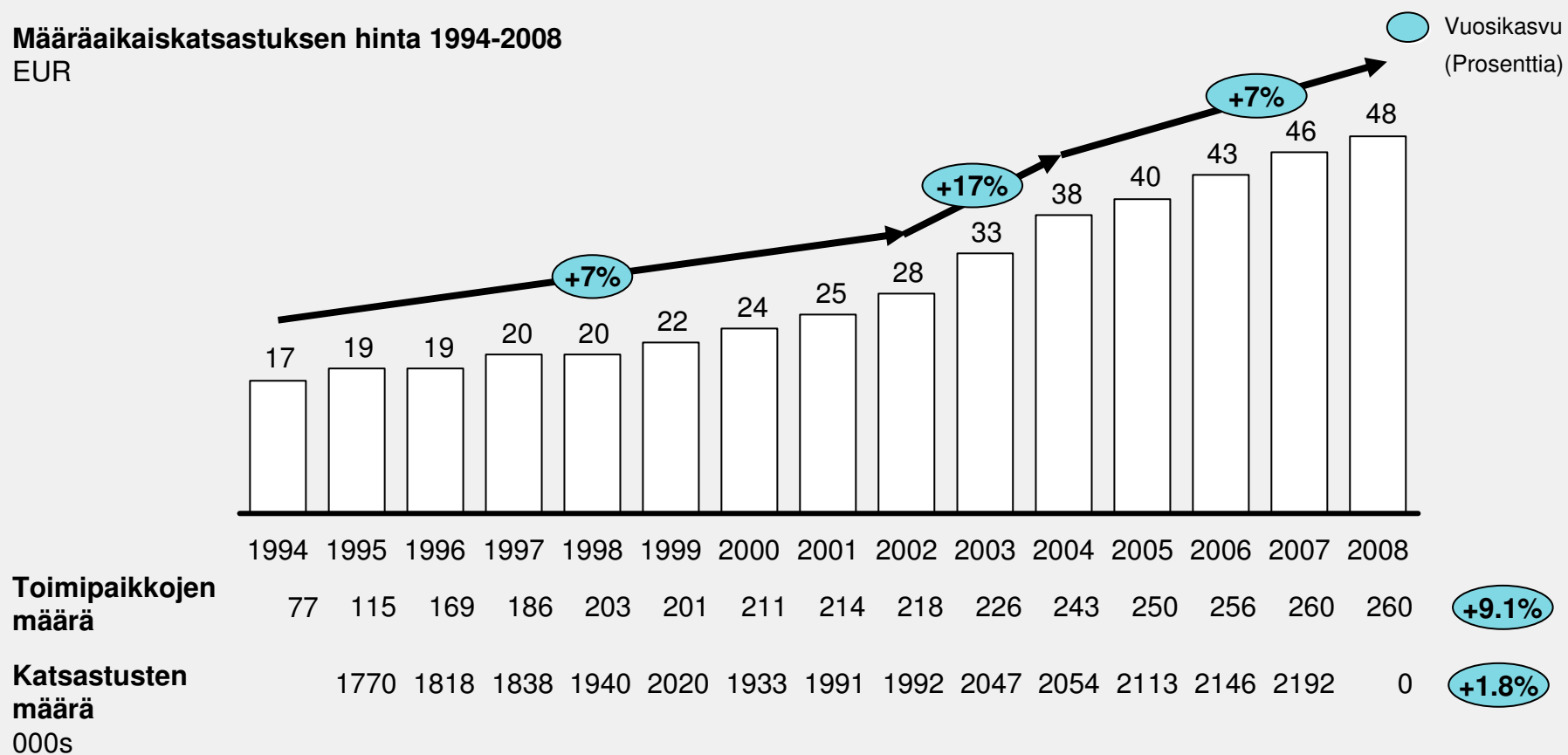
- Markkinoille tulon esteet
- Jakelu ja liikepaikat
- Hintojen läpinäkyvyys
- Asiakkaiden preferenssit

- Korkeat koulutus- ja tilavaatimukset rajoittavat markkinoille tuloa
- Parhaimmat liikepaikat jo olemassa olevilla toimijoilla
- Hintojen näkyvyys ja selkeys hyvä...
- ...mutta kuluttajille tärkeintä on katsastusasemien paikat

* Herfindahl-Hirschman-Indeksi: Kuvaa markkinoiden keskittyneisyyttä. Saadaan laskemalla markkinaosuuksien neliöt yhteen. Tyypillisesti markkinat joiden indeksi on yli 1,800 ovat keskittyneitä

Markkinatilanne – Hinta katsastusmarkkinoilla kehittynyt tasaisesti vuosia 2003-2004 lukuun ottamatta

Määräaikaikatsastuksen hinta 1994-2008
EUR

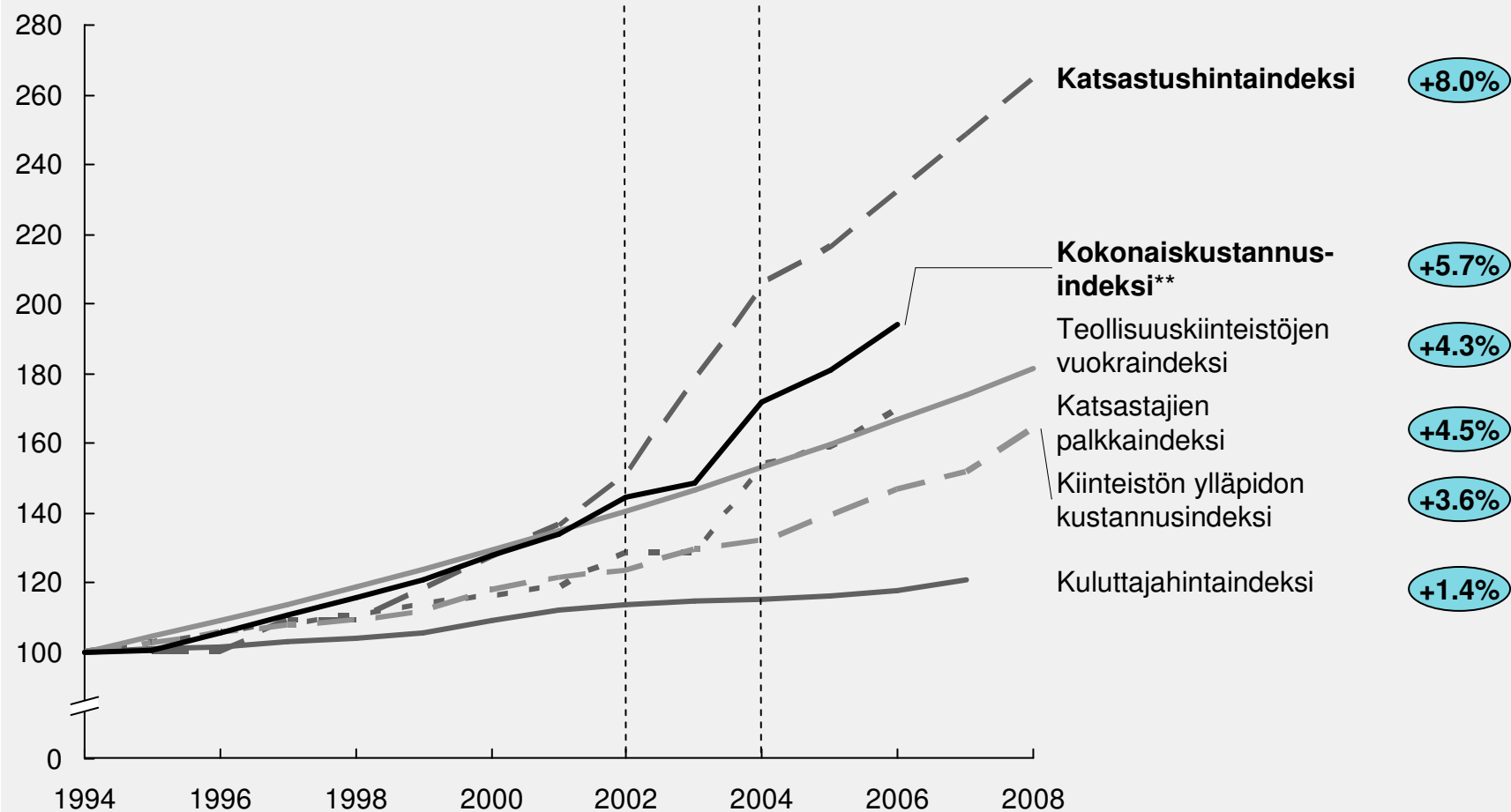
Markkinatilanne – Katsastushinnat ovat nousseet kustannusindeksejä nopeammin etenkin vuoden 2002 jälkeen

Indeksoitu hinta- ja kustannuskehitys 1994-2008

1994 = 100

Vuosikasvu

1994 – 2008

* ALV:n vaikutus poistettu ottamalla indeksi vuodesta 1995 alkaen (1995 = 100)

** Laskettu indeksien painotettuna keskiarvona kustannusrakenteen perusteella ottaen huomioon katsastusmäärän per katsastaja laskun

Lähteet: AKE; A-Katsastus; Lääninhallitukset, Tilastokeskus; KTI Kiinteistötieto Oy

Markkinatilanne – Pitkän aikavälin (1994-2008) hintakehitys voidaan selittää kustannuksien lisäksi ALV:llä sekä saatavuuden paranemisella

Hintaan vaikuttaneiden kustannusten muutos 1994 – 2008
EUR per katsastus

Perusteet

Hinta 1994

17.0

Palkkakustannus

6.8

Muut kustannukset
(vuokra, sähkö etc.)

3.5

Laitekustannukset

0.4

Uudet laiteinvestoinnit

1.2

AKE maksu

1.5

Arvonlisävero

10.6

**Hinta kustannusmuutosten
jälkeen**

41.1

Katsastuspalvelujen saatavuuden
paraneminen

12.0

Muu hintojen nousu

5.1

Hinta nyt

48.0

Palkkakustannukset ovat nousseet keskimäärin
4.5% per vuosi

Muut kustannukset ovat nousseet keskimäärin 3.6%
per vuosi

Laitteiden hinnat ovat nousseet keskimäärin 2.9%
per vuosi

Uudet laitevaatimukset ovat aiheuttaneet ~35 000
EUR lisäinvestoinnit per linja

AKE on alkanut periä 1.5 EUR maksua per katsastus

22% ALV

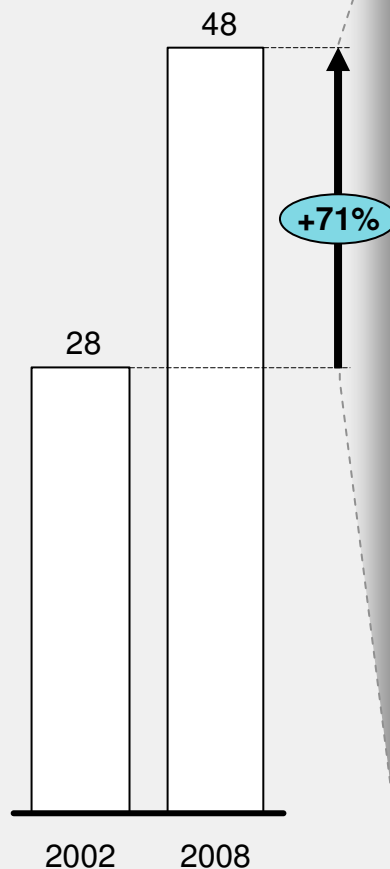
Katsastusten määrä per työntekijä on
laskenut noin 32%

Muu hintojen nousu

Nykyinen keskihinta

Markkinatilanne – Vuodesta 2002 eteenpäin hintojen nousua ei voida enää selittää kokonaan kustannusten kasvulla

Määräaikaistsastuksen
hinta 2002-2008
EUR

Hinnannousun osatekijät
EUR

Hinnannousu 2002-2008

20.0

Palkkakustannus

4.9

Muut kustannukset
(Vuokra, sähkö etc.)

1.4

Laitekustannukset

0.2

Uudet laiteinvestoinnit

0.8

AKE-maksun
muutos

0.7

ALV:n nousu

4.4

Saatavuuden
paraneminen

2.6

Muu hintojen nousu

5.1

Selitys

Palkkakustannukset ovat nousseet keskimäärin 7.3% per vuosi

Muut kustannukset ovat nousseet keskimäärin 3.9% per vuosi

Laitteiden hinnat ovat nousseet keskimäärin 2.9% per vuosi

Uudet laitevaatimukset ovat aiheuttaneet ~25 000 EUR lisäinvestoinnit per linja

AKE-maksu noussut EUR 0.8:sta 1.5:een

22% ALV on korkeampi EUR 48:sta kuin 28:sta

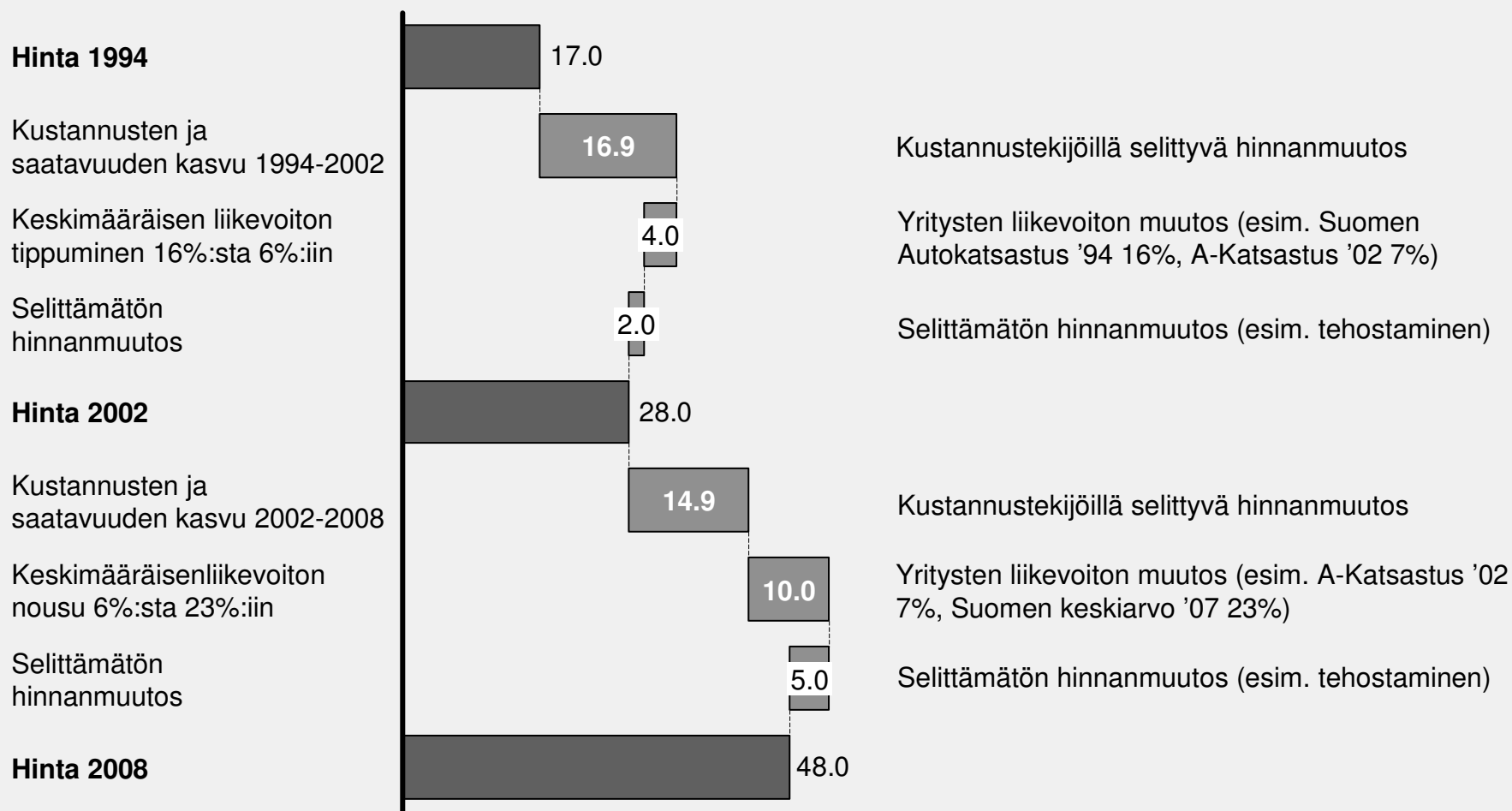
Katsastusten määrä per työntekijä on laskenut noin 10 %

Muu hintojen nousu

Markkinatilanne – Lyhyen ja pitkän aikavälin ero selittyy yritysten muuttuneella liikevoittoprosentilla

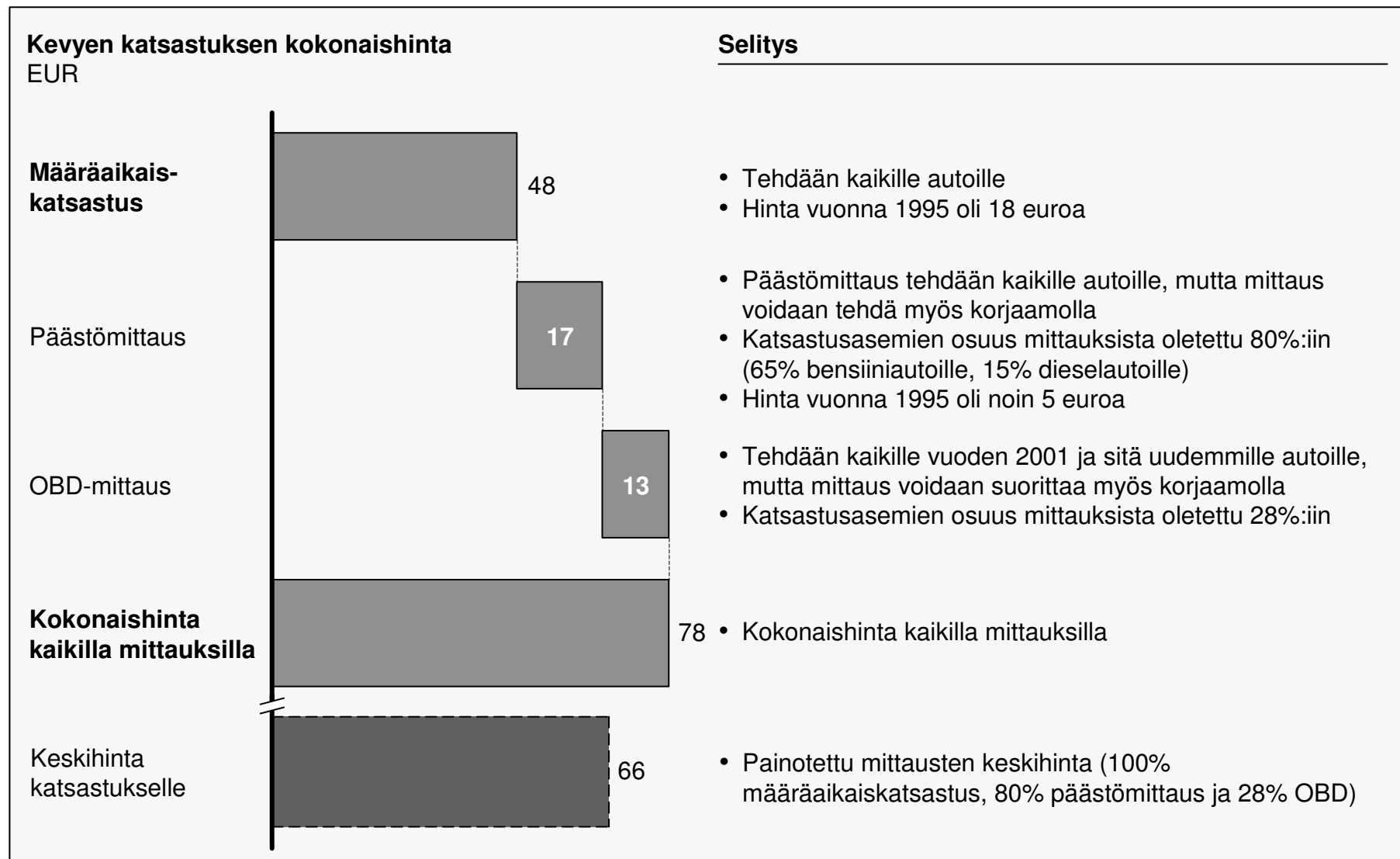
Hintaan vaikuttaneiden kustannusten muutos 1994 – 2002
EUR per katsastus

Perusteet

Oletus: Suomen keskiarvo liikevoitto 2002 oletettu olevan hiukan alle A-Katsastuksen liikevoittotason, kuten vuonna 2007
Lähteet: AKE, Tilastokeskus, Laitetoimittaja, Tilinpäätöstiedot, Haastattelut

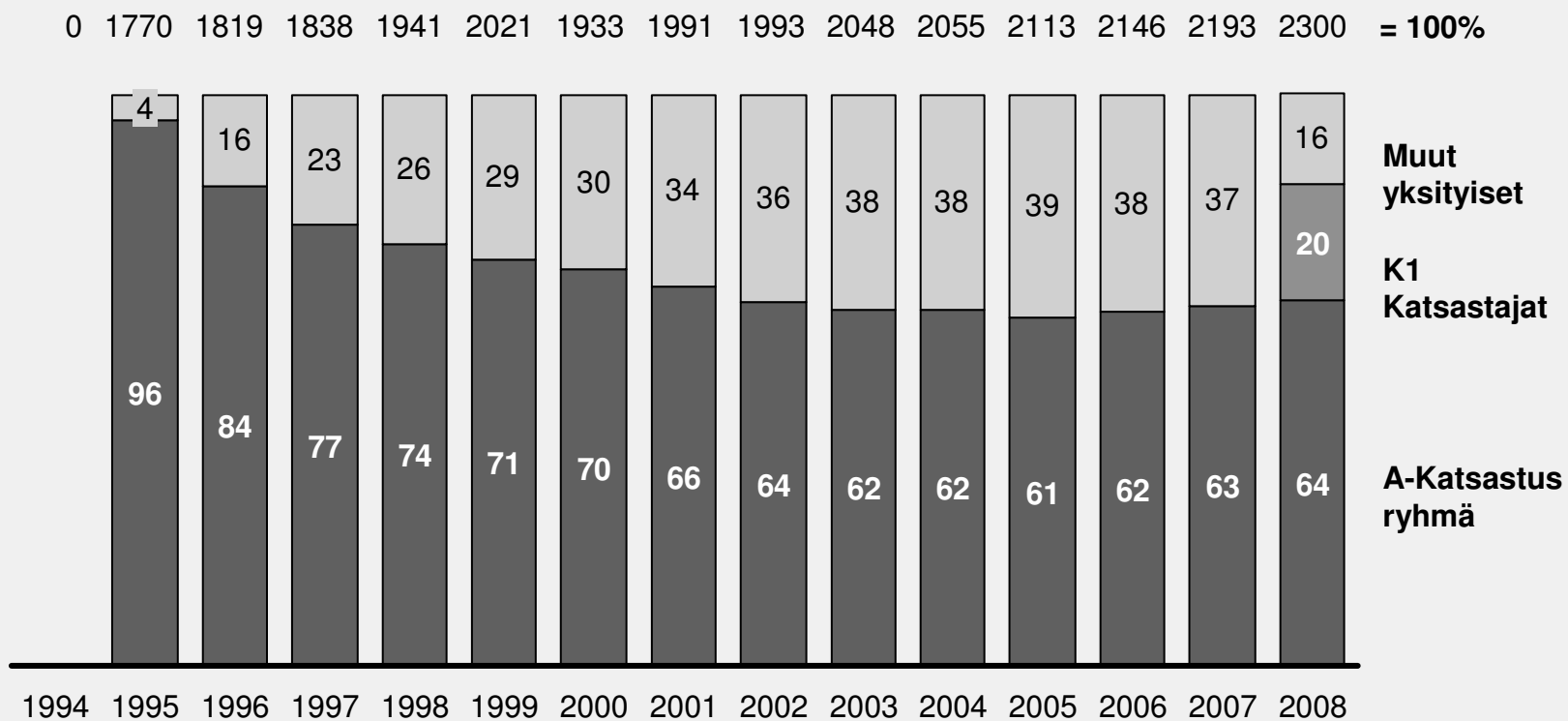
Markkinatilanne – Päästö- ja OBD-mittauksien osuus suuri katsastuksen kokonaishinnasta

A-katsastuksella ja K1 Katsastajilla on yhteensä yli 80 %:n markkinaosuus

Osuus määräaikaikatsastuksista

Prosenttia kokonaismäärästä, 000s

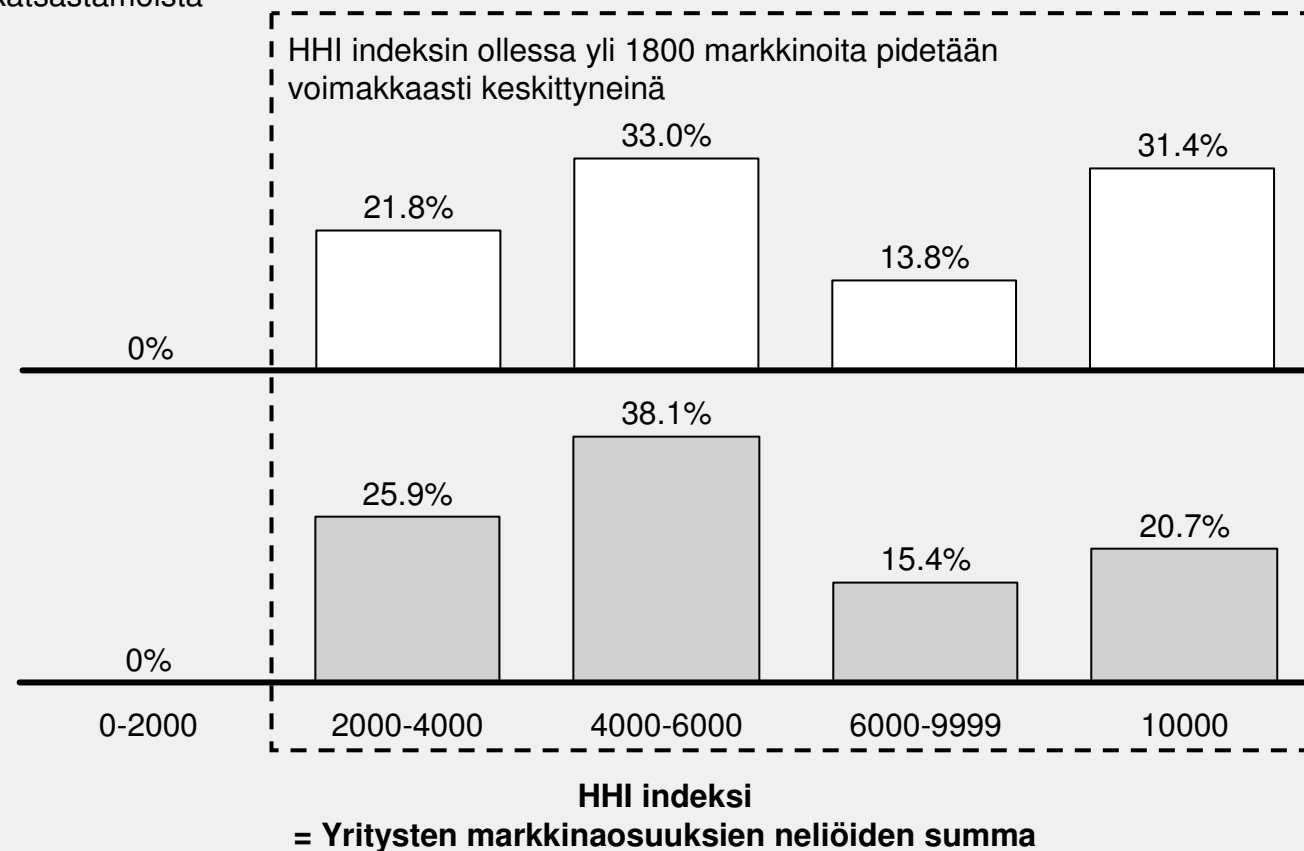
Kaikilla Suomen katsastusalueilla HHI-indeksi on yli 1800, mitä pidetään korkean keskittyneisyyden merkinä

Katsastusasemien lähialueiden HHI-indeksit (25km säteellä katsastamosta)

Prosenttia kaikista katsastamoista

Prosenttia
kaikista
katsastamoista

Osuus kaikista
katsastuksista

1000 vastaa tilannetta jossa 10:lla yrityksellä on kaikilla markkinaosuus 10%

2000 vastaa tilannetta jossa 5:lla yrityksellä on kaikilla markkinaosuus 20%

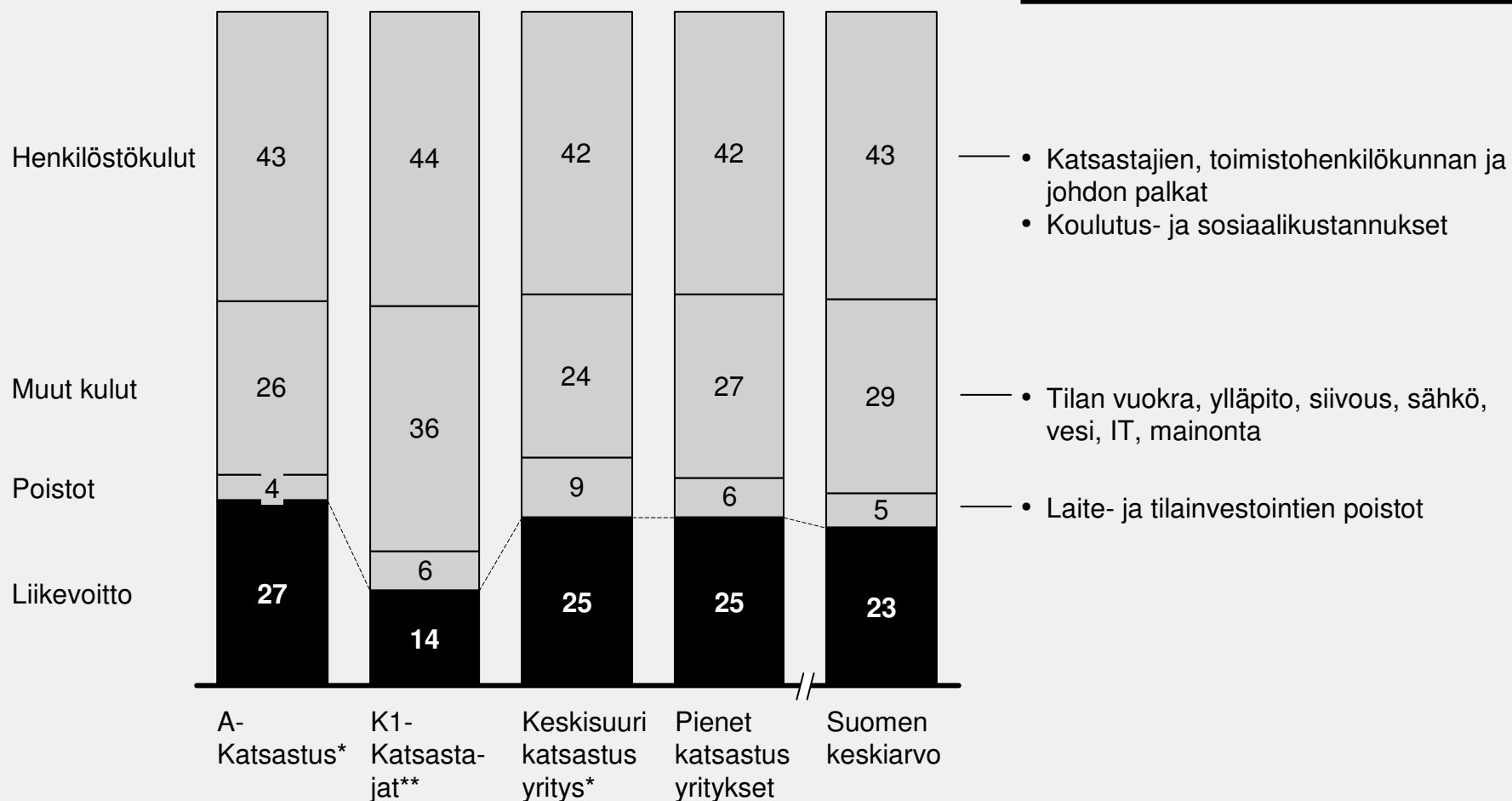
5000 vastaa tilannetta jossa 2:llä yrityksellä on molemmilla markkinaosuus 50%

10000 vastaa tilannetta jossa 1:llä yrityksellä on markkinaosuus 100%

Katsastusyhtiöiden liikevoitto on keskimäärin 23% – Henkilöstö- ja tilakustannukset suurimmat erät

Katsastusyhtyrityksien kustannusrakenne 2006/2007

Prosenttia liikevaihdosta

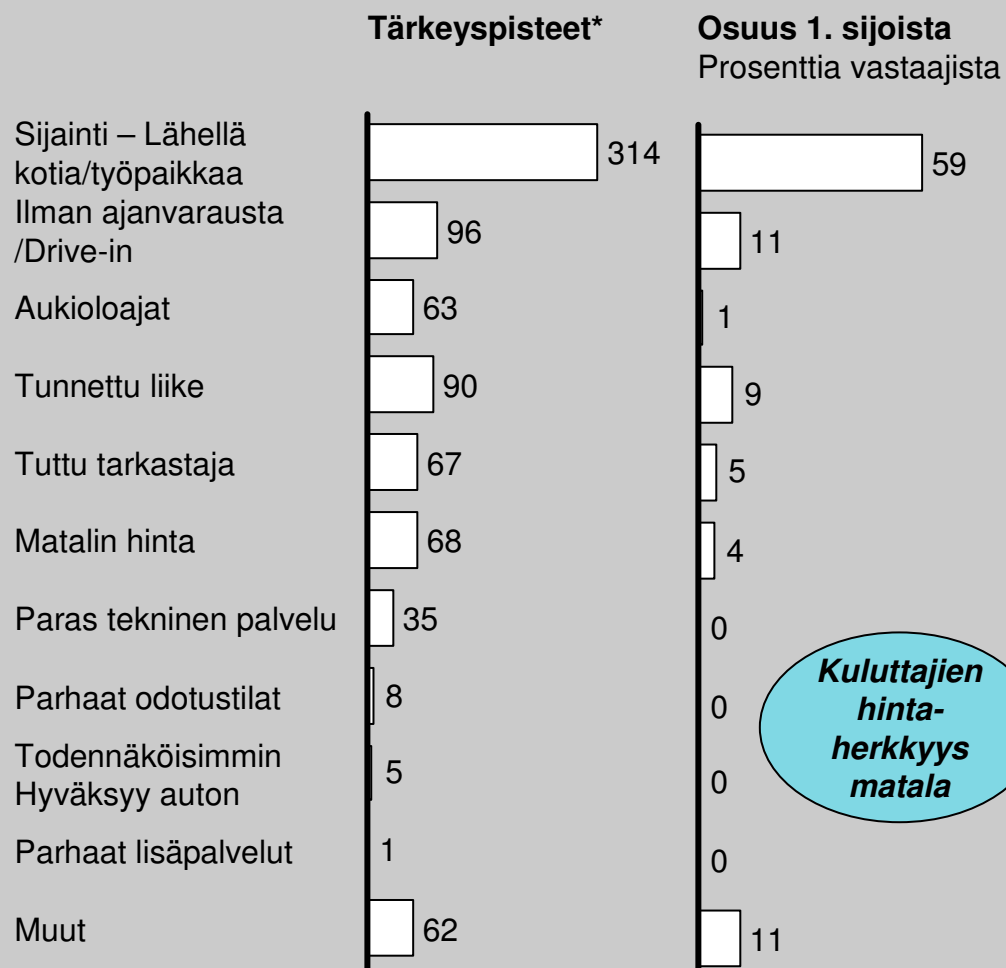
* 2006, A-Katsastuksen luvuissa A-Katsastus Oy

** 2007

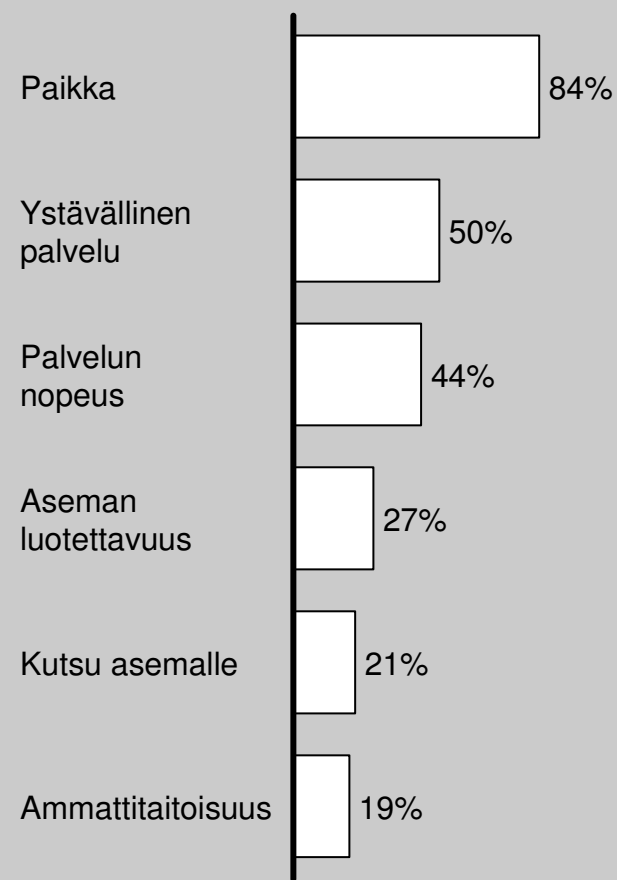
Lähteet: Patentti- ja Rekisterihallitus

Kuluttajille tärkeimpiä asioita katsastuksessa ovat paikka, joustavuus ja luotettavuus

Asiakkaiden preferenssit McKinsey:n tutkimuksessa
Prosenttia vastanneista

Asiakkaiden preferenssit A-Katsastuksen tutkimuksessa 2007
Prosenttia vastanneista

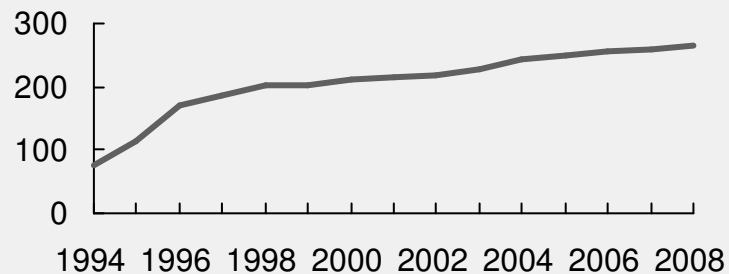

* Tärkeysjärjestys pisteytetty: 1. = 3 pistettä, 2. = 2 pistettä, 3. = 1 piste

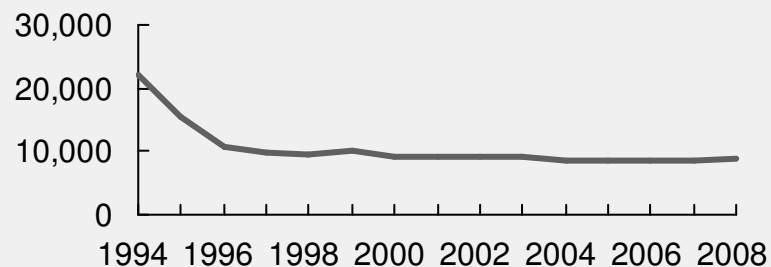
Lähteet: Katsastus asiakastutkimus (n=160, 80 katuhaastattelua ja 80 puhelinhaastattelua); A-Katsastus

Vapautunut kilpailu on hyödyttänyt kuluttajia – Sekä saatavuus että palvelu ovat parantuneet

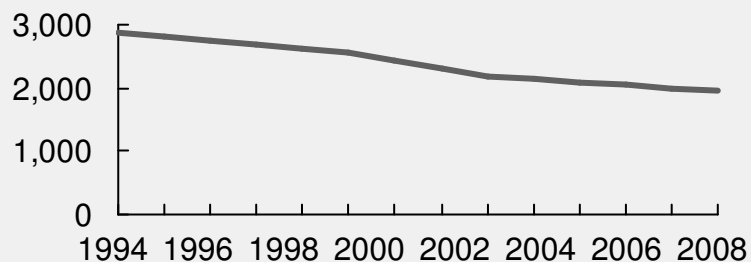
Katsastusasemien määrä

Katsastuksia per katsastusasema

Katsastuksia per työntekijä

Kuluttajien kommentteja

“Jos laatu paranee, hinta nousee.”

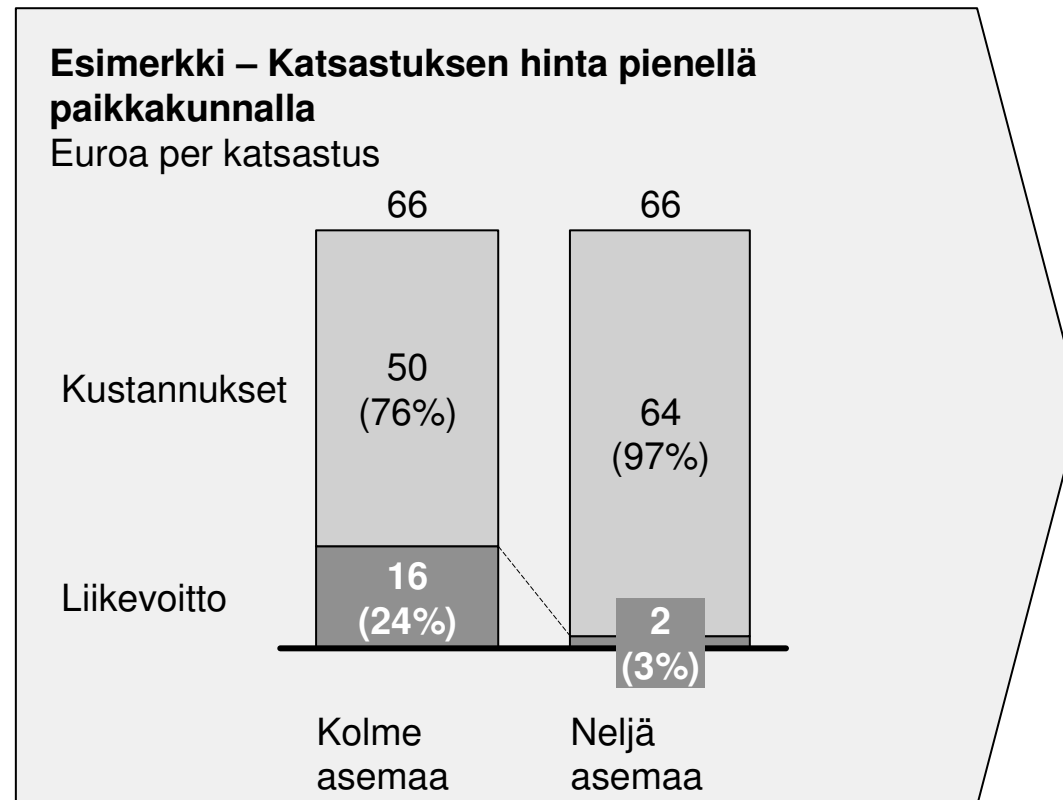
“Jos lie hinta noussut niin on palvelukin parantunut. Eivät katsastusmiehet sano enää kävelykepillä päivää.”

“Itse olen saanut erittäin hyvää palvelua katsastusasemalta. On näytetty missä kohti on vikaa ja missä mahdollisesti piakkoin tulee olemaan vikaa. Oikeasti, katsastusasemalta saa hyvin tietoa autostaan.”

“Entäpä aikataulussa pysyminen ja joutuisuus katsastuksessa? Ennen joutui jonottamaan työaikana tunti ylimääräistä tyhjää vaikka oli kuukausia sitten varattu aika! Eikö työaika maksa mitään?”

Esimerkki – Muuttamatta kustannusrakennetta ja toiminnan edellytyksiä eivät uudet kilpailijat voi tiputtaa hintoja merkittävästi

Katsastusasemien lisääminen ilman kustannusten muutosta voi alentaa kannattavuutta, muttei hintaa

Kuinka AKE voi lisätä markkinoiden kilpailua ja alentaa hintaa? Esim.

- Kustannusrakenteen alentaminen
- Katsastuksen liiketoimintamallin muuttaminen (esim. pienet urbaanit asemat)
- Kuluttajien asenteisiin vaikuttaminen

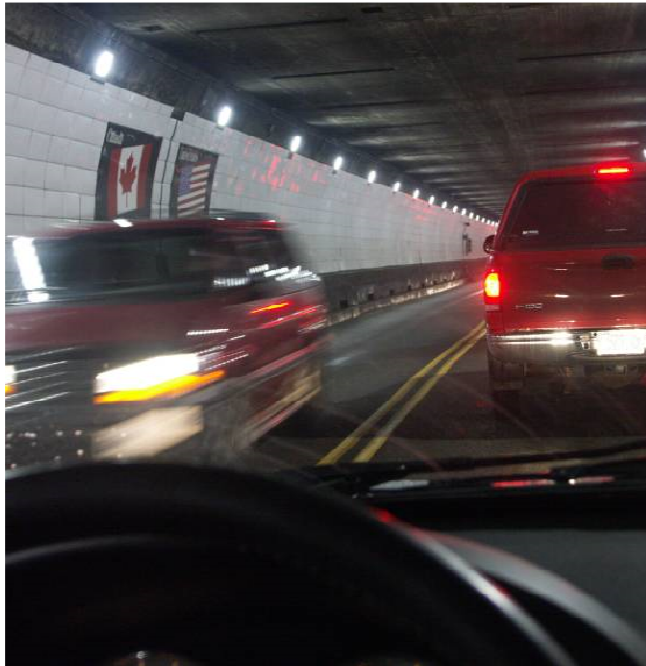
Kuinka taata katsastuksen laadun säilyminen?

* Katsastusasemalla 2 henkilöautolinjaa ja 1 raskaan kaluston linja. Olettaa 24,000 kevyen kaluston katsastusta (66€/kpl) ja 1500 raskaan kaluston katsastusta (125€/kpl) vuodessa

** Volyymien odotettu jakaantuvan tasaisesti asemien välille.

Lähde: Haastattelut; McKinsey

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

Määräaikaikatsastuksen hinta Suomessa keskitasoa, mutta lisämittaukset ja tiheä katsastusväli nostavat kokonaiskustannuksia

Maa	Keskimääräinen hinta EUR per katsastus 2008	Katsastus tiheys***	Hinta säännöstely	Kilpailu lainsäädäntö	Korjaamo- katsastukset	Kevyt/raskas eriytetty	Koulutus vaatimukset
Belgia	30**	4,1,1	Säännöstelty	Alueellinen monopoli	Ei sallittu	-	Matala
Ruotsi	32**	3,2,1,1	Säännöstelty	Monopoli	Ei sallittu	-	Matala
Espanja	30-35**	4,2,2,1,1	Osittain	Alueellinen toimilupa	Ei sallittu	Kyllä	Matala
Suomi	48 78*	3,2,1,1	Vapaa	Vapaa	Ei sallittu	Ei	Korkea
Saksa	51 89*	3,2,2	Säännöstelty	Alueellinen markkina	Osittain – tarkastajat voivat kiertää korjaamoilla / varikoilla		Korkea
Tanska	52**	4,2,2	Vapaa	Vapaa	Ei sallittu	Kyllä	Matala
Norja	54 72*	4,2,2	Vapaa	Vapaa	Sallittu	Kyllä	Matala
Hollanti*	65	-	Vapaa	Vapaa	Sallittu	Kyllä	Matala
Iso-Britannia	65**	3,1,1	Säännöstelty	Vapaa kilpailu	Sallittu	Kyllä	Matala

* Päästö- ja OBD-mittaukset valkoisella

** Pitää sisällään pakolliset mittaukset (esim. päästö ja OBD) – tarkka määrittely vaihtelee maakohtaisen lainsäädännön mukaan

*** Tarkoittaa vuosia edellisestä katsastuksesta

Lähde: Kansalliset valvontaviranomaiset

Suomen katsastusmarkkinoilla joustava saatavuus (aukioloajat ja asemien määrä) sekä tasainen laatu

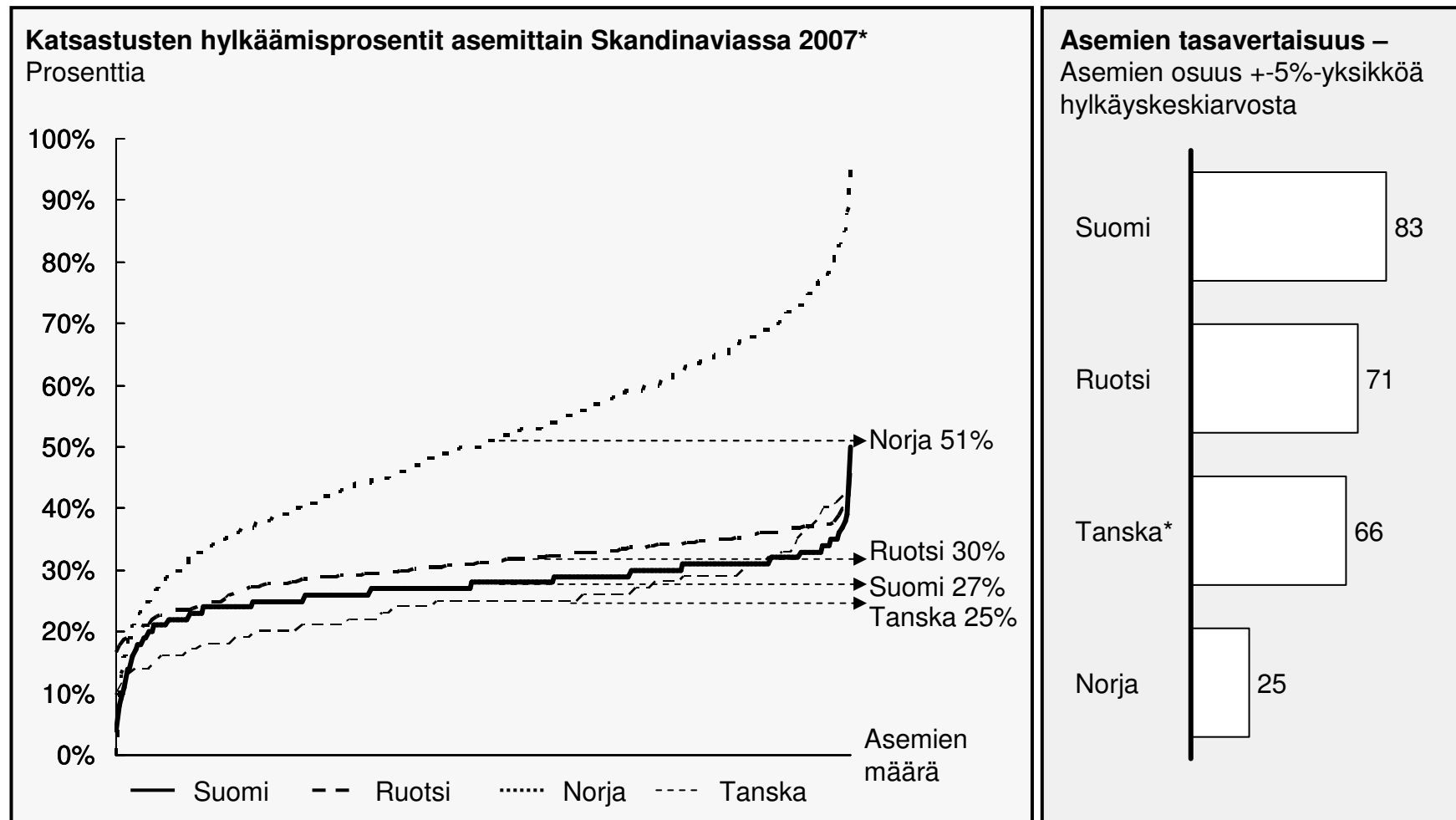
		Ruotsi	Tanska	Suomi	Norja	
Hinta 2008	Keskimääräinen hinta* (EUR)	32	52	48+17+13	54-62 + 18	- Ruotsin hinta alhaisin monopolista johtuen - Suomi Tanskan ja Norjan tasolla määräaikaikatsastuksessa
Palvelujen saatavuus	- Avoinna klo. 18 jälkeen - Viikonloput - Vapaa ajanvaraus - Autoja per katsastusasema - Asemia per tuhatta km²	Ei Ei Ei ~24,000 0.4	Ei Kyllä Kyllä ~6,000 7.7	Kyllä (osa) Kyllä Kyllä ~9,700 0.8	Ei Kyllä Kyllä ~1,000 7.2	Suomi yksi joustavimmista markkinoista – katsastus- asemien tiheys tällä hetkellä keskitasoa
Luotettavuus	- Hylkäysaste - Asemien osuus +/- 5% keskimääräisestä hylkäys- asteesta	31% 71%	25% 64% ⁶	27% 83%	51% 25%	Suomen autokatsastuksen laatu hyvin tasavertaista muihin Pohjoismaihin verrattuna
Liikenneturvallisuus	Teknisten virheiden osuus kuolonkolareissa	~1%	-	<1%	-	Teknisten virheiden osalta Suomi samaa tasoa Ruotsin kanssa
Taloudellisuus	- Katsastuksia / työntekijä - Liikevoitto (EBIT)**	2.001 3%	1.086 -15%	1.141 ~23	n/a ~10%	Suomen markkinat hyvin kannattavat

* Tanska: Applus, Norja: Vegvesen, Ruotsi: Bilprovningen, Suomi: A-Katsastus

** Tanska: Applus, Ruotsi: Bilprovningen, Norja: NAF, Suomi: A-Katsastus ja K1-Katsastajat

Lähde: Kansalliset valvontaviranomaiset; WWW; haastattelut

Suomen katsastuksen laatutaso tasainen verrattuna muihin Pohjoismaihin

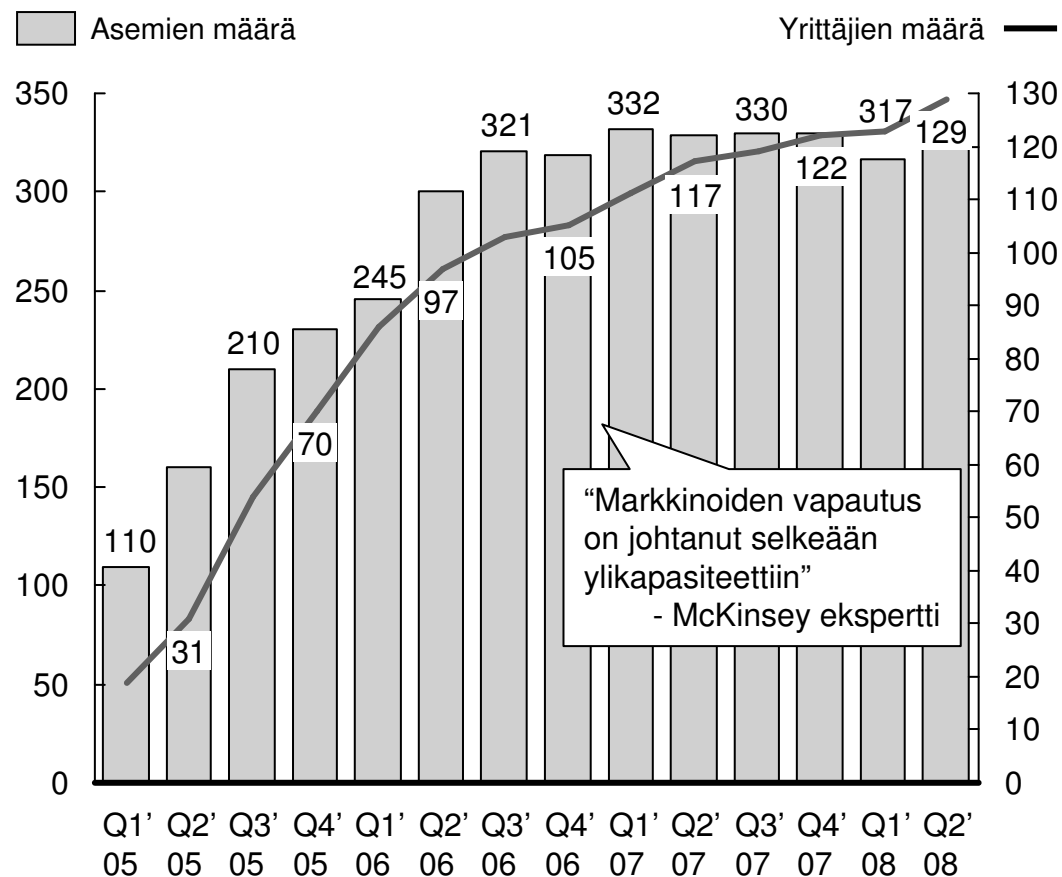
* Tanskan data katsastusyhtiöittäin – todellinen asemakohtainen tasavertaisuus huomattavasti matalampi
Lähde: Kansalliset valvontaviranomaiset

Esimerkki Tanska – Markkinauudistus 2005 oli yhdistelmä Suomessa esitettyjä muutosehdotelmia; yhtiöiden määrä lisääntynyt nopeasti

Tausta – Markkinat avautuivat merkittävästi 2005...

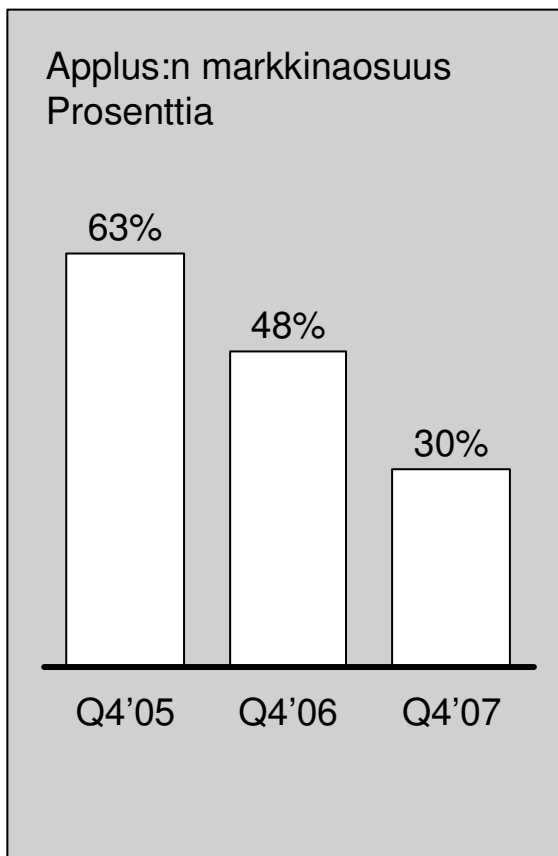
- Tanskan katsastusmonopoli purettiin vuoden 2005 alussa ja valtion katsastuslaitos myytiin espanjalaiselle Applus:lle.
- Perusteina vapauttamiselle parempi saatavuus ja asiakaspalvelu
- Markkinoille tulon ehtoja madallettiin samalla merkittävästi
 - Kolmen viikon kurssi tulla tarkastajaksi (mekaanikoille)
 - Uudelleen määritellyt vaatimukset katsastus-asemille; ajoradan vaatimus poistettiin
 - Eriytetty kevyt ja raskas katsastus
 - Ei vaatimusta omien tilojen pitoon – tarkastaja voi työskennellä asiakkaan tiloissa
- Hinnan määräys vapautettiin vasta 2007 alussa

...Katsastusyrittäjien ja –asemien määrä kasvoi räjähdysmäisesti

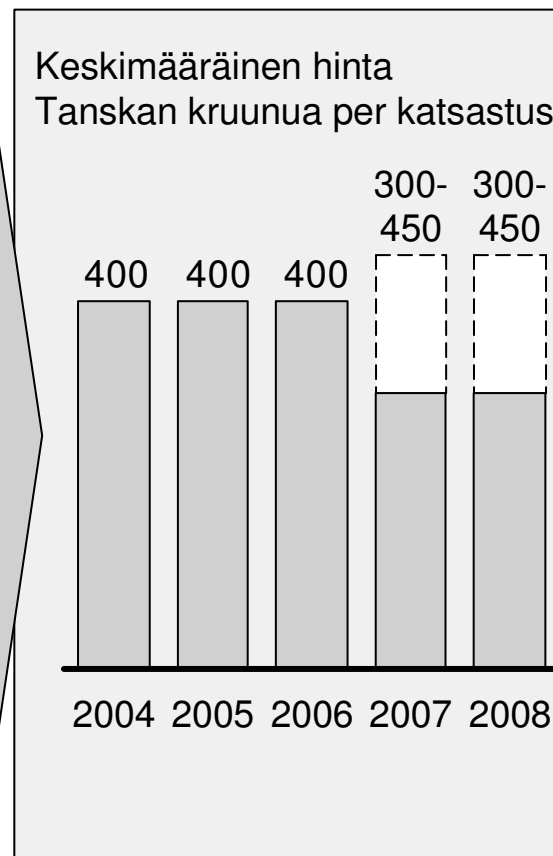

Esimerkki Tanska – Hintasäännöstely ja kiristynyt kilpailu ovat vaikuttaneet yritysten taloudelliseen kilpailukykyyn

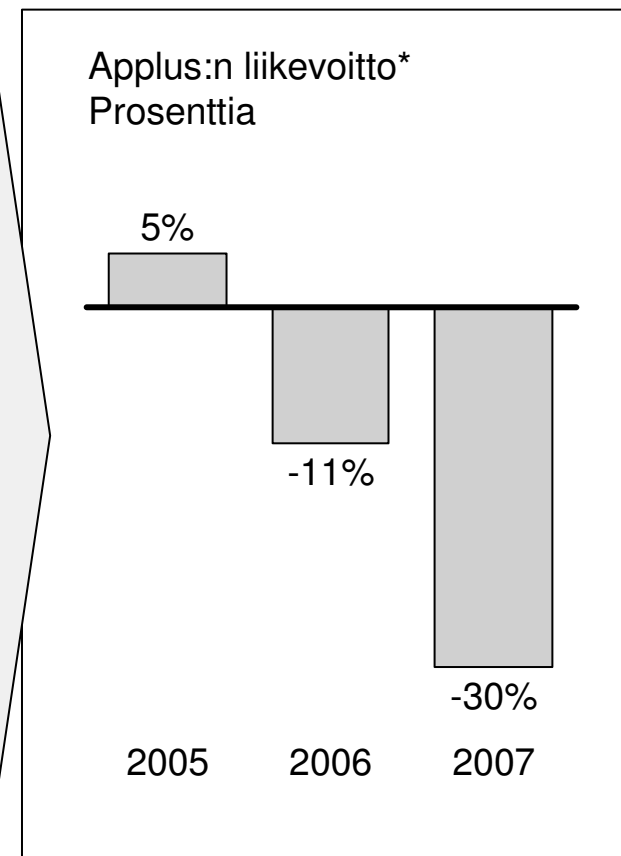
Voimistunut kilpailu on tiputtanut Applus:n markkinaosuutta

Samaan aikaan hinnat eivät ole muuttuneet...

...ja yhtiöiden liikevoitto on tippunut

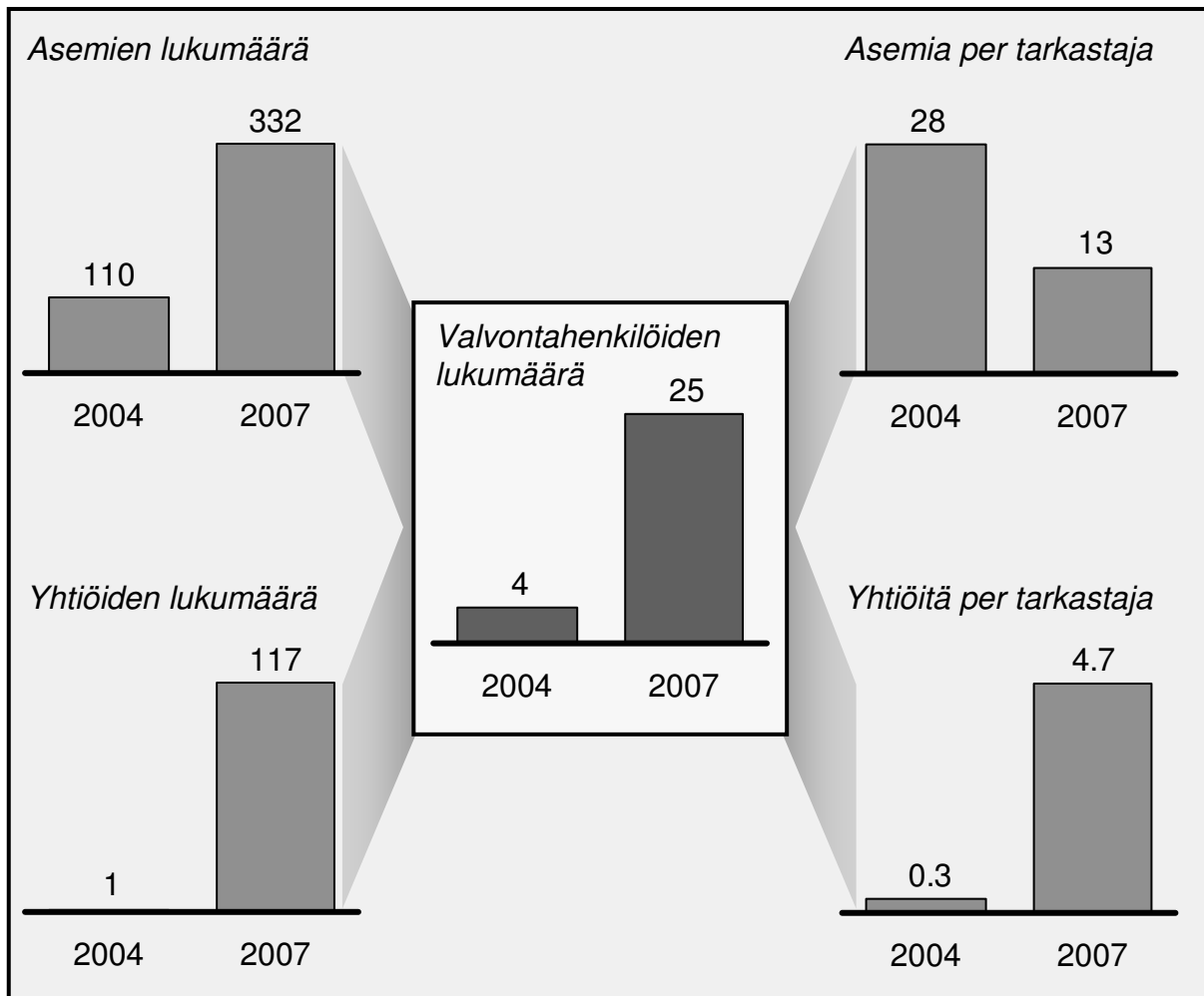

* Tulokset samankaltaisia myös muille tanskalaisille autokatsastustoimijoille

Lähde: Haastattelut; Færdselstyrelsen; Applus

Esimerkki Tanska – Laadun varmistamiseksi valvontaorganisaatiota on kasvatettu

Valvontahenkilöiden määrää on jouduttu lisäämään merkittävästi

Markkinoilla on monta mielipidettä mallin toimivuudesta

“Katsastusten laatu on laskenut merkittävästi.”
- Katsastusviranomainen

“Markkinoiden vapautus on ollut menestys.”
- Katsastusviranomainen

“Laadusta ei ole jouduttu tinkimään ennen tai jälkeen vapautuksen.”
- Katsastusviranomainen

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

AKE:n esittämät muutosvaihtoehdot otettu vaihtelevasti vastaan – Koulutusvaatimusten keventämisestä suurin yhteisymmärrys

Prosenttia vastaajista puolesta

		Suuret asemat* (n=3)	Pienet asemat* (n=8)	Viranomaiset (n=7)	Järjestöt (n=15)	
Katsastustoimiluvan laajuu	1 Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään	0%	13%	29%	33%	ka. 28%
	2 Katsastuslupa kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin eriytetään	0%	13%	29%	20%	ka. 19%
	3 Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen	33%	63%	29%	33%	ka. 44%
Riippumatto- muus	4 Katsastusten salliminen korjaamoille	0%	0%	14%	27%	ka. 16%
	5 Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille	0%	0%	14%	13%	ka. 9%
Muut vaatimukset	6 Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi	67%	88%	86%	80%	ka. 80%
	7 Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen	33%	63%	43%	47%	ka. 53%

* Suuret asemat määritelty yli viiden aseman ketjuiksi, pienet kolme tai alle

Lähde: Haastattelut; vastineet AKE:n muutosehdotukselle

Muutosvaihtoehtojen tarkastelussa on otettava huomioon neljä kriteeriä – Hintavaikutus, kannattavuus, saatavuus sekä laatu ja luotettavuus

Avainkysymykset

Vaikutus hintaan

- Kuinka muutosehdotus vaikuttaa kuluttajahintaan?
- Onko hintamuutos tarpeeksi merkittävä ottaen huomioon kuluttajien heikon hintaherkkyyden?

Vaikutus yrittäjien liiketoimintaan

- Mitkä ovat muutosehdotuksen vaikutukset sekä nykyisten että tulevien katsastusyrittäjien toimintaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä?

Vaikutus saatavuuteen

- Kuinka palvelujen saatavuus paranee toimenpiteen johdosta?

Vaikutus laatuun ja luotettavuuteen

- Mikä on mahdollinen vaikutus katsastuksen laatuun ja liikenneturvallisuuteen?
- Mikä on mahdollinen vaikutus katsastamisprosessin luotettavuuteen?
- Vaikuttaako ehdotus valvontaan tarvittaviin resursseihin?

Ehdotukset 1-2: Kevyen katsastuksen hinnat voisivat laskea 8%, mutta raskaan katsastuksen hinnat oletettavasti nousisivat ja asemat vähenisivät

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään
	2	Katsastuslupa jaetaan kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen
Riippumattomuus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen

Muutosehdotuksen vaikutuksien kuvaus

Hinta – Kevyen kaluston hinnoittelu voisi laskea 8%, raskaan nousta jopa 70%

Saatavuus – Raskaan kaluston asemien määrää voisi laskea merkittävästi (-45-65%)

Yrittäjien liiketoiminta – Liiketoiminnan perusedellytykset muuttuisivat; uusien yritysten perustaminen helpottuisi

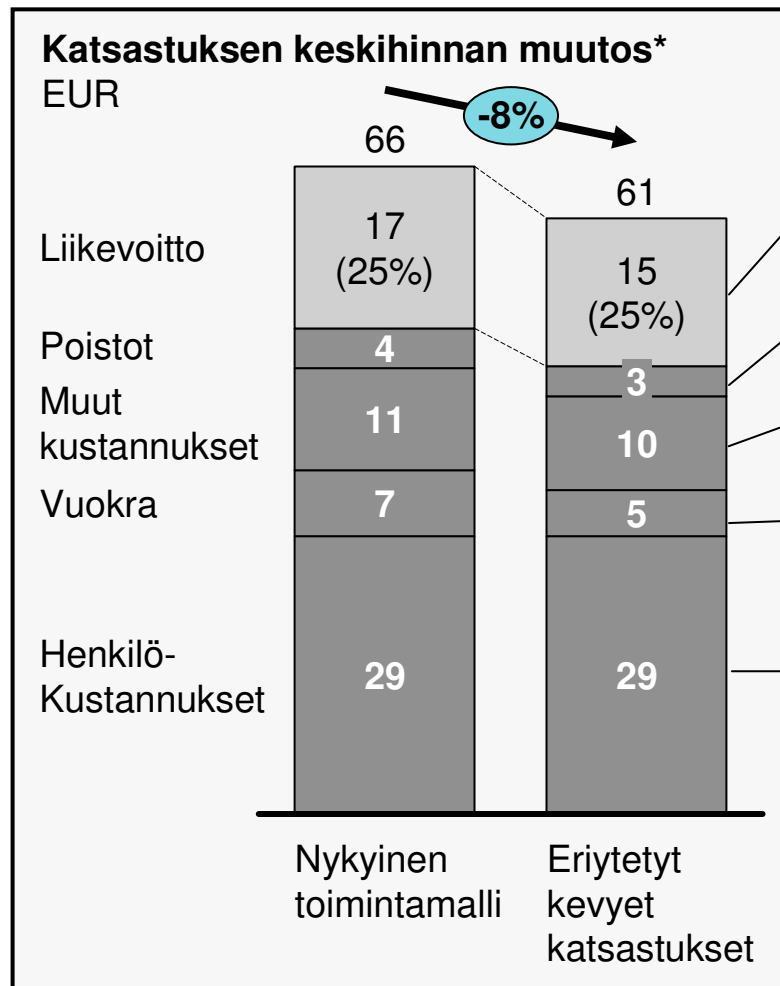

Laatu ja luotettavuus – Ei merkittävää vaikutusta, valvontaa voitaisiin joutua kasvattamaan hieman

* Oletus että yritykset säilyttävät liikevoittoprosenttinsa vakiona

Lähde: Haastattelut; Analyysi

Raskaan kaluston katsastusten eriyttäminen voisi laskea kevyen kaluston katsastuksen hintoja 8%

Keskeisimmät kustannusrakenteen muutokset

Liikevoittomarginaalin oletettu säilyvän stabiilina

Merkittävästi (110 000 EUR) pienemmät alkuinvestoinnit laitteistoihin ja tiloihin

Pienentyneet sähkö-, lämpö- ja koulutuskustannukset

Pienentyneet tila- ja tonttivaatimukset (tontti 2000m² -> 1200m², tilat 260m² -> 130m²)

Henkilökustannukset voisivat laskea (efektiä ei huomioitu):

- Työvoiman korvaaminen vähemmän koulutetuilla katsastajilla
- Pienempi työvoiman tarve raskaan kaluston katsastusten puuttuessa

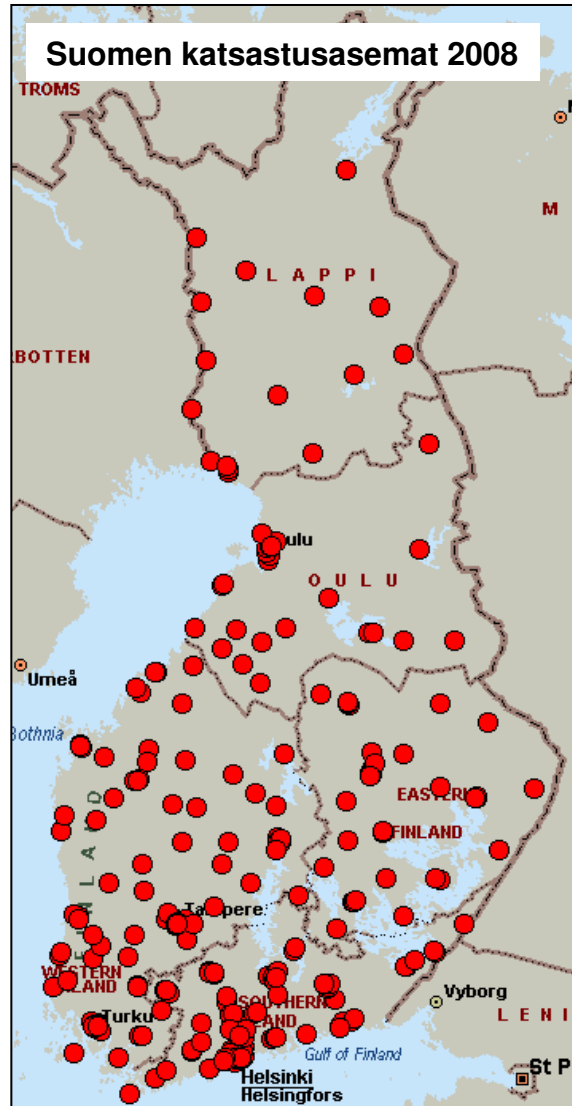
* Olettaen 80% katsastuksista sisältää pakokaasumittauksen, 28% OBD mittauksen ja kiinteän voittomarginaalin

Huom! Laskuissa ei ole otettu huomioon mahdollista raskaiden linjojen konvertointia kevyiksi linjoiksi

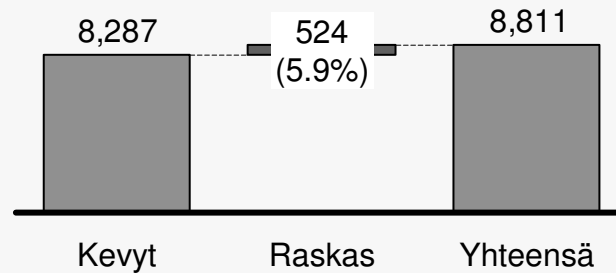
Lähde: Laitetoimittaja; Haastattelut; McKinsey

Ehdotukset 1-2: Vaikutukset raskaan kaluston katsastukseen

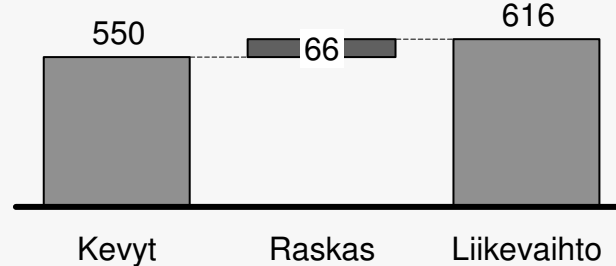
Raskaan kaluston katsastukset muodostavat keskimäärin 5,9% asemien kokonaisvolyymistä

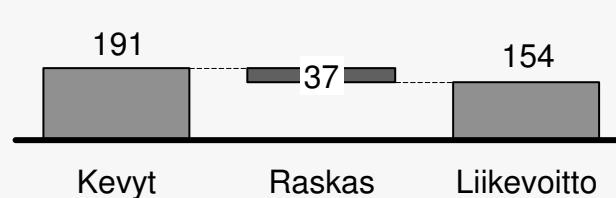
Keskimääräiset määräaikaikatsastukset per asema*

Liikevaihto määräaikaikatsastuksista keskimääräiselle asemalle**
EUR 000s

Liikevoitto määräaikaikatsastuksista keskimääräiselle asemalle*
EUR 000s

Raskaan kaluston matalasta volyymistä johtuen kevyt katsastus subventoi tällä hetkellä raskaan kaluston katsastuksia ~ 35 000 euroa vuodessa per asema (noin 3-5 euroa per kevyen kaluston katsastus).

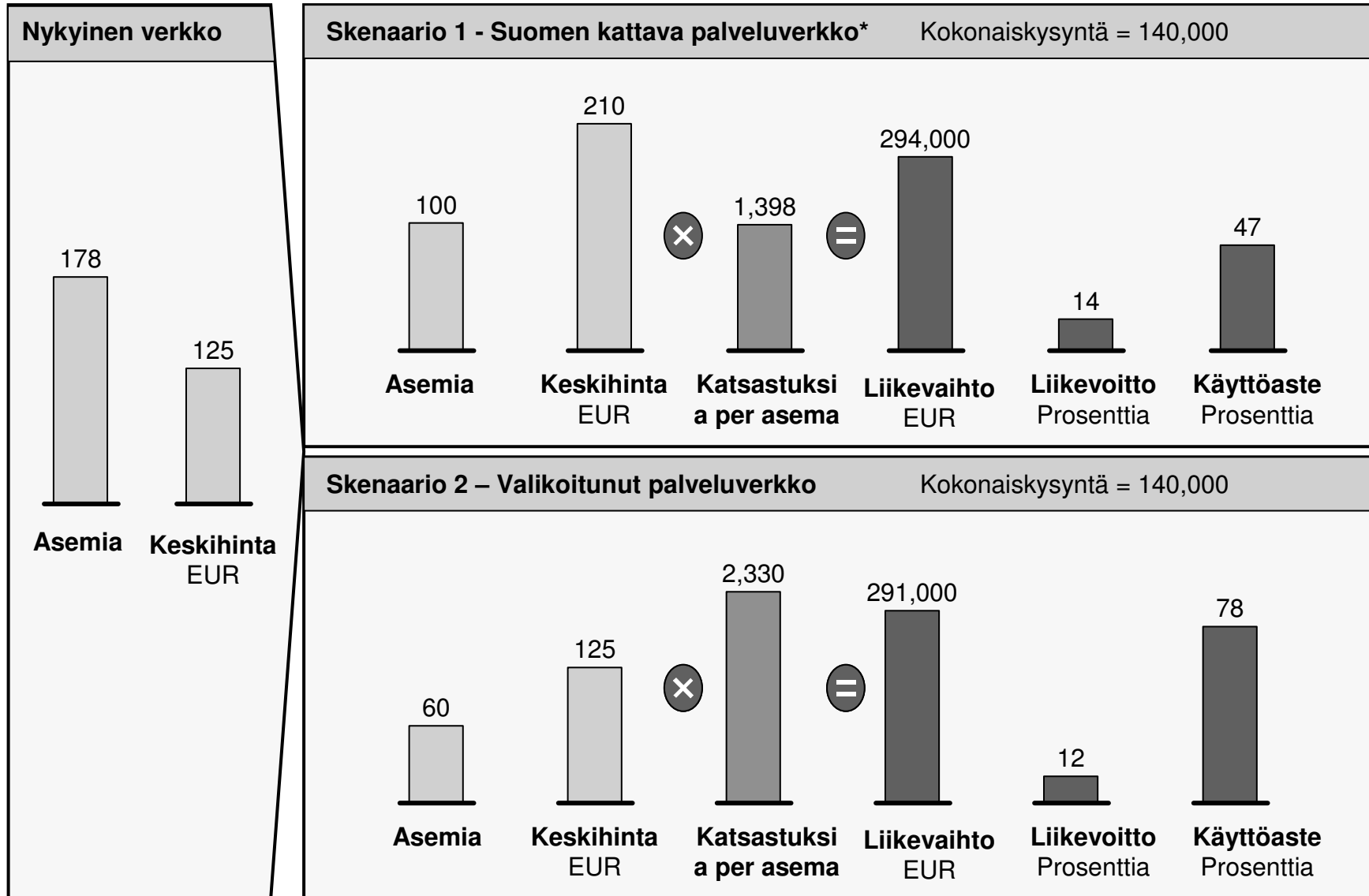
Kaikista katsastusasemista jopa 33% tekee raskaan kaluston katsastuksia alle 2% kokonaismäärästään.

* Kevyet perävaunut laskettu mukaan raskaan kaluston katsastuksiin, koska toiminta usein tapahtuu raskaan katsastuksen tiloissa

** Laskettu keskimääräisten katsastusmäärien perusteella käyttäen keskiarvohintoja. Kattaa pelkät määräaikaikatsastukset

Ehdotukset 1-2: Vaikutukset raskaan kaluston katsastuksiin

Raskaan kaluston palvelumalli muuttuisi tulevaisuudessa mikäli toiminta vapautettaisiin – Tarjonta laskisi ja hinta nousisi

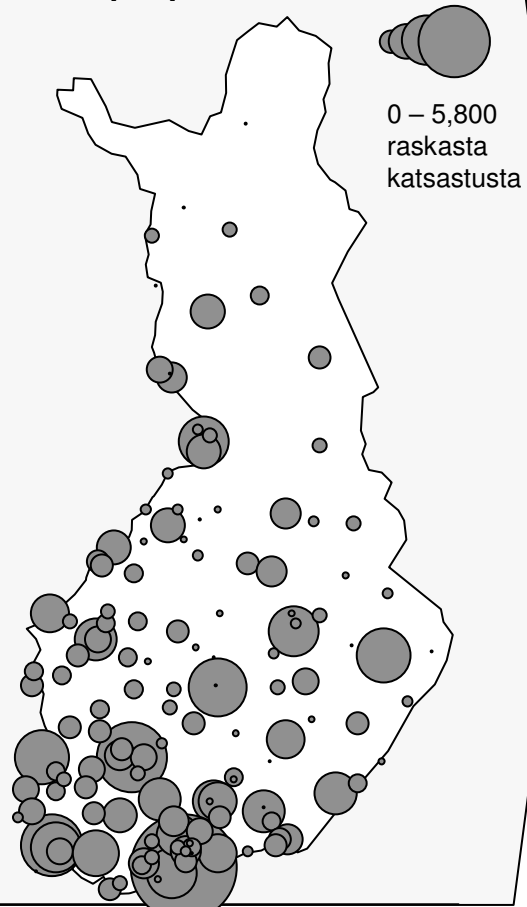
* Oletuksena 1 linjan raskaan asema; kapasiteetti 2 autoa per tunti; asemat asettavat hinnan tasolle jolla saavutetaan noin 10% liikevoitto

Lähde: Haastattelut; McKinsey

Raskaan kaluston katsastukset ovat alueellisesti keskittyneet

Raskaan kaluston katsastukset alueellisesti keskittyneet

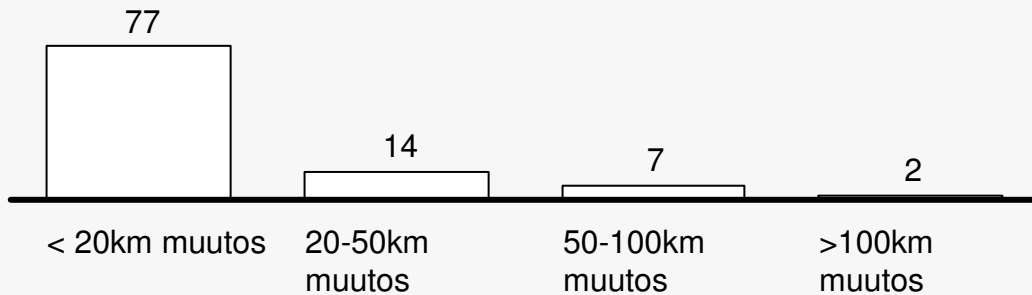
Raskaankaluston katsastusten määrä per paikkakunta

Raskaan kaluston toimiluvan eriyttäminen vaikeuttaisi syrjäseutujen katsastuksia

Katsastusmatkan muutoksen suuruus mikäli raskaan kaluston katsastusvelvollisuus poistetaan*

Prosenttia kokonaisvolyymista

Toisaalta nyt raskaan asemia ei aina pystytä sijoittamaan ihanteellisesti kevyen kaluston katsastusvelvoitteen takia

"Nykyään aina uutta korjaamoa rakentaessamme pyrimme saamaan katsastusyrittäjän samoihin tiloihin, mutta usein kevyen kaluston kysynnän puuttuminen alueella tulee esteeksi"
- Raskaan kaluston korjaamo

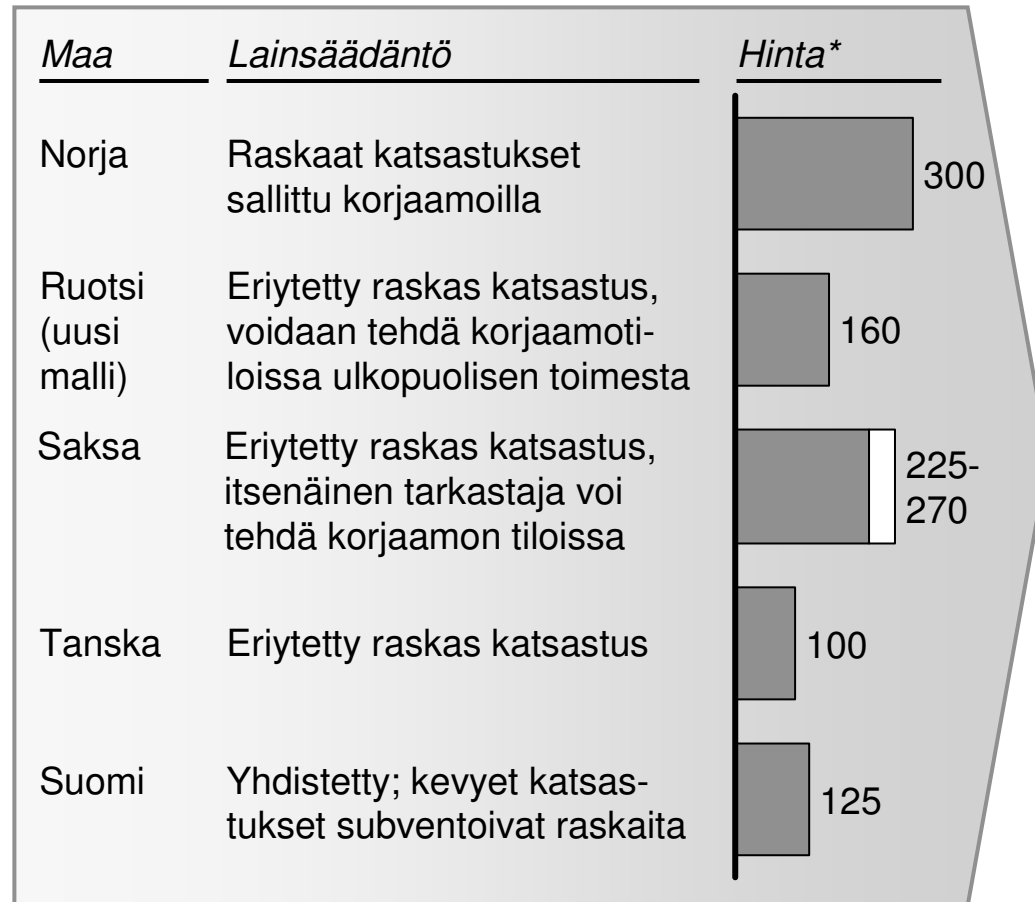
* Arvio yhdensuuntaisen matkan muutokseksi. Laskettu katsastuspaikkakunnan mukaan. Oletuksena että raskaan kaluston asema säilyy kaikilla paikkakunnilla, joilla on yli 500 raskaan katsastusta vuodessa (36 paikkakuntaa)

Ehdotukset 1-2: Vaikutukset raskaan kaluston katsastuksiin

Useassa muussa Euroopan maassa raskaan ja kevyen kaluston katsastustoimiluvat on eriytetty

EUR per katsastus

Suomi ainoita maita missä kevyt ja raskas katsastus ollaan yhdistetty – hinnat muita matalammat

Yleisesti uskotaan markkinoiden pitävän kysyntä ja tarjonta (sekä seurauksena hinta) tasapainossa myös raskailla katsastusmarkkinoilla.

- Norjassa hinnat korkeat maan koosta ja raskaan kaluston tiheydestä johtuen
- Tanskassa hinnat alhaisemmat maan pienuudesta johtuen

Vaihtoehtoisia malleja eriytetylle raskaan kaluston toteutukselle ovat:

- Raskaan kaluston katsastusten salliminen kuljetusyritysten varikolla / korjaamoilla itsenäisten katsastajien toimesta (esim. Saksa)
- Korjaamoiden tekemien raskaiden katsastusten salliminen (esim. Norja)
- Normaalin kaltainen kysyntä-tarjonta ja tasapaino (esim. Tanska)

* Raskaan katsastuksen arvioitu keskihinta (Norja = NAF, Bilprovningen = Ruotsi, Tanska = Applus)

Ehdotus 3: Välimatkan kasvattaminen alentaishi nyky-yrittäjien uusien asemien kustannuksia, mutta paine laskea hintoja pieni

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään
	2	Katsastuslupa jaetaan kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen
Riippumattomuus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen

Muutosehdotuksen vaikutusten kuvaus

Hinta – Pienemmät kustannukset uusilla asemilla, mutta nyky-yrittäjillä vähäinen paine laskea hintoja alhaisen kilpailunmuutoksen vuoksi

Saatavuus – Kevyen kaluston asemat lisääntyisivät, mutta raskaiden asemien verkko pienentyisi

Yrittäjien liiketoiminta – Liiketoiminta keskittyisi merkittävästi; luultavimmin suurille paikkakunnille; uusien yrittäjien markkinoille tulo vaikeutuisi

Laatu ja luotettavuus – Ei merkittävää vaikutusta

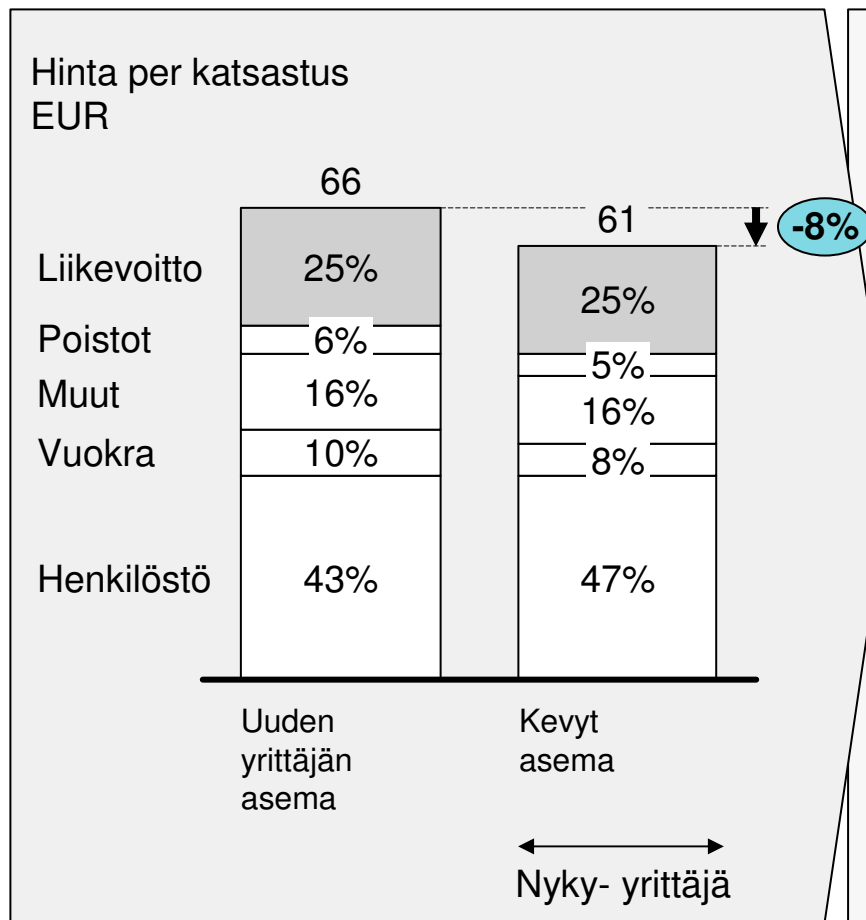
* Oletus että yritykset säilyttävät liikevoittoprosenttinsa vakiona

Lähde: Haastattelut; Analyysi

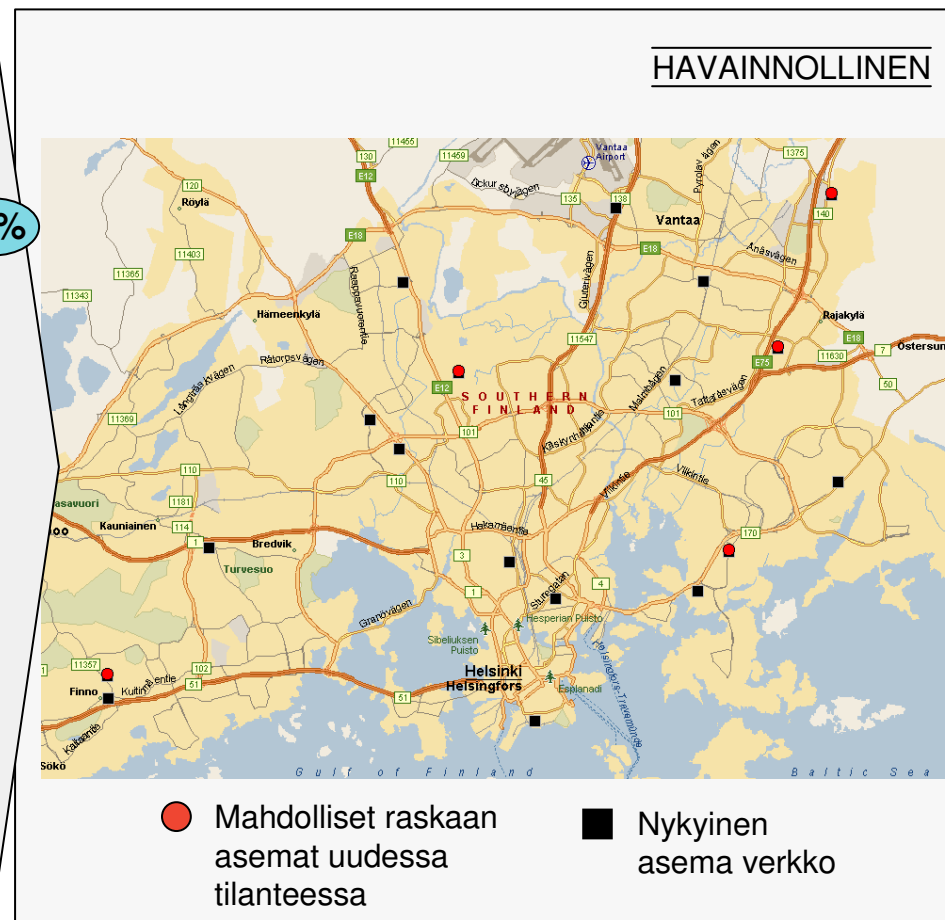
Ehdotus 3: Kevyen ja raskaan katsastuksen välimatkan lisääminen

Kevyen ja raskaan kaluston välisten asemien sallitun välimatkan lisääminen auttaisi nyky-yrittäjiä, mutta ei helpottaisi uusien yrittäjien asemaa

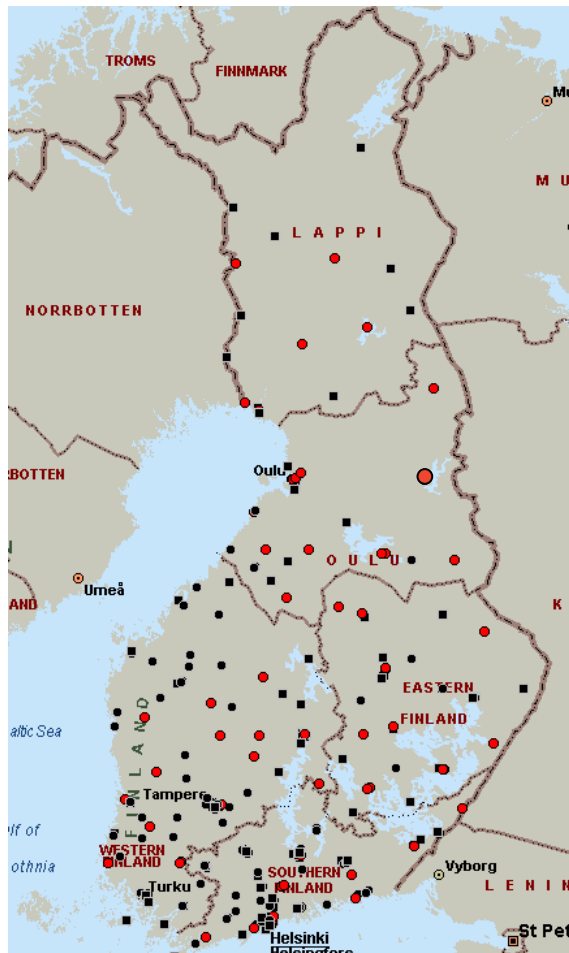
Uudistus asettaisi alalla tulevat yritykset eriarvoiseen asemaan vanhoihin verrattuna

Olemassa olevat yritykset voisivat optimoida tuotantoverkkonsa vastaamaan asukaskeskittymiä

Mahdollinen tuleva katsastusverkko

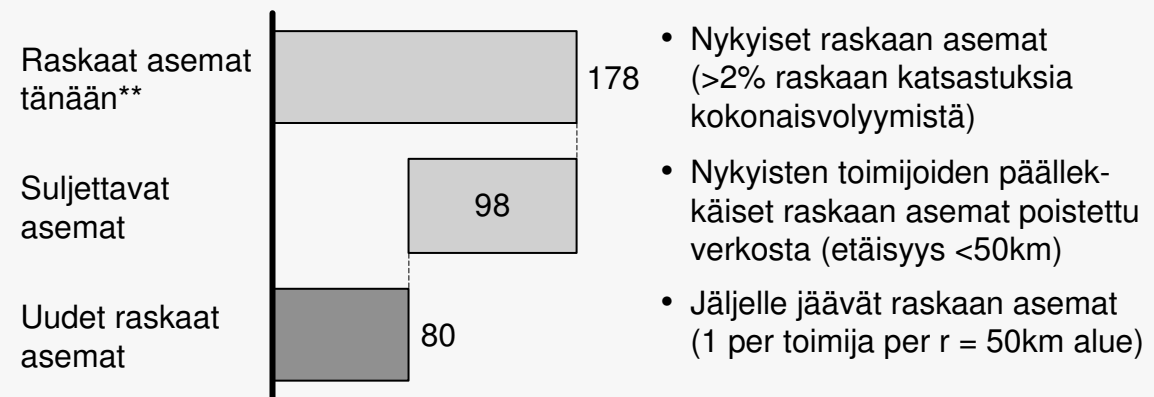
- Nykyiset asemat joilta poistuisi raskaan katsastus
- Raskaan asemat uudessa tilanteessa
- Nykyiset asemat jotka tekevät vain pienen määrän raskaan katsastuksia*

* Alle 2% aseman kokonaisvolyymistä

** Asemat joilla raskaan kaluston katsastukset yli 2% kokonaisvolyymistä

Muutokset asemien määrään

Raskaan asemat

Kevyen asemat

- Muutos saattaisi sulkea jonkun verran kevyen asemia jotka jäävät 50km säteen ulkopuolelle
- Uusia paikkoja kuitenkin syntyisi alueille joille nyt ei ole mahdollista perustaa kevyen asemaa puuttuvien raskaan tilojen takia
- Kokonaisvaikutus olisi mitä todennäköisimmin positiivinen

Ehdotus 4: Katsastusten salliminen korjaamoille voisi laskea hintoja, mutta lisäisi laadunvaihtelua ja vaikeuttaisi nyky-yrittäjien liiketoimintaa

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään
	2	Katsastuslupa jaetaan kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen
Riippumattomuus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen

Muutosehdotuksen vaikutusten kuvaus

Hinta – Hinnat voisivat laskea 15-30 euroa, vaihtelu merkittävä korjaamosta riippuen

Saatavuus – Tarjonta lisääntyisi ja palvelumalli vastaisi paremmin kuluttajien tarpeisiin

Yrittäjien liiketoiminta – Osa katsastusyrittäjistä todennäköisesti joutuisi lopettamaan toiminnan

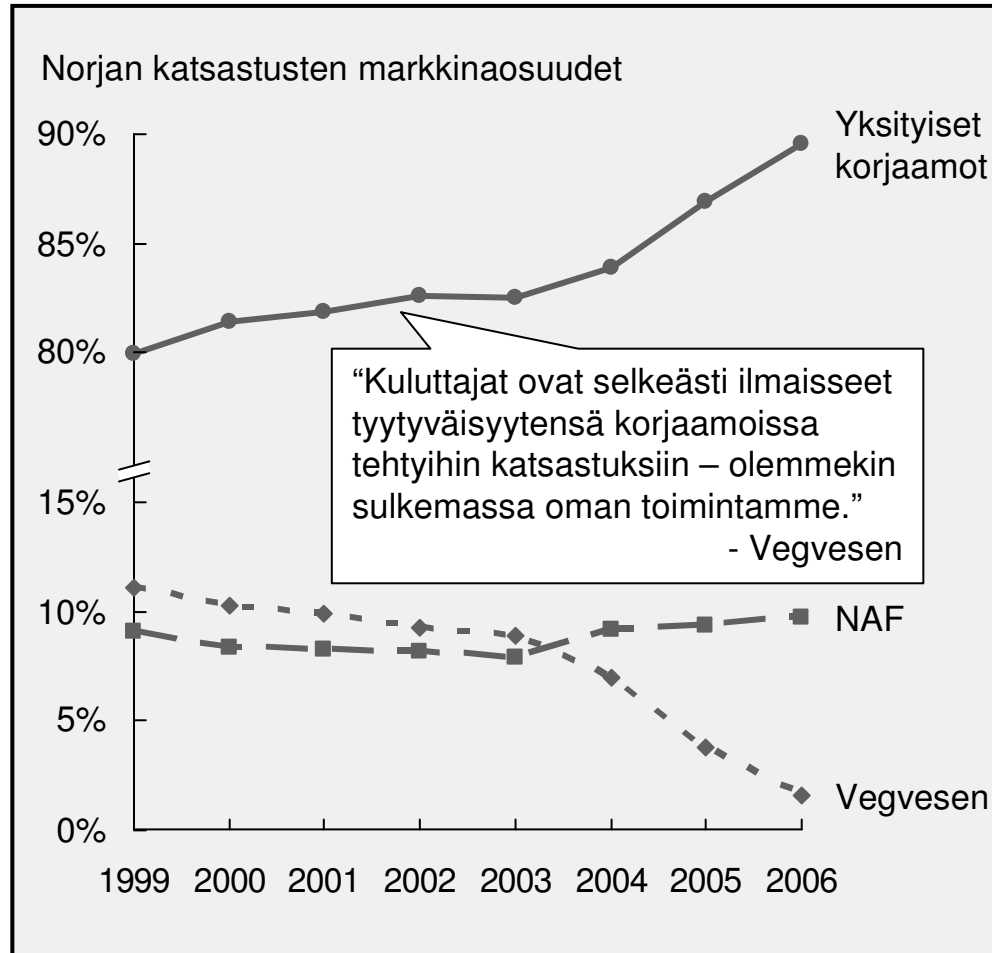
Laatu ja luotettavuus – Laadunvaihtelu ja valvonnan tarve kasvaisivat merkittävästi

* Oletus että yritykset säilyttävät liikevoittoprosenttinsa vakiona

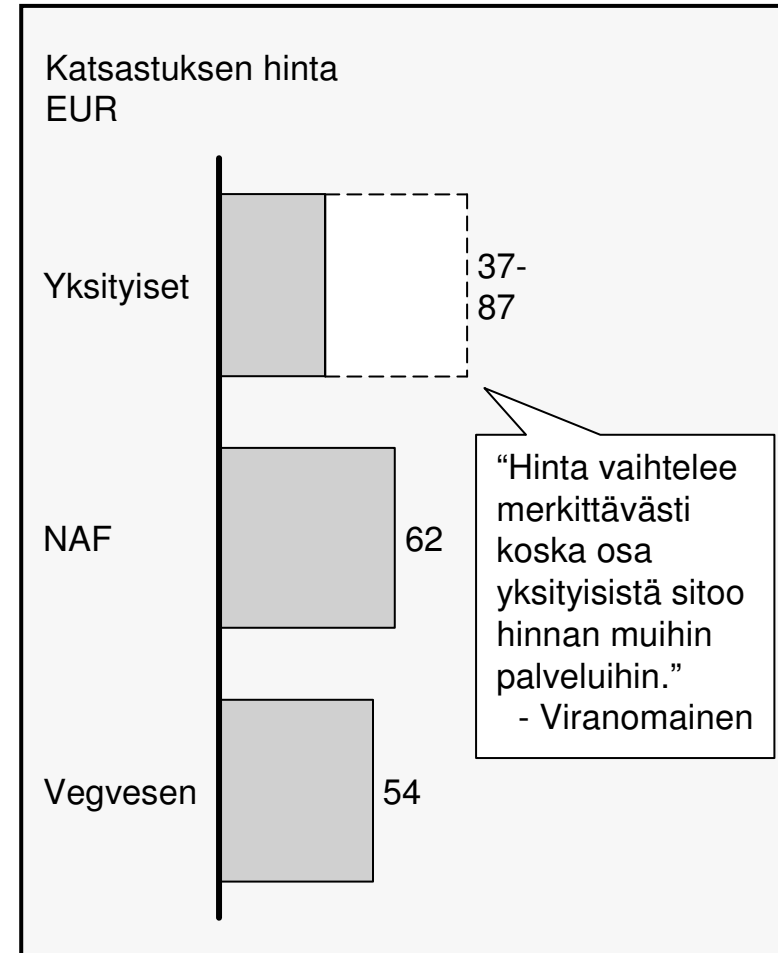
Lähde: Haastattelut; Analyysi

Norja – Korjaamot vallanneet suurimman osan markkinoista; hinta vaihtelee asemien välillä

Korjaamot vallanneet markkinat muilta yrityksiltä

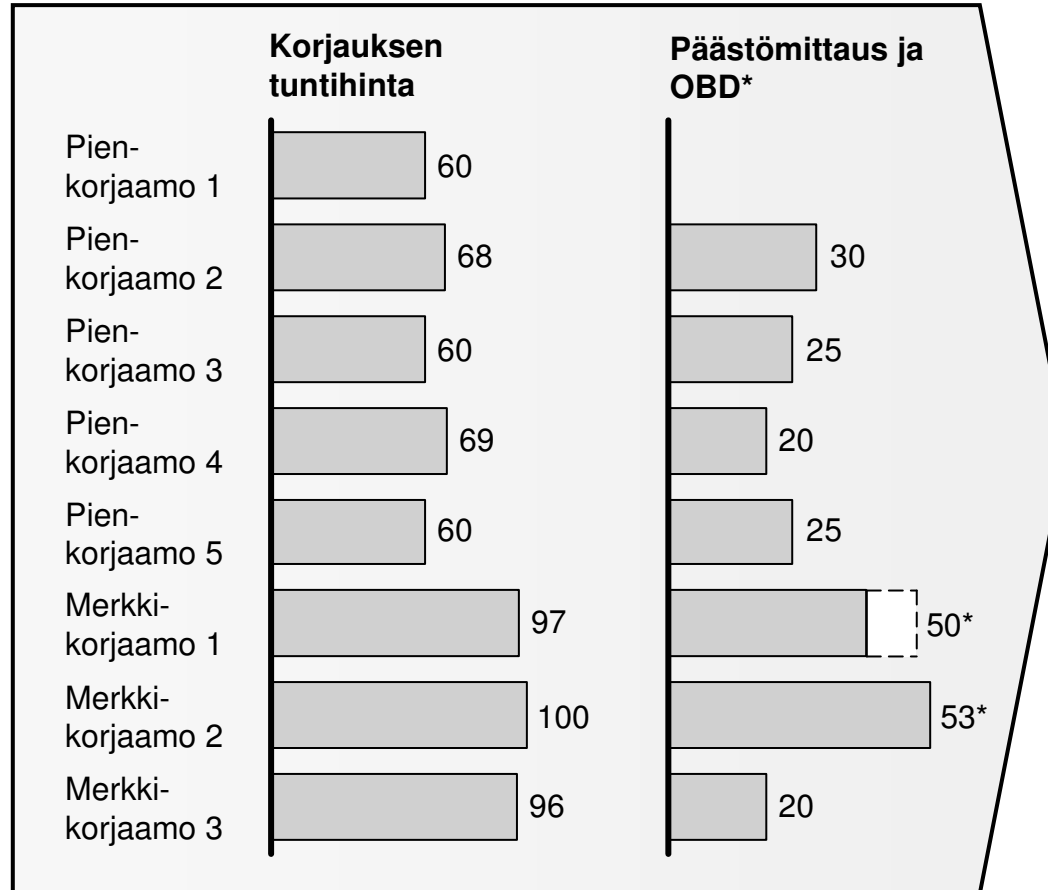
Hintavarianssi suuri yritysten välillä

Suomessa korjaamoiden hinnat vaihtelevat – Katsastuksen hinta tulisi luultavasti olemaan alle nykyisten hintojen

EUR

Korjaamoiden nykyhinnoissa vaihtelua – Merkkikorjaamot selvästi pienkorjaamoja kalliimpia

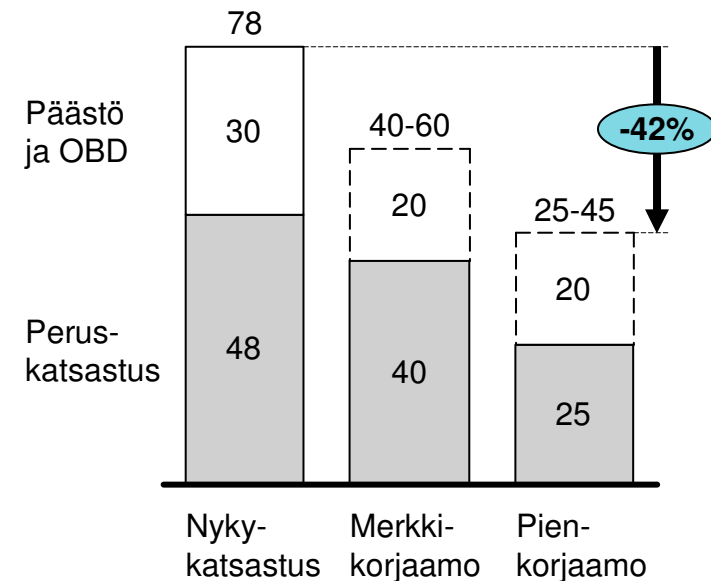
* Merkkikorjaamoiden päästömittaukset "katsastustarkastuksia", joissa korjaaja arvioi auton kuntoa. Tarkastuksen sisältö vaihtelee liikkeittäin mutta pitää usein sisällään useat katsastuksen osat (esimerkiksi: jarrujen kunnon tarkastus, pakokaasutesti, OBD, valojen testaus, alustan kunto, mittaristo, jne.)

** Hinta arvioitu 20 min veloituksella korjaamohaastatteluiden perusteella

Lähde: Autokorjaamoiden haastattelut

Korjaamoiden katsastushinta voisi asettua nykyisiä hintoja alemmaksi

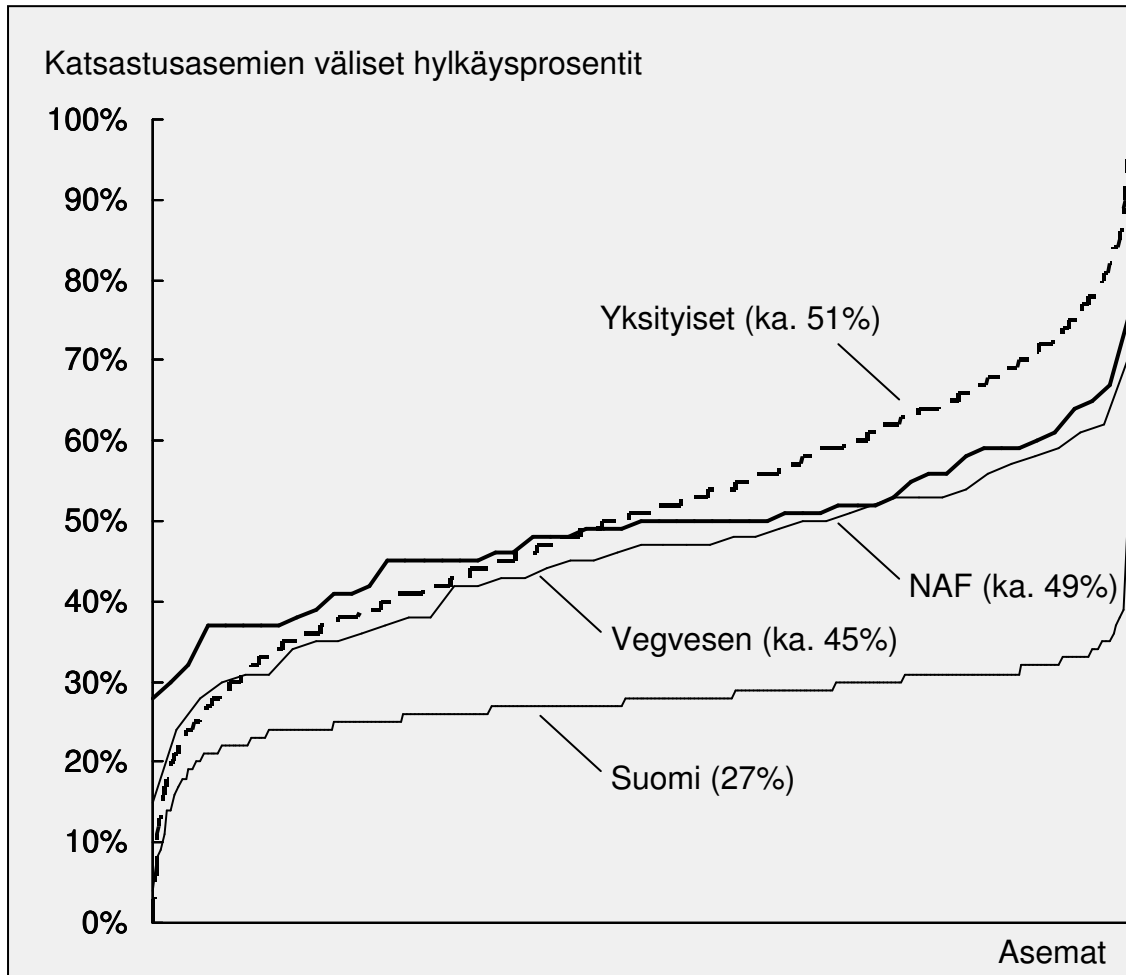
Arvioitu katsastuksen hinta**
EUR per katsastus

Huom! Korjaus voidaan lisäksi suorittaa samaan aikaan katsastuksen kanssa mikä säästää aikaa ja vaivaa kuluttajilta

Norja – Yksityisten asemien (korjaamot) laadunvaihtelu suurempaa kuin yleisillä; laadunvalvonnan merkitys hyvin korostunutta

Keskimääräinen hylkäysprosentti samaa tasoa yksityisten ja ketjujen välillä, mutta yksityisten laadussa suurempi vaihtelu

Järjestelmän valvonta vaatii merkittäviä panostuksia ja herättää kysymyksiä

“Korjaamot usein ‘löytävät’ vikoja autoista katsastuksessa – kuluttajan auto hylätään ja päädytään maksamaan turhasta.”
– Norjalainen toimija

“Valvonta vaatii hyvin paljon resursseja jotta tarvittava laatu taataan .”
– Viranomainen

“Mekaanikkojen palkka on sidottu tehdyn työn määrään, joten objektiivisuus voisi kärsiä.”
– Korjaamoyrittäjä

Ehdotus 5: Vahinkotarkastustoiminnan sallimisen vaikutukset hyvin rajattuja, kyseenalaista miksi ehdotus toteutettaisiin

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään
	2	Katsastuslupa jaetaan kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen
Riippumattomuus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen

Muutosehdotuksen vaikutuksien kuvaus

Hinta – Ei merkittävää muutosta katsastuksen hintoihin vähäisestä lisäliiketoiminnasta johtuen

Saatavuus – Liiketilojen ja liiketoimintamallin sopivuus katsastustoimintaan vähäinen, lisäpalvelut vähäisiä

Yrittäjien liiketoiminta – Vahinkotarkastustoimintaan pääseminen vaikeaa katsastajille

Laatu ja luotettavuus – Katsastajan objektiivisuus voisi kärsiä tietyissä vahinkotarkastustapauksissa

* Oletus että yritykset säilyttävät liikevoittoprosenttinsa vakiona

Lähde: Haastattelut; Analyysi

Ehdotus 6: Koulutusvaatimusten alentaminen mahdollistaisi hinnanlaskun ja työvoiman saatavuuden parantumisen

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään
	2	Katsastuslupa jaetaan kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen
Riippumattomuus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen

Muutosehdotuksen vaikutusten kuvaus

Hinta – Kustannukset laskisivat 3 euroa; hintavaikutus pieni lyhyellä aikavälillä nykyisistä työehtosopimuksista johtuen

Saatavuus – Yrityksien perustaminen lisääntyisi ja palvelu parantuisi kasvaneen työvoiman ansiosta

Yrittäjien liiketoiminta – Työnantajien neuvotteluasema parantuisi työvoiman kasvaessa

Laatu ja luotettavuus – Ei havaittavia negatiivisia vaikutuksia, mekaanikot soveltuvia katsastustehtäviin

* Oletus että yritykset säilyttävät liikevoittoprosenttinsa vakiona

Lähde: Haastattelut; Analyysi

Mekaanikkojen alhaisemmat palkat voisivat johtaa kustannusten alenemiseen pitkällä aikavälillä

Automekaanikon palkka katsastajien tasoa, mutta 20% insinööriä alhaisempi

	Palkat 2005 EUR kk	Henkeä
Teknikko, kuljetustekniikka	2,997	35,631
Insinööri (AMK), kuljetustekniikka	2,790	8,299
Autokatsastajat Ry keskipalkka	2,311	-
Autoalan erikoisammattitutkinto	2,687	133
Autoalan ammattitutkinto	2,798	2,129
Mekaanikko	2,377	28,082

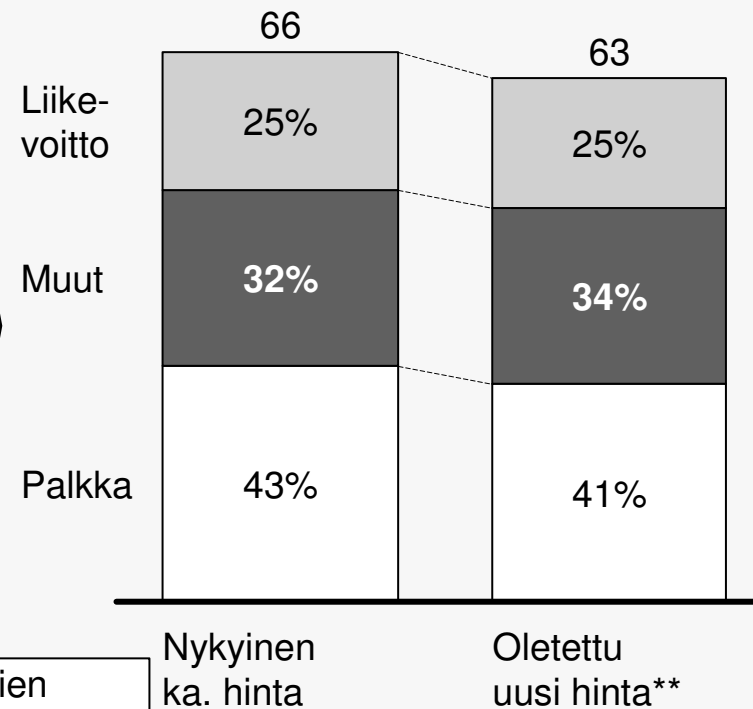
Uudet kandidaatit

0-20%

Autokatsastajien
nykypalkoissa kovaa
nousupainetta – 17%
kasvu 2007-2008
Autokatsastajat Ry:ssä

Hinta laskisi keskiarvotapauksessa noin 3 EUR

Esimerkki hinnan muutoksesta*
EUR per katsastus

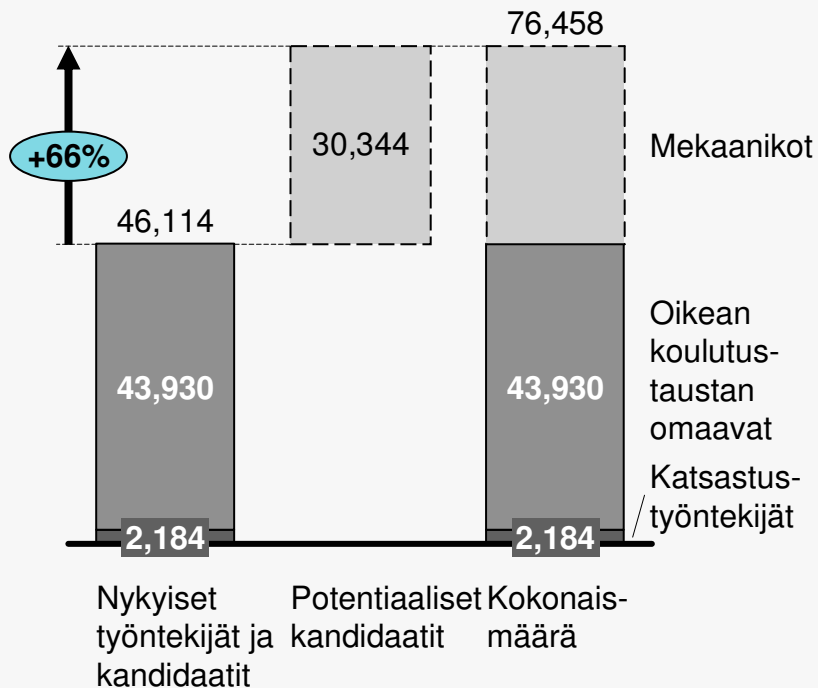
* Palkan muutos arvioitu eri työntekijäluokkien painotetun keskiarvon mukaan – palkan muutos lasku 9% pitkällä aikavälillä

** Painotettu muutos olettaa työvoiman rakenteen muuttuvan vastaamaan koulutustaustoja ja määriä

Mekaanikon koulutuksen salliminen lisäisi potentiaalista työvoimaa noin 66% ja yrittäjien määrää ~300%

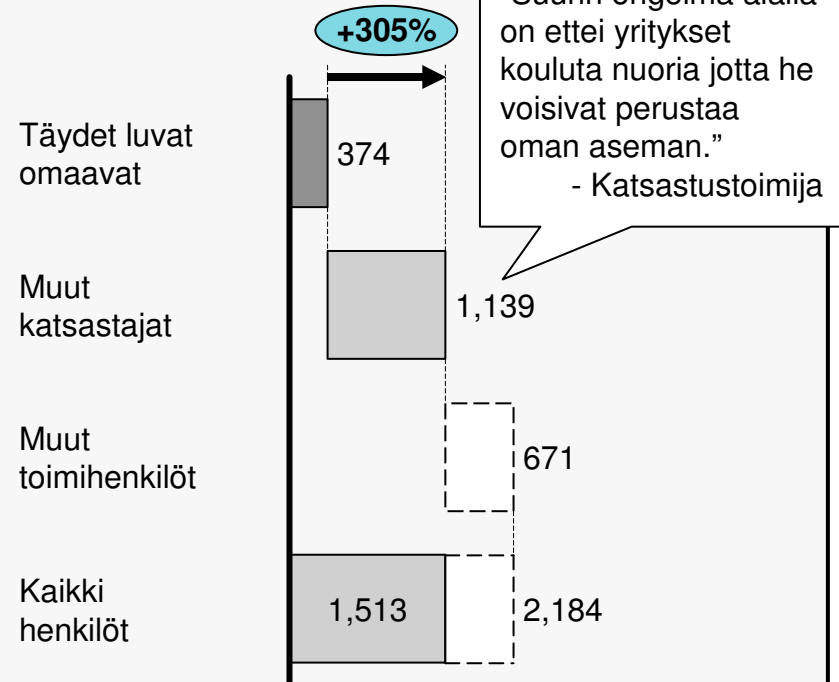
Alhaisemman koulutustason salliminen nostaisi työntekijä määrää 66%:a

Katsastusalan työntekijämäärä
Henkeä

Mahdollisten yrittäjien määrä kasvaisi merkittävästi pelkästään nykyisistä katsastajista mikäli vastuuhenkilön vaatimuksia pienennettäisiin

Katsastusyrityksen perustamiseen pystyvien ihmisten määrä tänään ja tulevaisuudessa*

* Oletettu että tulevaisuudessa katsastusasema olisi kevyen kaluston asema jossa vastuuhenkilön koulutukseksi riittäisi mekaanikko kevyen kaluston luvilla

Ehdotus 7: Ajoinatavaatimuksen lieventäminen mahdollistaisi kasvaneen kilpailun uusien liikepaikkojen myötä

Katsastustoimiluvan laajuus	1	Kevyen ja raskaan kaluston toimiluvat eriytetään
	2	Katsastuslupa jaetaan kevyen kaluston määräaikaikatsastuksiin
	3	Kevyen ja raskaan katsastuksen pisteiden sallitun välimatkan kasvattaminen
Riippumatto- muus	4	Katsastusten salliminen korjaamoille
	5	Vahinkotarkastusten salliminen katsastusyhtiöille
Muut vaatimukset	6	Mekaanikon kelpuuttaminen katsastajaksi ja vastuuhenkilöksi
	7	Koeajoratavaatimusten lieventäminen / poistaminen

Muutosehdotuksen vaikutuksien kuvaus

Hinta – Ajoinatavaatimuksen poiston vaikutus kustannuksiin alhainen (noin 2 euroa per katsastus)

Saatavuus – Yritysten perustaminen helpottuisi ”uusien” liikepaikkojen tullessa mahdolliseksi

Yrittäjien liiketoiminta – Vaikutus nykyisten yrittäjien liiketoimintaan minimaalinen; uusien yritysten perustaminen helpottuu pienentyneiden tonttivaatimusten myötä

Laatu ja luotettavuus – Lieventämisen vaikutus laatuun rajattu

* Oletus että yritykset säilyttävät liikevoittoprosenttinsa vakiona

Lähde: Haastattelut; Analyysi

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

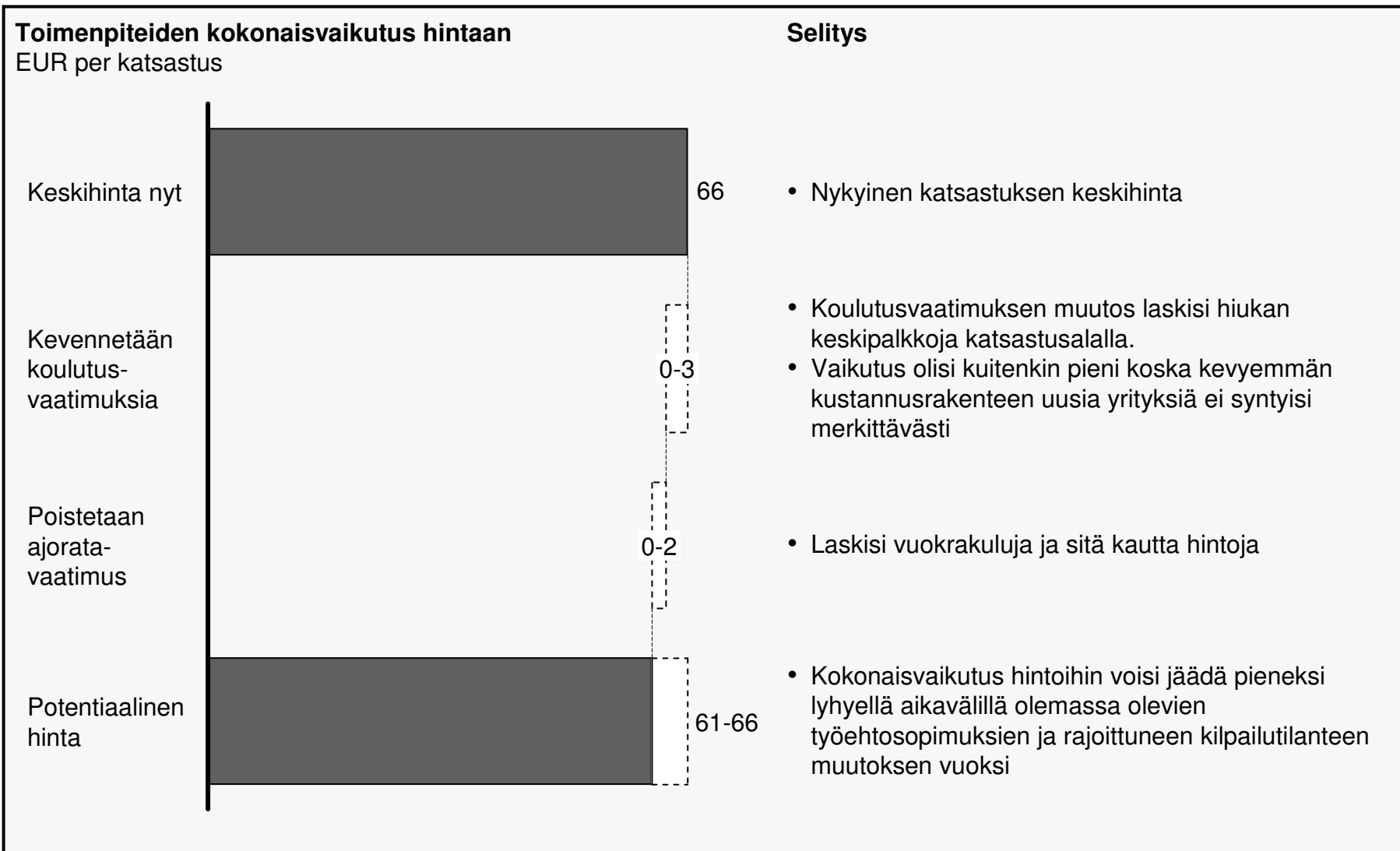
Kysymykset ja vastaukset

Muutosehdotuksista voidaan luoda kolme esimerkkiskenaariota Suomen katsastusmarkkinoille

	Skenaario 1 – <i>Kilpailun asteittainen lisääminen ja toimintakustannusten laskeminen</i>	Skenaario 2 – <i>Kilpailun asteittainen lisääminen ja raskaan kaluston verkon optimointi</i>	Skenaario 3 – <i>Uusien yrittäjien ja kilpailun lisääminen alan rakennetta muuttamalla</i>
<i>Katsastustoimiluvan laajuus</i>	Ei muutosta	Kevyen ja raskaan kaluston asemien tulee olla enintään 50km päässä toisistaan	Kevyen ja raskaan kaluston asemien eriyttäminen
<i>Koulutusvaatimus</i>	Automekaanikon koulutus tarvittavalla kokemuksella sekä katsastukseen että vastuuhenkilöksi	Automekaanikon koulutus tarvittavalla kokemuksella sekä katsastukseen että vastuuhenkilöksi	Automekaanikon koulutus tarvittavalla kokemuksella sekä katsastukseen että vastuuhenkilöksi
<i>Ajoratavaatimus</i>	Koeajon vaatimus, ajorataa ei määritelty	Koeajon vaatimus, ajorataa ei määritelty	Koeajon vaatimus, ajorataa ei määritelty
Tavoitteet	<i>Alennetaan nyky-yritysten toimintakustannuksia ja parannetaan työvoiman saatavuutta</i>	<i>Alennetaan kustannuksia, lisätään kilpailua asteittain ja vähennetään raskaan kaluston kustannuksia</i>	<i>Helpotetaan uusien yritysten kilpailumahdollisuuksia merkittävästi</i>

Skenaario 1 – Kilpailun asteittainen lisääminen ja toiminta-kustannusten laskeminen

Skenaario voisi johtaa noin 0-5 euron alenemiseen katsastushinnoissa riippuen siitä kustannusten laskun siirtymisestä kuluttajahintoihin

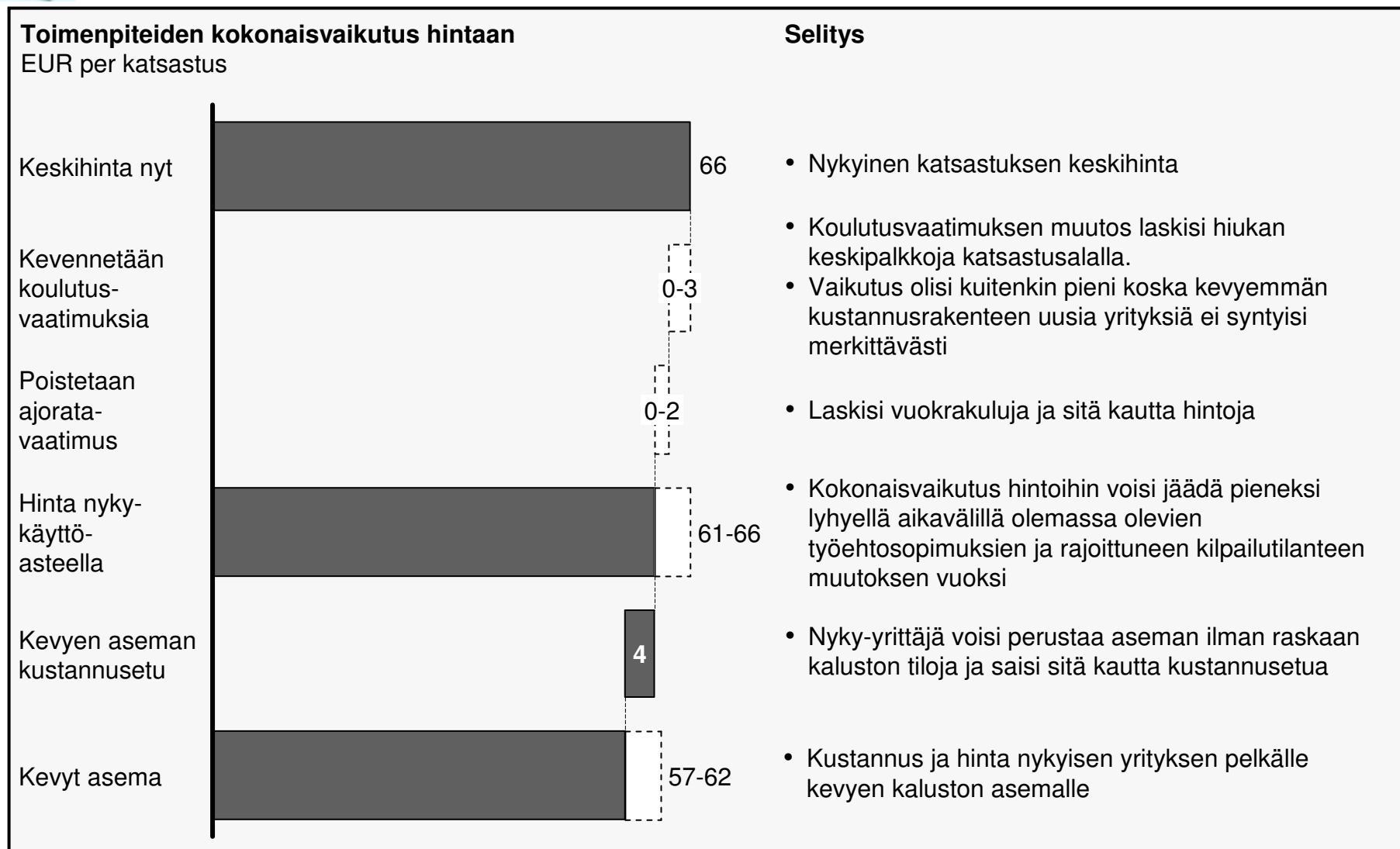

* Nykykäyttöasteeksi oletettu 45% ja korkeammaksi käyttöasteeksi 65%. Korkeampi käyttöaste mahdollista saavuttaa pienemmillä hyvillä paikoilla olevilla katsastusasemilla

Lähde: Haastattelut; McKinsey

Skenaario 2 – Kilpailun asteittainen lisääminen ja raskaan kaluston verkon optimointi

Skenaario 2 voisi johtaa noin 0-9 euron alenemiseen katsastushinnoissa, todennäköisesti vaikutus näkyisi vasta pitkällä aikavälillä

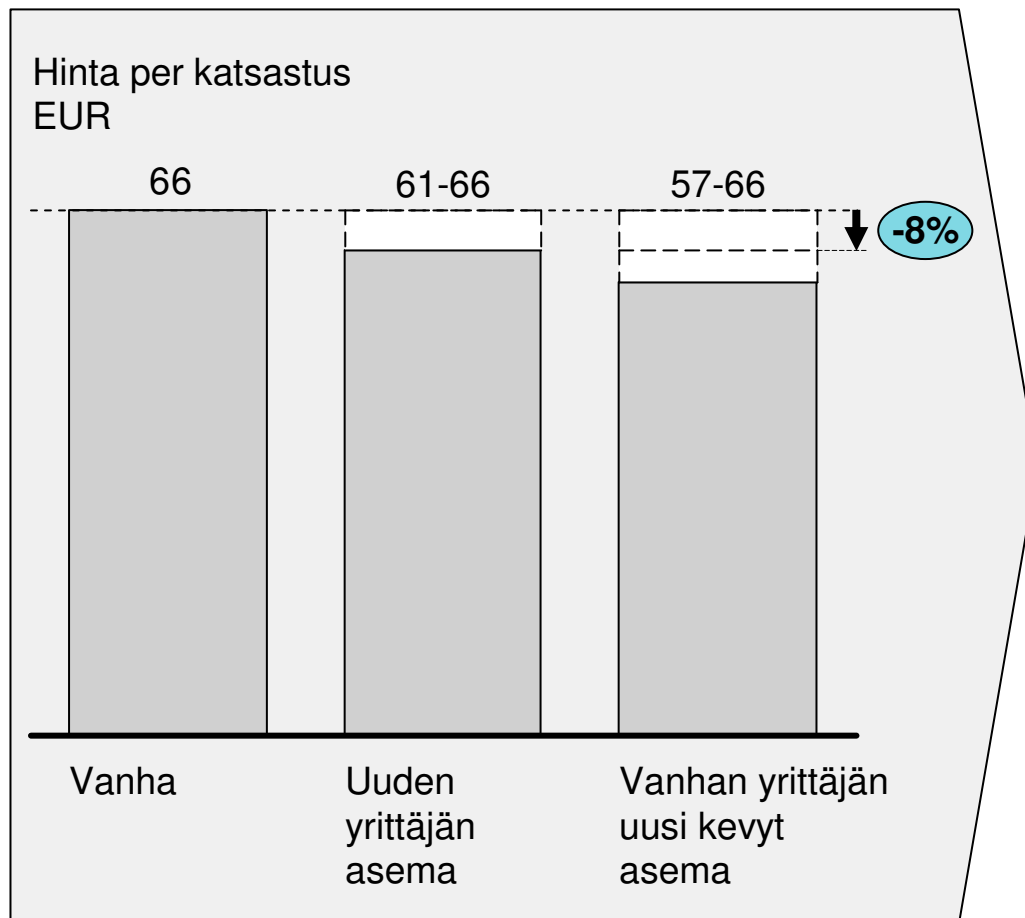
* Nykykäyttöasteeksi oletettu 45% ja korkeammaksi käyttöasteeksi 65%. Korkeampi käyttöaste mahdollista saavuttaa pienemmillä hyvillä paikoilla olevilla katsastusasemilla

Lähde: Haastattelut; McKinsey

Skenaario 2 – Kilpailun asteittainen lisääminen ja raskaan kaluston verkon optimointi

Välimatkan lisääminen mahdollistaisi nyky-yrittäjille halvemman kustannusrakenteen asemien perustamisen

Uudistus asettaisi alalla tulevat yritykset eriarvoiseen asemaan vanhoihin verrattuna

Nyky-yrittäjillä potentiaalia laskea hintaa merkittävästi noin 57 euroon.

Uudet yrittäjät huonommassa asemassa paikan suhteen.

Skenaario 2 – Kilpailun asteittainen lisääminen ja raskaan kaluston verkon optimointi

Hinnanmuutos on riippuvainen yhtiöiden liikevoitto-odotusten ja kapasiteetin muutoksesta – Arvioitu hinta 60-70 euroa

Markkinatasapainon mallinnus pitkällä aikavälillä

Keskihinta voitto-odotuksen ja kapasiteetin lisäyksen funktiona*
Euroa per katsastus

		Yhtiöiden keskimääräinen liikevoitto-odotus Prosenttia liikevaihdesta					
		5%	10%	15%	20%	25%	30%
Kokonaiskapasiteetin lisäys Prosenttia	0%	48	51	54	58	62	67
	10%	52	55	59	63	68	73
	20%	57	60	64	68	73	79
	30%	61	65	69	74	79	85
	40%	66	70	74	79	85	92
	50%	70	74	79	85	91	98

Arvioitu keskihinnan pudotus pieni ottaen huomioon kuluttajien alhaisen hintaherkkyuden

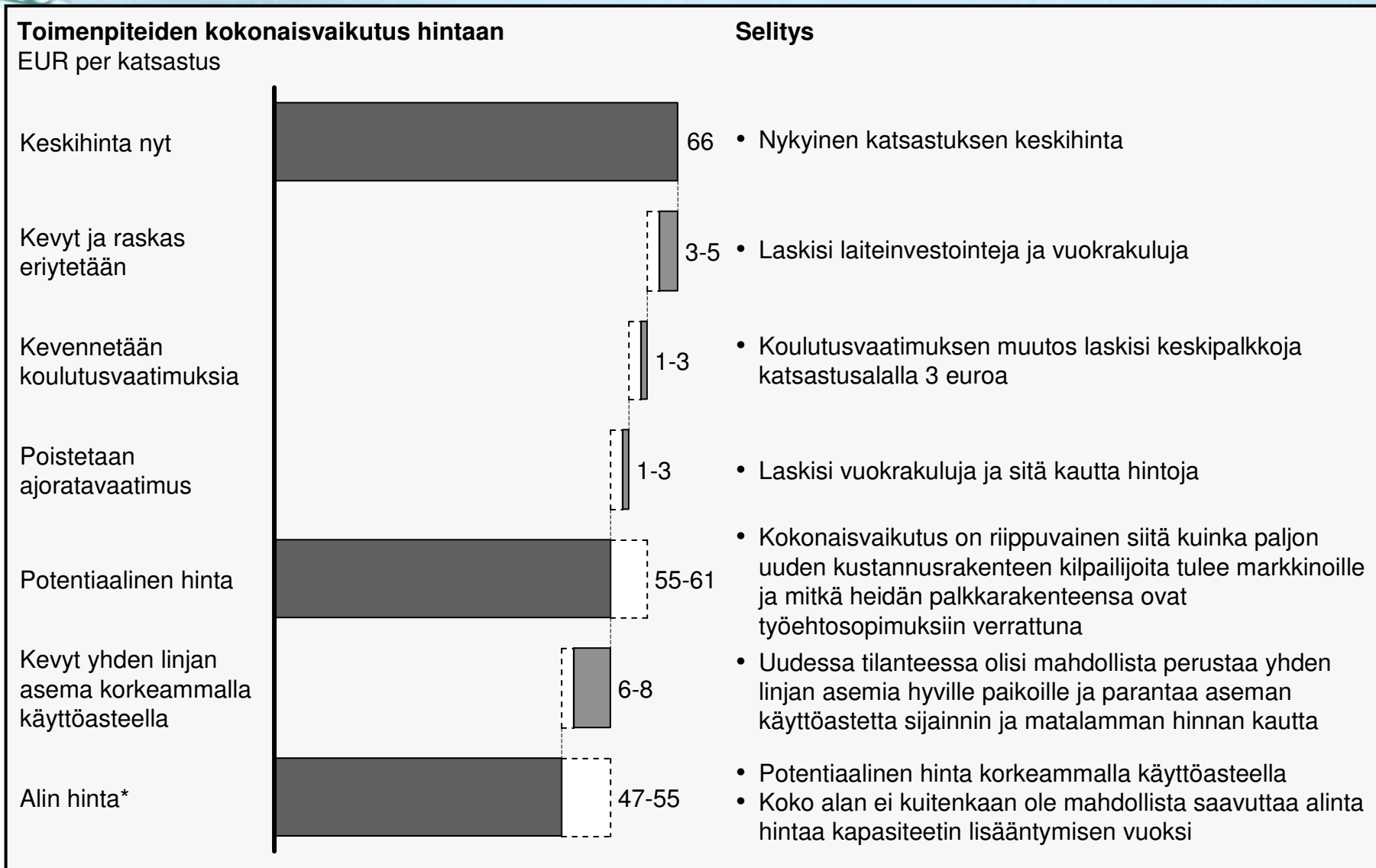
- A Muuttumaton kilpailutilanne – 62 euroa**
- Keskihinta markkinoilla voisi laskea 60 euroon kustannusten laskiessa mikäli liikevoittotaso ei muutu ja kapasiteetti pysyy vakiona
- B Maltillinen (10%) kilpailun ja kapasiteetin lisäys (esim. 2 asemaa pääkaupunki-seudulla) – 63-68 euroa**
- Uusilla yrittäjillä merkittävä rakenteellinen etu vanhoihin verrattuna
 - Pieni kapasiteetin lisäys säilyttäisi markkinatasapainon ja hinnat eivät muuttuisi pitkällä aikavälillä
- C Huomattava (30%) kilpailun ja kapasiteetin lisäys (6 asemaa Helsinkiin, 1 asema keskikokoiseen kaupunkiin) – 65-75 euroa**
- Huomattava kilpailun ja kapasiteetin kasvaminen laskisi voitto-odotuksia ja pitäisi hintatason entisellään

* Olettaa markkinatilanteen jossa markkinoilla on yhtä paljon 2 kevyen & 1 raskaan linjan ja 2 kevyen linjan asemia

Lähde: McKinsey

Skenaario 3 – Uusien yrittäjien ja kilpailun lisääminen alan rakennetta muuttamalla

Liiketoimintamallin muutos mahdollistaisi 5-11 euron hinnanalennuksen yksittäiselle asemalle pitkällä aikavälillä

* Nykykäyttöasteeksi oletettu 45% ja korkeammaksi käyttöasteeksi 65%. Korkeampi käyttöaste mahdollista saavuttaa pienemmillä hyvillä paikoilla olevilla katsastusasemilla

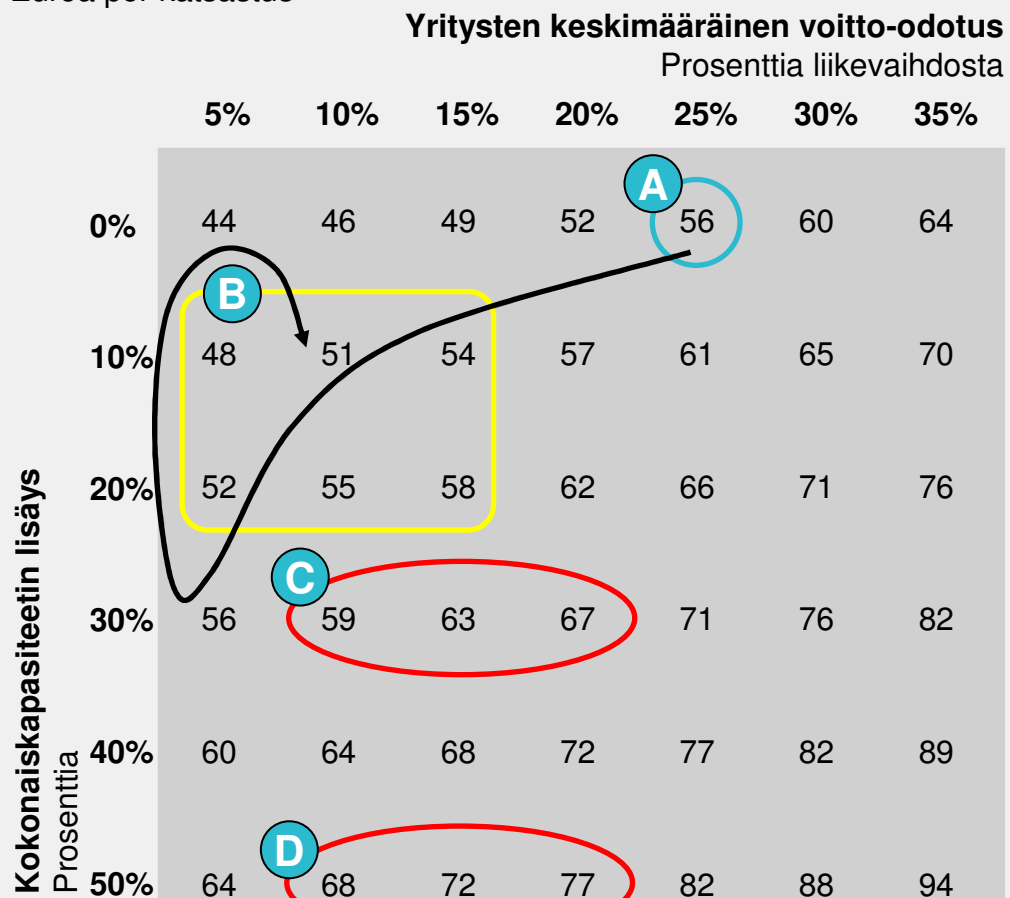
Lähde: Haastattelut; McKinsey

Skenaario 3 – Uusien yrittäjien ja kilpailun lisääminen alan rakennetta muuttamalla

Suurilla paikkakunnilla lisääntynyt kilpailu voisi oletettavasti laskea hintoja; pienillä jopa hinnannousu mahdollista

Markkinatasapainon mallinnus pitkällä aikavälillä

Keskihinta voitto-odotuksen ja kapasiteetin lisäyksen funktiona
Euroa per katsastus

→ Mahdollinen Helsingin skenaario

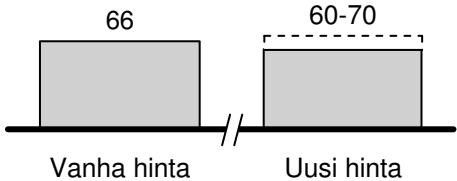
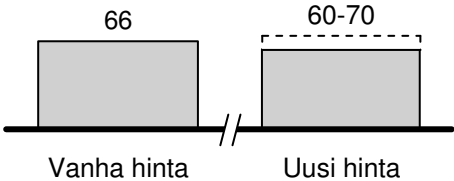
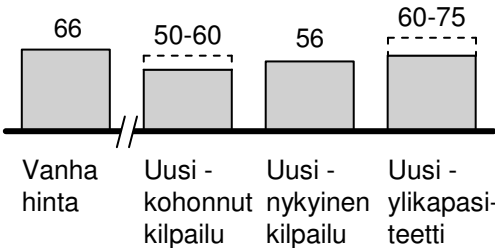
Keskihinnan putoaminen vaihtelee seudusta riippuen – kapasiteetilla/kilpailulla suuri merkitys

- A Muuttumaton kilpailutilanne – 56 euroa**
 - Keskihinta markkinoilla voisi laskea ~56 euroon halvempien uusien asemien ansiosta mikäli voitto-odotus pysyy vakiona
- B Kiristynyt kilpailu suurella paikkakunnalla – 50-60 euroa**
 - Uudet, matalan kustannusrakenteen asemat laskevat hintoja merkittävästi alle markkinahintojen – uusien pelaajien voitto-odotukset olemassa olevia matalampia
 - Markkinoille tulee ylikapasiteettia mikä laskee voitto-odotuksia ennestään
 - Kapasiteetti laskee tehottomien asemien poistuessa, hinta asettuu 50-60€ haarukkaan
- C Keskikokoisen kaupungin kapasiteetin lisäys pitää hinnat stabiileina – 60-70€**
 - Kolmen aseman kaupungissa (esim. Varkaus) uuden aseman perustaminen lisää kapasiteettia; hintojen lasku epätodennäköistä ellei vanha tehoton kapasiteetti poistu
- D Pieni kaupunki – 70-75€ (Esim. Vammala)**
 - Uuden aseman tulo vaikuttaa kapasiteettiin merkittävästi ja voi nostaa hintoja

* Kehityskäyrä olettaa uusien halvempien yritysten tulon markkinoille matalammilla hinnoilla

Kevyen ja raskaan kaluston erottaminen johtaisi suurimpaan hinnanalennukseen, mutta voisi aiheuttaa ylikapasiteettia ja muuttaa alan rakennetta

EUR

	Skenaario 1 – <i>Kilpailun asteittainen lisääminen ja toimintakustannusten laskeminen</i> Vanha hinta Uusi hinta	Skenaario 2 – <i>Kilpailun asteittainen lisääminen ja raskaan kaluston verkon optimointi</i> Vanha hinta Uusi hinta	Skenaario 3 – <i>Uusien yrittäjien ja kilpailun lisääminen alan rakennetta muuttamalla</i> Vanha hinta Uusi - kohonnut kilpailu Uusi - nykyinen kilpailu Uusi - ylikapasiteetti
Vaikutus hintaan			
Positiiviset puolet	+ Kuluttajahintojen nousuvauhti ja -paine madaltuu suuremman työvoiman saatavuuden ansiosta + Ei tule muuttamaan raskaan kaluston katsastuksien saatavuutta + Muutos katsastusmarkkinoilla asteittainen eikä nyky-yrittäjien liiketoimintaedellytykset muutu merkittävästi	+ Kuluttajahintojen nousuvauhti ja -paine madaltuu suuremman työvoiman saatavuuden ja nyky-yrittäjien uusien asemien alhaisemman kustannusrakenteen ansiosta + Nyky-yrittäjät voivat rakentaa uusia toimipaikkoja lähemmäksi tiheästi asuttujen alueiden keskustoja + Muutos katsastusmarkkinoilla asteittainen	+ Tuetaan uusien yrittäjien markkinoille tuloa ja mahdollisuuksia merkittävästi + Mahdollistetaan voimakas kilpailun kasvaminen
Haasteet	– Uuden kilpailun synty rajoittunutta, katsastusasemien perustajilta vaaditaan raskaan kaluston osaaminen – Markkinarakenne ja keskittyneisyys tulee mitä todennäköisimmin säilymään	– Uuden kilpailun synty rajoittunutta, katsastusasemien perustajilta vaaditaan raskaan kaluston osaaminen – Markkinarakenne ja keskittyneisyys tulee mitä todennäköisimmin säilymään – Muutokset voivat jopa suosia nyky-yrittäjiä heidän pystyessä perustamaan uudet asemat paremmille paikoille kuin uudet yrittäjät	– Kevyen kaluston katsastuksiin voi tulla ylikapasiteettia ja ajoittaista hintojen nousua – Raskaan kaluston katsastukset kallistuvat ja asemien määrä vähenee – Markkinoiden valvonta (esim. laatu) tulee haastavammaksi – Nyky-yrittäjät voivat joutua taloudellisesti koviin uusien asemien painostuksessa

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

AKE:n esittämien muutosvaihtoehtojen lisäksi voidaan kuluttajien tietoisuutta katsastuksesta kasvattaa ja katsastusfrekvenssiä pidentää

Mahdollisia uusia muutosvaihtoehtoja

Tausta

Muutosvaihtoehto

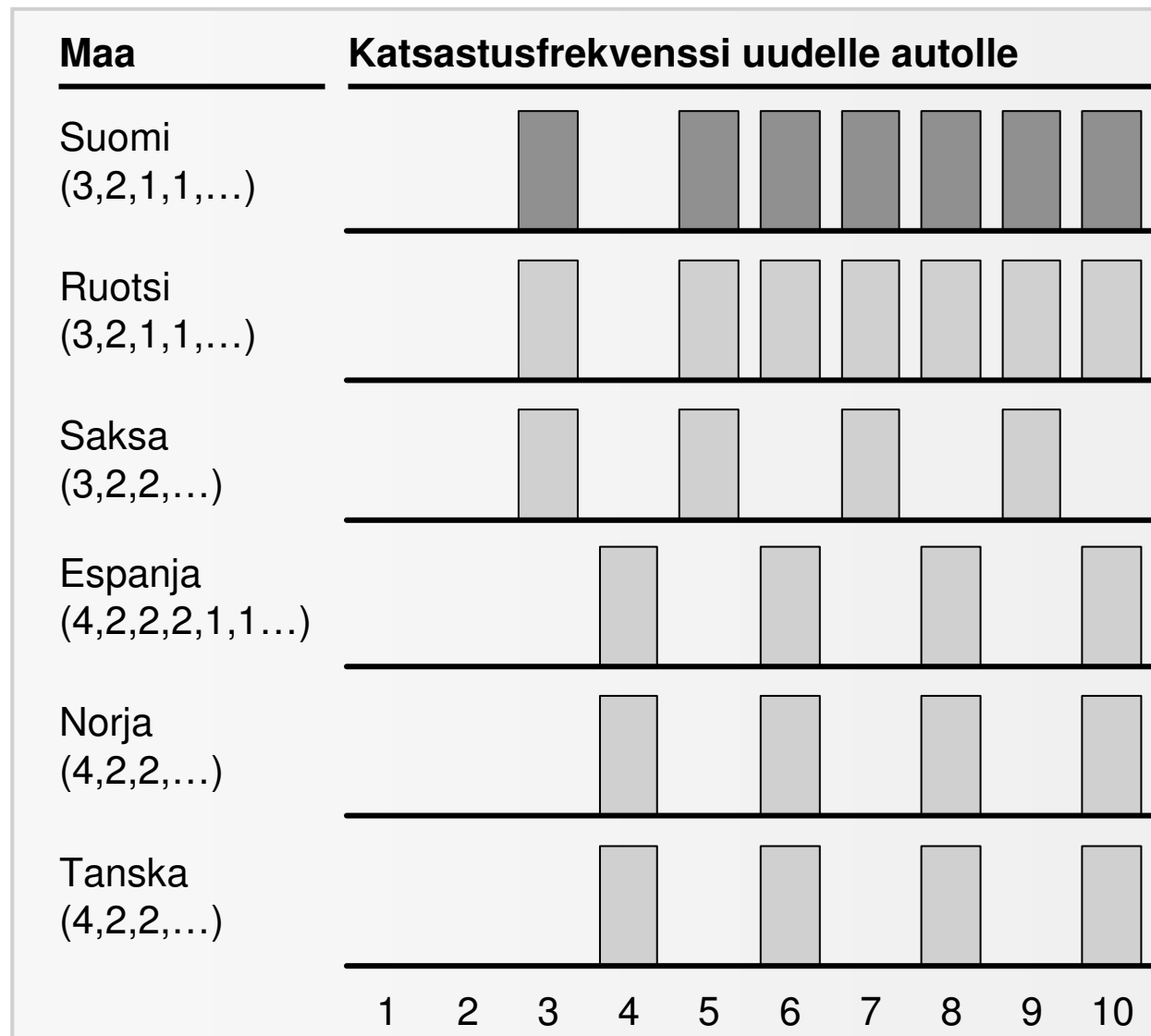
Katsastusvälin pidentäminen nykyisestä

- Suomessa autojen katsastusväli tiheämpi kuin useassa Euroopan maassa – mahdollisuus vähentää vaadittuja katsastuksia merkittävä etenkin uusille autoille
- Katsastusväliä voisi pidentää nykyisestä 3,2,1,1 mallista turvallisesti 3,2,2,1,1 tai 4,2,2,1,1 malliin – ääritapauksessa myös joka toisvuotinen katsastus (esim. 3,2,2) voisi olla mahdollinen

Kuluttajien tietoisuuden lisääminen

- Kuluttajat epätietoisia ja ei kiinnostuneita katsastuksen hinnoista – yritykset voivat nostaa hintoja kuluttajien tietämättä
- AKE voisi aktiivisesti kehittää kuluttajien hintatietoisuutta – ilman kuluttajien ”painetta” toimialan hinnanmuutokset epätodennäköisiä

Suomen katsastusväliä voisi pidentää nykyisestä 3,2,1-vuoden tiheydestä

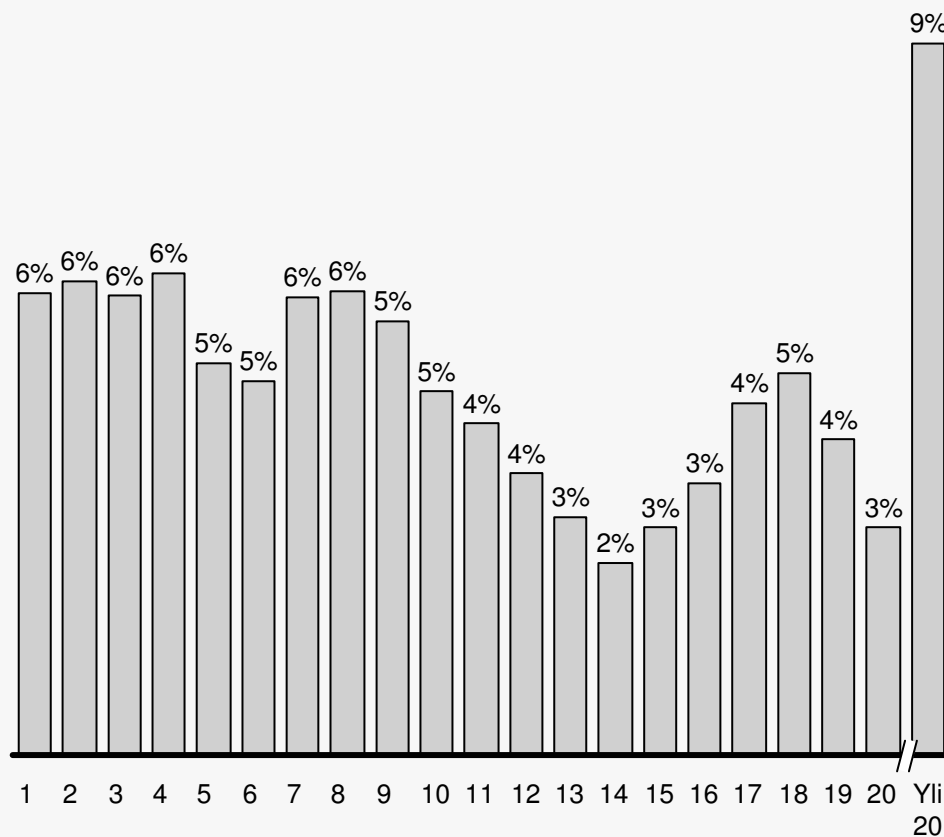

Kansainvälisen
”Autofore”
katsastustutki-
muksen mukaan
optimaalinen
katsastusväli
autoille 3,2,2,1,1
tai 4,2,2,1,1 sykli

Uusien autojen katsastusvälin pidennyksen vaikutukset kokonaiskatsastusmäärään maltillisia – Katsastuksen muuttaminen joka toinen vuosi tehtäväksi vähentäisi määrää huomattavasti

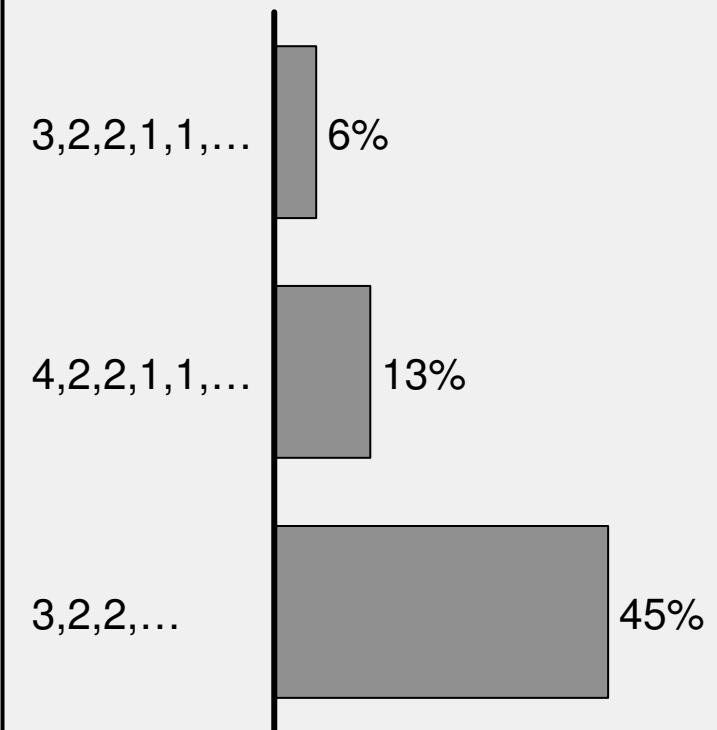
Suomen autokannan ikäjakauma

Prosenttia autoista per ikävuosi, 2006

Arvioitu katsastusmäärän väheneminen eri katsastus tiheyksillä

Vähennys nykykatsastuksista, prosenttia

Vaikutukset turvallisuuteen vähäisiä mikäli vain uusien autojen katsastusväliä muutettaisiin – Kokonaisriski nousisi noin 1-2%

Vakavien vikojen määrä pieni uusilla autoilla

Onnettomuusriskin lisääntyminen pieni uusilla autoilla ja tilastollisesti merkitsemätön

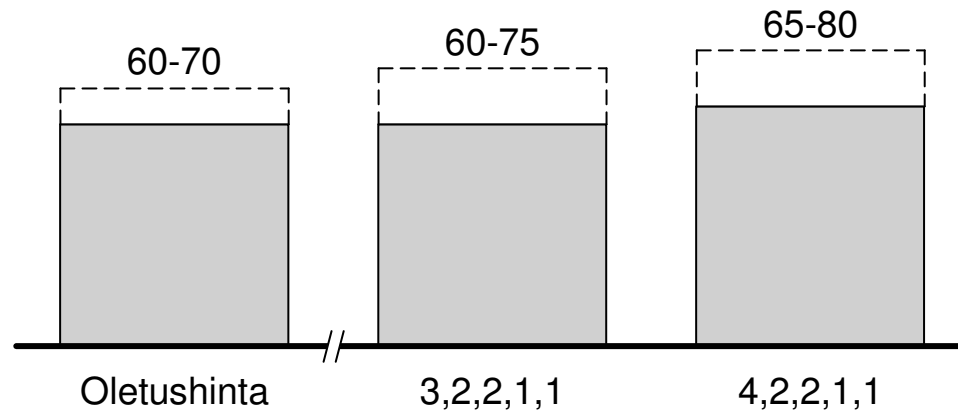
* Laskettu suhteuttamalla vakavien vikojen määrä (%) kustakin ikäluokasta kokonaisautokannan määrään

Ehdotus – Aikavälin pidentäminen

Aikavälin pidentämisen vaikutus skenaarioihin voisi olla hintaa nostava yrityksiä kompensoidessa volyymin laskun

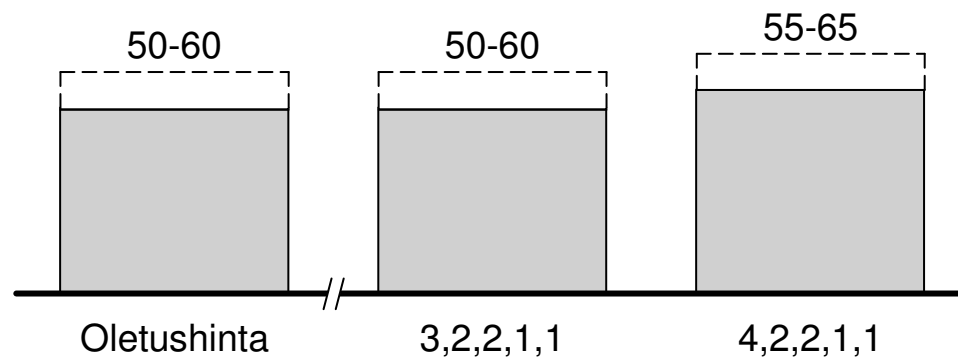
EUR per katsastus

Skenaariot 1 ja 2 - Kilpailun asteittainen lisääminen

- Katsastusyriitysten oletettu nostavan hintoja volyymin ja kannattavuuden laskun kompensoimiseksi
 - 6% 3,2,2,1,1-tiheydellä
 - 13% 4,2,2,1,1-tiheydellä

Skenaario 3 – Uusien yrittäjien ja kilpailun lisääminen alan rakennetta muuttamalla

- Hintojen nousu alhaisempaa kuin skenaarioissa 1 ja 2 korkeamman kilpailun vuoksi
- 4,2,2,1,1-tiheydellä hinnat nousevat yritysten tuloksen säilymiseksi positiivisena

Ehdotus – Kuluttajien hintatietoisuuden lisääminen

Kuluttajien hintatietoisuuden lisääntyminen – Kuluttajien oma käyttäytyminen ajaa merkittäväntä potentiaalista hinnanalennusta

Tausta ja mahdollisuudet

- **Kuluttajakäyttäytyminen** – Kuluttajien hintatietoisuus heikko, mikä auttaa yrityksiä ylläpitämään hintoja
- **AKE:lla voisi olla merkittävä rooli** hintatietoisuuden lisääjänä ja kuluttajien käyttäytymisen muokkaajana
- **Mahdollisia keinoja olisivat, esimerkiksi**
 - Yleinen tiedotus ja mainonta (esim. hintaportaali)
 - Kohdennettu tiedostus (esim. katsastuksesta muistuttavat kirjeet lähi-alueen asemien hintatietojen kanssa)

Esimerkki – Katsastushinnat.fi

Valtakunnallinen katsastushintojen vertailu
- Etsi halvin katsastusasema

Pikahaku
Paikkakunta

Hintakilpailua lisättävä
Henkilöauton määräaikaikatsastuksen hinta on nykyään 2,5 kertaa suurempi kuin mitä se oli ennen katsastuksen vapautumista kilpailulle. Katsastusyrietykset ovat yleensä myös erittäin kannattavia yrityksiä. Toisaalta katsastuksen saatavuus on parantunut huomattavasti alan kilpailulle avaamisen jälkeen, ilmenee Ajoneuvohallintokeskuksen AKE:n keskiarvona julkistamassa

Hinnat

Määräaikaikatsastus: Enintään 3 500 kg:n ajoneuvo	47,00 euroa	
Jälkikatsastus: Enintään 3 500 kg:n ajoneuvo	18,00 euroa	☐
Pakokaasumittaus: Bensinikäyttöinen ajoneuvo	15,00 euroa	☐
Pakokaasumittaus: Dieselikäyttöinen ajoneuvo enintään 3500 kg	25,00 euroa	☐
Pakokaasumittaus: OBD-mittaus	13,00 euroa	☐
Rekisteröintikatsastus: Ensi kertaa Suomessa rekisteröintikatsastettava	120,00 euroa	☐

Asiakkaiden kommentit katsastusaseman palvelusta
[Lisää oma arviosi](#)

★★★★★
Kiinnittivät kiitä huomiota tyhjään paisuntasäiliöön mutteivät huomanneet kuluneita puslia, turhan tärkeää näpertelyä, ei ainakaan ajoneuvon turvallisuus oikeasti kiinnostanut. (25.3.2008)

★★★★★
Ammattimaista toimintaa. Ystävälliset katsastusmiehet sekä muu henkilökunta. (6.4.2008)

★★★★★
Jokaikella käyntikerralla hyökkäysistään huolimatta asiallista ja vieläpä nopeaa toimintaa. Ei ole antanut aiheita vaihtaa asemaa. (16.5.2008)

★★★★★
Asiallista toimintaa. Yhden tähden verotti se, että jouduin varastusta ajasta huolimatta odottamaan 15-20 minuuttia katsastukseen pääsyä. (20.5.2008)

★★★★★
Hyvä, asiallinen palvelu niin tiskillä kuin hallissakin. Pitkät jonotusajat, mutta niin oli autojakin pihassa. Huomautettiin aiheesta, mikä on aina plussaa itse autoja huoltavalle. Ensi vuonna uudestaan... ajanvarauksen kanssa tosin. (9.7.2008)

Hae hintatietoja - Katsastus - Helsinki
Maakunta
Kunta

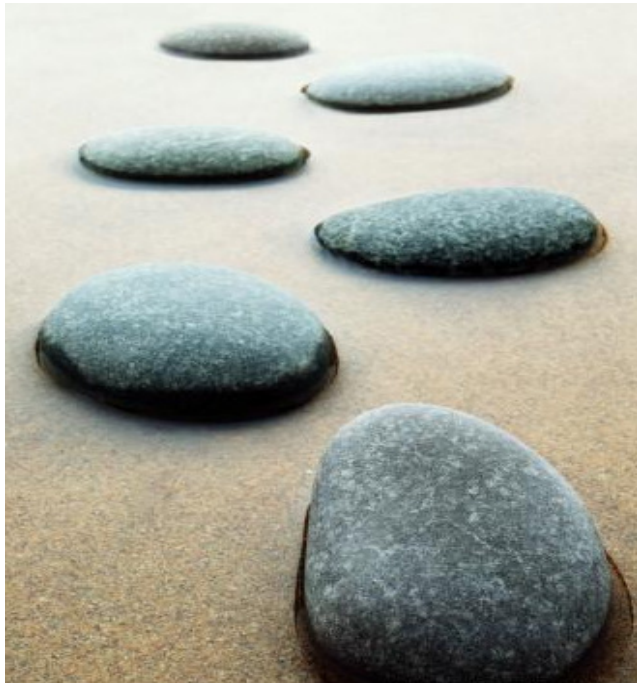
IHA-Autokatsastus Oy
[Lisää muuttuneet hinnat](#)
Henkisuontie 8, Helsinki
Tiedot päivitetty 5.6.2008
[Asiakkaiden arvot](#)

Määräaikaikatsastus: Enintään 3 500 kg:n ajoneuvo	47,00 euroa	★
Jälkikatsastus: Enintään 3 500 kg:n ajoneuvo	18,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: Bensinikäyttöinen ajoneuvo	15,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: Dieselikäyttöinen ajoneuvo enintään 3500 kg	25,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: Dieselikäyttöinen ajoneuvo yli 3 500 kg	25,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: OBD-mittaus	13,00 euroa	

Tattarisuon Autokatsastus Oy
[Lisää muuttuneet hinnat](#)
Jäähdyntie 2, Helsinki
Tiedot päivitetty 5.6.2008
[Asiakkaiden arvot](#)

Määräaikaikatsastus: Enintään 3 500 kg:n ajoneuvo	47,00 euroa	
Jälkikatsastus: Enintään 3 500 kg:n ajoneuvo	18,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: Bensinikäyttöinen ajoneuvo	15,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: Dieselikäyttöinen ajoneuvo enintään 3500 kg	25,00 euroa	★
Pakokaasumittaus: Dieselikäyttöinen ajoneuvo yli 3 500 kg	13,00 euroa	
Pakokaasumittaus: OBD-mittaus	120,00 euroa	★

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

Mitä seuraavaksi?

Raportti ilmestyy AKE:n tutkimussarjassa viikolla 41 –
Julkistamistilaisuudessa esitetty aineisto löytyy AKE:n
tutkimussivuilta www.ake.fi/tutkimukset2008

Toivomme kommentteja selvityksestä 15.10.2008
mennessä osoitteeseen virasto@ake.fi

**AKE tekee omat toimenpide-ehdotuksensa ja laatii yhdessä LVM:n
kanssa lakimuutosehdotukset tämän vuoden loppuun mennessä**

Sisältö

Avaussanat

Prosessi ja muutosehdotukset

Suomen autokatsastusmarkkinat

Vertailu kansainvälisiin markkinoihin

AKE:n muutosehdotuksien tarkastelu

Muutosehdotusten yhteisvaikutus katsastukseen

Lisäehdotukset

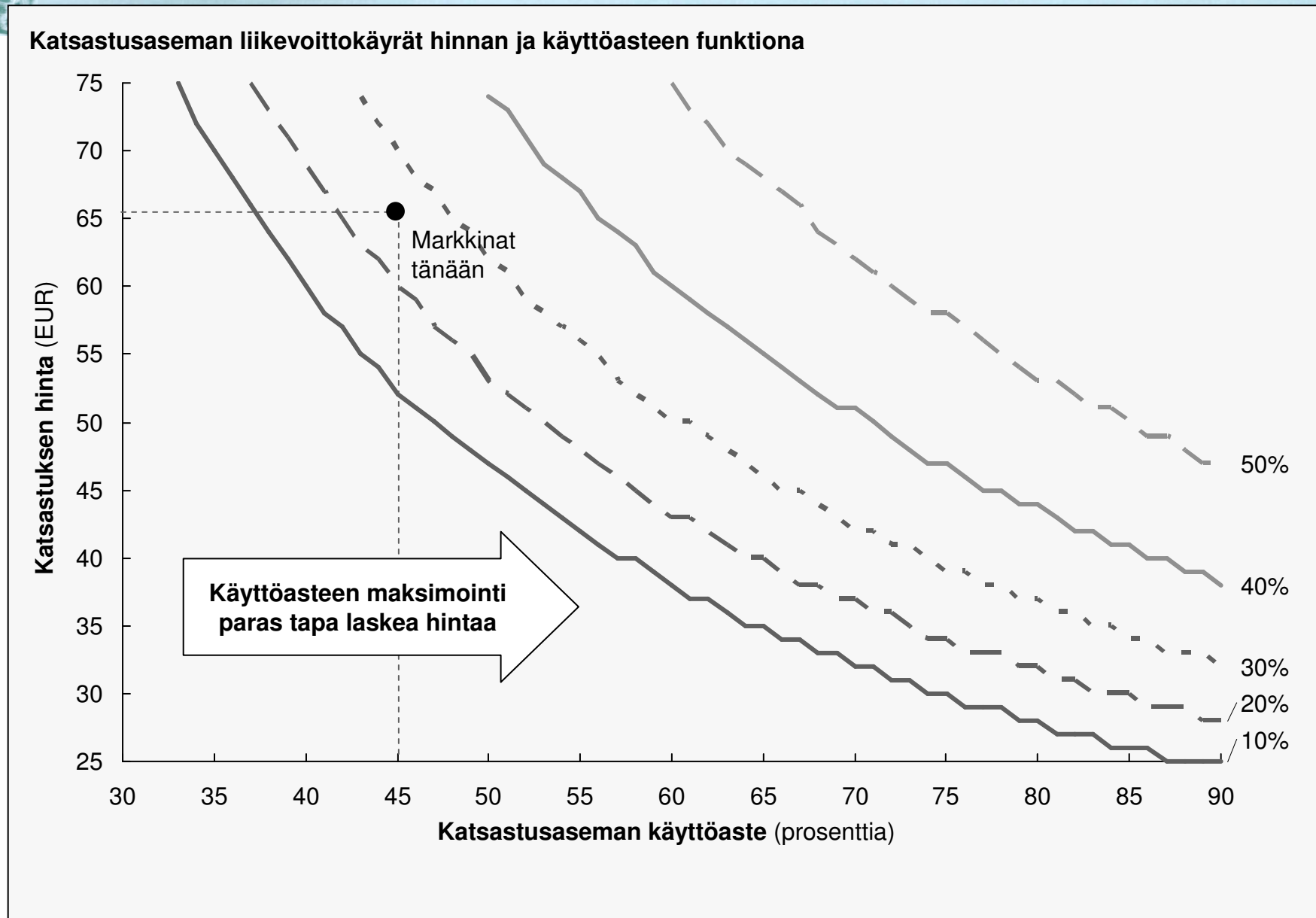
Yhteenveto ja prosessin jatko

Kysymykset ja vastaukset

Liitteet

Katsastusaseman liikevoitto-odotus käyttöasteen ja hinnan funktiona

Katsastusaseman tyypilliset laiteinvestoinnit – 2 kevyt linjaa ja 1 raskaan kaluston linja

Arvioidut investointikustannukset pois lukien rakentaminen
Tuhatta Euroa

Kustannus per laite

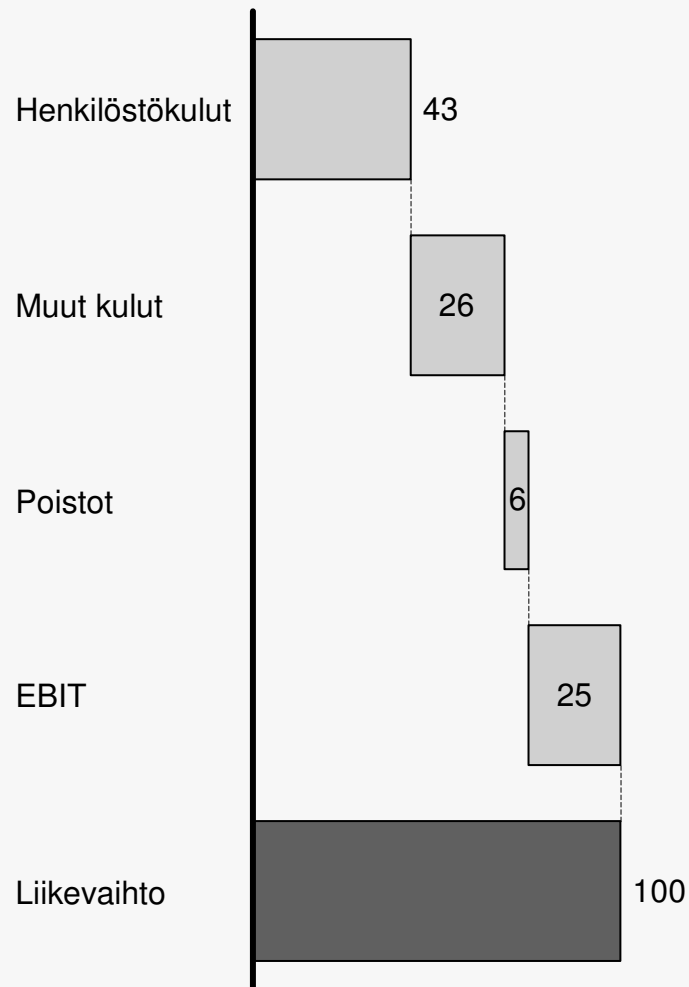
Kevyet linjat (2kpl.)	Jarrudynamometri	12,000	6,000
	Iskuvaimennintesti	12,000	6,000
	Pakokaasuanalysaattori	10,000	5,000
	Nostin	32,000	16,000
	Valojensuuntauslaite	1,400	700
	OBD laite	1,400	700
	Ynnä muut	2,000	1,000
	Pakokaasunpoisto	20,000	10,000
	Muut kustannukset	10,000-30,000	Muut laitteet
	Kevyt linjat (2 kpl)	100,000-120,000	45 – 55,000 per linja
Raskaan kaluston linja	Jarrudynamometri	20,000	20,000
	Jarrusovitin (dymatic)	20,000	20,000
	Akselistoravistin ja -vapautin	10,000	10,000
	Vetolaite	7,000	7,000
	Dieselsavutin	7,000	7,000
	Valojensuuntauslaite	1,000	1,000
	Pakokaasunpoisto	10,000	10,000
	Raskaslinja	175,000-195,000	75,000 per linja
	Työt	205,000-225,000	
	Kokonaisinvestointi	350,000-420,000	

Kokonaisinvestoinnit n. 350,000 – 420,000 EUR per asema. Poistot n. 40,000-50,000 EUR per vuosi (kahdeksan vuotta)

Katsastusaseman tyypillinen kustannusrakenne (2+1 linjaa)

Arvioitu kustannusrakenne

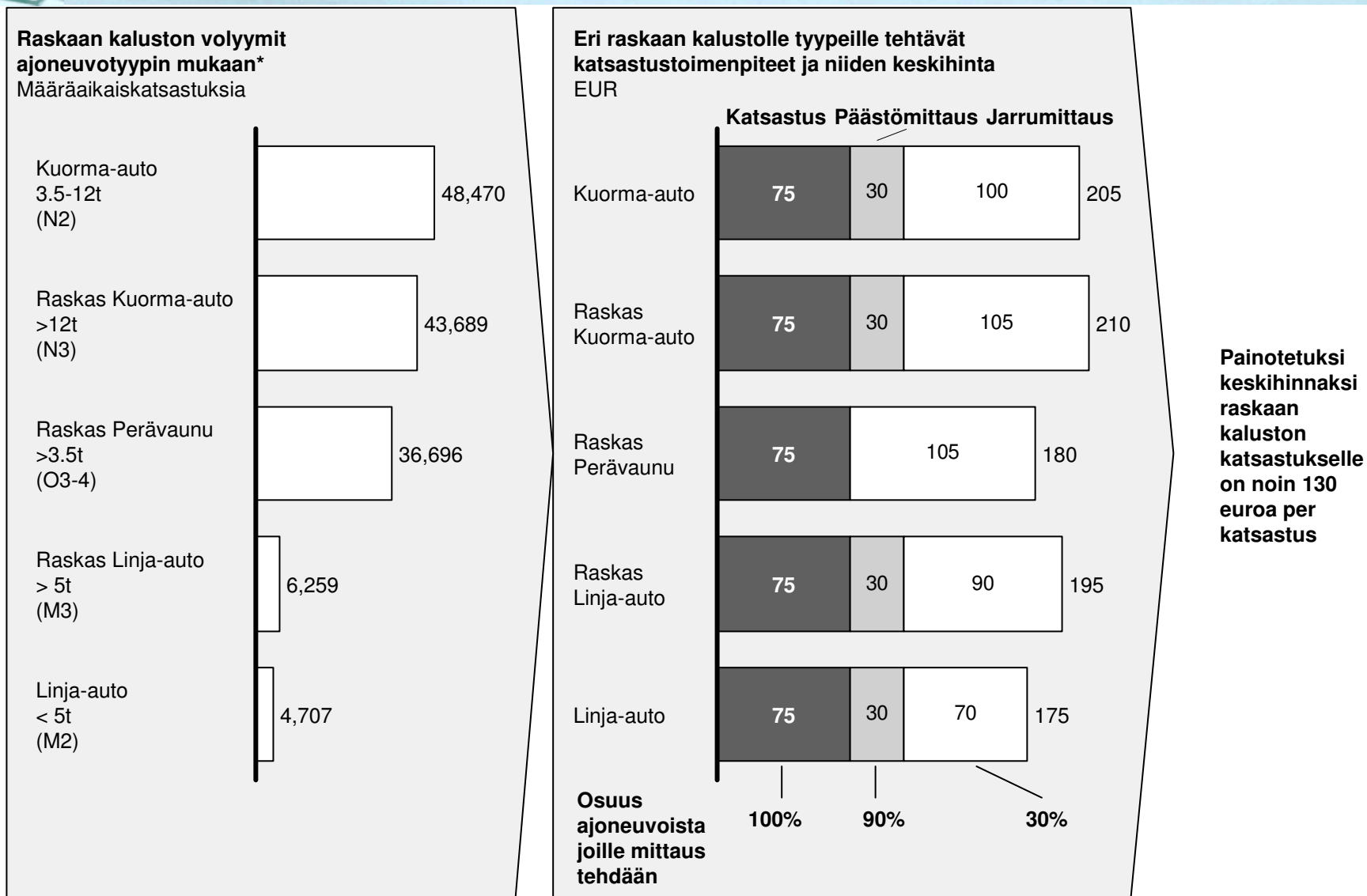
Prosenttia liikevaihdosta

Selitys

- Henkilöstöksi on oletettu 6+1 henkilöä per asema 45% käyttöasteella
- Kokonaiskustannus, mukaan lukien sosiaalimenot, per henkilö oletettu noin 3400 euroa per kuukausi
- Vuokra laskettu 250m2 sisätilan ja 2000m2 tontin mukaan (noin 10% liikevaihdosta)
- Siivous, sähkö, lämmitys, huolto, IT ja muut kustannukset on arvioitu yritysten tilinpäätöstietojen perusteella
- Poistojen suuruus on laskettu vaadittavan alkuinvestoinnin (350,000 – 420,000 EUR) ja 8 vuoden poistoajan mukaan
- Laiteinvestoinneista aiheutuvat poistot ovat noin 40,000-50,000 EUR per vuosi
- Liikevoittoprosentiksi on mallinnuksessa oletettu 25%
- Suomen markkinoiden keskiarvo on 23%
- Mallinnuksessa aseman liikevaihdoksi on oletettu noin 620,000 EUR reilun 8,000 kevyen ja 500 raskaan kaluston määräaikaikatsastuksen volyymillä

Raskaan kaluston volyymit ja keskihinta ajoneuvotyyppin mukaan

* Vuoden 2008 Tammikuu- Elokuu luvut muutettuina vuositasolle

Huom! Kevyt perävaunu otettu mukaan raskaan katsastuksien tarkasteluun koska toiminta usein tapahtuu raskaan katsastuksen tiloissa

Lähde: AKE

Hintakehitys 1994-2002 – Kustannukset ja saatavuus nousseet hintoja nopeammin

Hintaan vaikuttaneiden kustannusten muutos 1994 – 2002
EUR per katsastus

Perusteet

Hinta 1994

Palkkakustannus

Muut kustannukset
(Vuokra, sähkö etc.)

Laitekustannukset

Uudet laiteinvestoinnit

AKE maksu

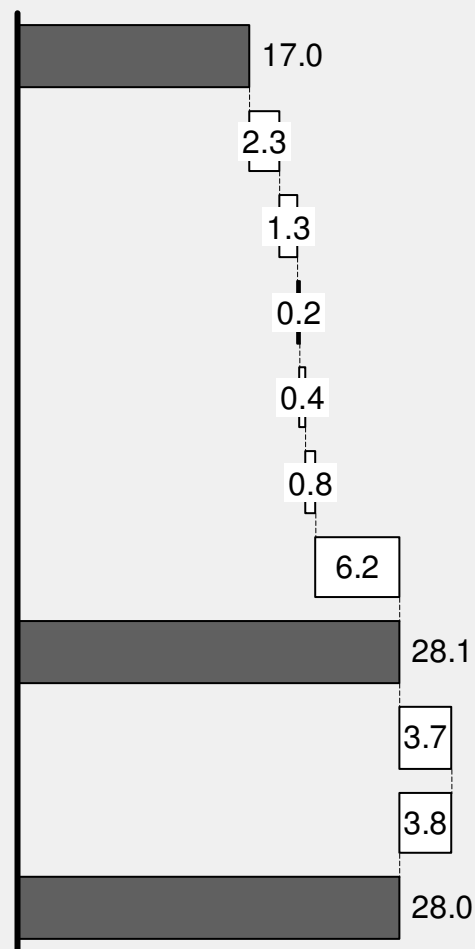
Arvonlisävero

**Hinta kustannusmuutosten
jälkeen**

Katsastuspalvelujen saatavuuden
paraneminen

Muu hintojen nousu

Hinta 2002

Palkkakustannukset ovat nousseet keskimäärin
3.1% per vuosi

Muut kustannukset ovat nousseet keskimäärin 2.6%
per vuosi

Laitteiden hinnat ovat nousseet keskimäärin 2.9%
per vuosi

Uudet laitevaatimukset ovat aiheuttaneet ~12 000
EUR lisäinvestoinnit per linja

AKE-maksu vuonna 2002 oli 0.8 EUR

22% ALV

Katsastusten määrä per työntekijä on
laskenut noin 17%

Tehostaminen ja yritysten liikevoiton lasku (esim.
Suomen Autokatsastus '94 16%, A-Katsastus '02 7%)

Nykyinen keskihinta